

**Základní škola Brno, Sekaninova,
příspěvková organizace**

**Školní vzdělávací program pro základní
vzdělávání**

„NAŠE SEKANINKA“

2025

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	6
1.1. Název ŠVP	6
1.2. Údaje o škole	6
1.3. Zřizovatel	6
1.4 Platnost dokumentu	6
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	7
2.1. Úplnost a velikost školy.....	7
2.2. Umístění školy	7
2.3. Podmínky školy	7
2.4. Charakteristika pedagogického sboru	8
2.5. Dlouhodobé projekty.....	8
2.6. Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty.....	8
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	10
3.1. Zaměření školy	10
3.2. Zaměření ŠVP	10
3.3. Výchovné a vzdělávací strategie	12
3.4. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	15
3.4.1. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáka se speciálními vzdělávacími potřebami	15
3.4.2. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami:	15
3.4.3. Pravidla pro zapojení dalších subjektů	16
3.4.4. Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	16
3.5. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	17
3.6. Začlenění průřezových témat	18
4. UČEBNÍ PLÁN	27
4.1. Tabulace učebního plánu pro 1. stupeň.....	27
4.2. Tabulace učebního plánu pro 2. stupeň.....	28
4.3. Poznámky k učebnímu plánu	29

5. UČEBNÍ OSNOVY PRO 1. A 2. STUPEŇ.....	30
5.1. Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK	30
5.1.1. Charakteristika předmětu	30
5.1.2. ČESKÝ JAZYK: 1. ročník	33
5.1.3. ČESKÝ JAZYK: 2. ročník	35
5.1.4. ČESKÝ JAZYK: 3. ročník	38
5.1.5. ČESKÝ JAZYK: 4. ročník	41
5.1.6. ČESKÝ JAZYK: 5. ročník	43
5.1.7. ČESKÝ JAZYK: 6. ročník	45
5.1.8. ČESKÝ JAZYK: 7. ročník	47
5.1.9. ČESKÝ JAZYK: 8. ročník	48
5.1.10. ČESKÝ JAZYK: 9. ročník	51
5.1.11. ČESKÝ JAZYK: 1. – 3. ročník – minimální výstupy vzdělávání	52
5.1.12. ČESKÝ JAZYK: 4. – 5. ročník – minimální výstupy vzdělávání	56
5.1.13. ČESKÝ JAZYK: 6. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání	59
5.2. Vyučovací předmět: CIZÍ JAZYK/ANGLICKÝ JAZYK	65
5.2.1. Charakteristika předmětu	65
5.2.2. ANGLICKÝ JAZYK: 3. ročník	67
5.2.3. ANGLICKÝ JAZYK: 4. ročník	69
5.2.4. ANGLICKÝ JAZYK: 5. ročník	70
5.2.5. ANGLICKÝ JAZYK: 6. ročník	72
5.2.6. ANGLICKÝ JAZYK: 7. ročník	75
5.2.7. ANGLICKÝ JAZYK: 8. ročník	78
5.2.8. ANGLICKÝ JAZYK: 9. ročník	80
5.2.9. ANGLICKÝ JAZYK: 3. ročník – minimální výstupy vzdělávání	82
5.2.10. ANGLICKÝ JAZYK: 4. – 5. ročník – minimální výstupy vzdělávání	82
5.2.11. ANGLICKÝ JAZYK: 6. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání	84
5.3. Vyučovací předmět: DALŠÍ CIZÍ JAZYK/RUSKÝ JAZYK	86
5.3.1. Charakteristika předmětu	86
5.3.2. RUSKÝ JAZYK: 8. ročník	88
5.3.3. RUSKÝ JAZYK: 9. ročník	89
5.3.4. RUSKÝ JAZYK: 8. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání	90
5.4. Vyučovací předmět: MATEMATIKA	92
5.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	92
5.4.2. MATEMATIKA : 1. ročník	95
5.4.3. MATEMATIKA: 2. ročník	96
5.4.4. MATEMATIKA: 3. ročník	97
5.4.5. MATEMATIKA: 4. ročník	98
5.4.6. MATEMATIKA: 5. ročník	99
5.4.7. MATEMATIKA : 6. ročník	100
5.4.8. MATEMATIKA : 7. ročník	102
5.4.9. MATEMATIKA : 8. ročník	105
5.4.10. MATEMATIKA : 9. ročník	108
5.4.11. MATEMATIKA: 1. – 3. ročník – minimální výstupy vzdělávání	109
5.4.12. MATEMATIKA: 4. – 5. ročník – minimální výstupy vzdělávání	112
5.4.13. MATEMATIKA : 6. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání	114
5.5. Vyučovací předmět: INFORMATIKA	120
5.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	121
5.5.2. INFORMATIKA: 4. ročník	123
5.5.3. INFORMATIKA: 5. ročník	125
5.5.4. INFORMATIKA: 6. ročník	126
5.5.5. INFORMATIKA: 7. ročník	127
5.5.6. INFORMATIKA: 8. ročník	128
5.5.7. INFORMATIKA: 9. ročník	129
5.5.8. INFORMATIKA: 4. – 5. ročník - minimální výstupy vzdělávání	130
5.5.9. INFORMATIKA: 6. – 9. ročník - minimální výstupy vzdělávání	132

5.6.	Vyučovací předmět: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	135
5.6.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	135
5.6.2.	ČLOVĚK A JEHO SVĚT: 1. ročník	137
5.6.3.	ČLOVĚK A JEHO SVĚT: 2. ročník	140
5.6.4.	ČLOVĚK A JEHO SVĚT: 3. ročník	142
5.6.5.	ČLOVĚK A JEHO SVĚT: 1. – 3. ročník -minimální výstupy vzdělávání	146
5.7.	Vyučovací předmět: PŘÍRODOVĚDA	149
5.7.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	150
5.7.2.	PŘÍRODOVĚDA: 4. ročník	152
5.7.3.	PŘÍRODOVĚDA: 5. ročník	153
5.7.4.	PŘÍRODOVĚDA: 4. – 5. ročník – minimální výstupy vzdělávání	154
5.8.	Vyučovací předmět: VLASTIVĚDA	156
5.8.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	156
5.8.2.	VLASTIVĚDA: 4. ročník	158
5.8.3.	VLASTIVĚDA: 5. ročník	160
5.8.4.	VLASTIVĚDA: 4. – 5. ročník – minimální výstupy vzdělávání	162
5.9.	Vyučovací předmět: DĚJEPIS	166
5.9.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	166
5.9.2.	DĚJEPIS: 6. ročník	168
5.9.3.	DĚJEPIS: 7. ročník	169
5.9.4.	DĚJEPIS: 8. ročník	170
5.9.5.	DĚJEPIS: 9. ročník	171
5.9.6.	DĚJEPIS: 6. ročník – minimální výstupy vzdělávání	173
5.10.	Vyučovací předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	177
5.10.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	177
5.10.2.	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ: 6. ročník	179
5.10.3.	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ: 7. ročník	180
5.10.4.	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ: 8. ročník	182
5.10.5.	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ: 9. ročník	183
5.10.6.	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ: 6. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání	184
5.11.	Vyučovací předmět: FYZIKA	189
5.11.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	189
5.11.2.	FYZIKA: 7. ročník	191
5.11.3.	FYZIKA: 8. ročník	193
5.11.4.	FYZIKA: 9. ročník	195
5.11.5.	FYZIKA: 7. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání	197
5.12.	Vyučovací předmět: CHEMIE	200
5.12.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	200
5.12.2.	CHEMIE: 8. ročník	202
5.12.3.	CHEMIE: 9. ročník	203
5.12.4.	CHEMIE: 8. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání	205
5.13.	Vyučovací předmět: PŘÍRODOPIS	207
5.13.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	208
5.13.2.	PŘÍRODOPIS: 6. ročník	210
5.13.3.	PŘÍRODOPIS: 7. ročník	213
5.13.4.	PŘÍRODOPIS: 8. ročník	215
5.13.5.	PŘÍRODOPIS: 9. ročník	218
5.13.6.	PŘÍRODOPIS: 6. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání	219
5.14.	Vyučovací předmět: ZEMĚPIS	222
5.14.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu:	222
5.14.2.	ZEMĚPIS: 6. ročník	224
5.14.3.	ZEMĚPIS: 7. ročník	225
5.14.4.	ZEMĚPIS: 8. ročník	226

5.14.5.	ZEMĚPIS: 9. ročník	227
5.14.6.	ZEMĚPIS: 6. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání	229
5.15.	Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	232
5.15.1.	Charakteristika předmětu.....	232
5.15.2.	HUDEBNÍ VÝCHOVA: 1. - 3. ročník.....	235
5.15.3.	HUDEBNÍ VÝCHOVA: 4. - 5. ročník.....	236
5.15.4.	HUDEBNÍ VÝCHOVA: 6 - 7. ročník.....	238
5.15.5.	HUDEBNÍ VÝCHOVA: 8 - 9. ročník.....	239
5.15.6.	HUDEBNÍ VÝCHOVA: 1. – 3. ročník – minimální výstupy vzdělávání	241
5.15.7.	HUDEBNÍ VÝCHOVA: 4. – 5. ročník- minimální výstupy vzdělávání	242
5.15.8.	HUDEBNÍ VÝCHOVA: 6. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání	243
5.16.	Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	244
5.16.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu:	244
5.16.2.	VÝTVARNÁ VÝCHOVA: 1. – 3. ročník.....	248
5.16.3.	VÝTVARNÁ VÝCHOVA: 4. – 5. ročník.....	249
5.16.4.	VÝTVARNÁ VÝCHOVA: 6. – 9. ročník.....	250
5.16.5.	VÝTVARNÁ VÝCHOVA: 1. – 3. ročník – minimální výstupy vzdělávání.....	253
5.16.6.	VÝTVARNÁ VÝCHOVA: 4. – 5. ročník – minimální výstupy vzdělávání.....	254
5.16.7.	VÝTVARNÁ VÝCHOVA: 6. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání.....	255
5.17.	Vyučovací předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	256
5.17.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	256
5.17.2.	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: 8. ročník	260
5.17.3.	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ : 9. ročník	261
5.17.4.	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: 8. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání	263
5.18.	Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA	266
5.18.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	266
5.18.2.	TĚLESNÁ VÝCHOVA: 1. – 3. ročník.....	268
5.18.3.	TĚLESNÁ VÝCHOVA: 4. – 5. ročník.....	269
5.18.4.	TĚLESNÁ VÝCHOVA: 6.- 9. ročník.....	271
5.18.5.	TĚLESNÁ VÝCHOVA: 1. – 3. ročník – minimální výstupy vzdělávání	273
5.18.6.	TĚLESNÁ VÝCHOVA: 4. – 5. ročník – minimální výstupy vzdělávání	274
5.18.7.	TĚLESNÁ VÝCHOVA: 6. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání	277
5.19.	Vyučovací předmět: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	280
5.19.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	280
5.19.2.	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE: 1. – 3. ročník	283
5.19.3.	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE: 4. – 5. ročník	283
5.19.4.	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE: 6. – 7. ročník	284
5.19.5.	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE: 8. – 9. ročník	286
5.19.6.	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE: 1. – 3. ročník – minimální výstupy vzdělávání	288
5.19.7.	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE: 4. – 5. ročník – minimální výstupy vzdělávání	289
5.19.8.	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE: 6. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání	291
5.20.	Vyučovací předmět: Dorozumivací dovednosti	295
5.20.1.	Charakteristika předmětu.....	295
5.20.2.	DOROZUMÍVACÍ DOVEDNOSTI: 1. – 2. ročník	297
5.20.3.	DOROZUMÍVACÍ DOVEDNOSTI: 6. - 7. ročník.....	299
6.	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	300
6.1.	Hodnocení	300
6.2.	Klasifikační stupně:.....	302
6.3.	Celkové hodnocení žáka na vysvědčení:.....	303

1. Identifikační údaje

1.1. Název ŠVP

„NAŠE SEKANINKA“

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovaný podle RVP ZV
Čj. ZŠ Sek 181/2025

1.2. Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola Brno, Sekaninova, příspěvková organizace

IČO: 44993668

IZO: 044993668

RED-IZO: 600025098

ADRESA ŠKOLY: Sekaninova 895/1, Brno, 614 00

KONTAKTY: telefon: 545 212 334, 730 569 295

web: www.zssekaninova.cz

e-mail: vedeni@zssekaninova.cz

datová schránka: c9pxdg2

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Hana Dobrovolná

KOORDINÁTOR TVORBY ŠVP: Mgr. Veronika Skříčková

1.3. Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Jihomoravský kraj

ADRESA ZŘIZOVATELE: Žerotínovo náměstí 449/3, Brno 601 82

KONTAKTY: Telefon: 541 651 111

IČ: 70888337

1.4 Platnost dokumentu

Účinnost: od 10.9.2025

PLATNOST: Od 10. 9. 2025

DATUM PROJEDNÁNÍ VE ŠKOLSKÉ RADĚ: 9. 9. 2025

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 25. 8. 2025

podpis ředitelky školy

razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola, Brno, Sekaninova 1, příspěvková organizace, je škola plně organizovaná, která zajišťuje základní vzdělávání. Je školou zřízenou dle § 16 odst. 9 školského zákona v platném znění.

Součásti školy: základní škola (ZŠ), sídlo Brno, Sekaninova 1;
přípravná třída (PT), sídlo Brno, Sekaninova 1;
školní družina (ŠD), sídlo Brno, Sekaninova 1;
školní jídelna (ŠJ), sídlo Brno, Sekaninova 1;
speciálně pedagogické centrum (SPC), sídlo Brno, Husovická 14.

Základní škola poskytuje vzdělání od 1. do 9. ročníku dětem s lehkým mentálním postižením, podle školního vzdělávacího programu (ŠVP) pro základní vzdělávání zpracovaného podle RVP ZV, a ve dvou třídách oboru základní škola speciální poskytuje v 1. - 10. ročníku vzdělávání dětem se středně těžkým mentálním postižením, popř. se souběžným postižením více vadami či s poruchami autistického spektra. Pro obor základní školy speciální je zpracován samostatný školní vzdělávací program. Přípravná třída poskytuje předškolní vzdělání především dětem, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky, a dětem v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj. Přípravná třída a školní družina mají rovněž samostatný ŠVP. SPC zajišťuje komplexní pedagogicko-psychologickou péči dětem s mentálním postižením při jejich vzdělávání na všech stupních škol.

2.2. Umístění školy

Škola se nachází v klidné části města nedaleko centra v městské části Brno – Husovice. Je dobře dostupná městskou hromadnou dopravou, tramvajová zastávka Mostecká nebo Vojenská nemocnice. V blízkosti školy se nachází řeka Svitava, na jejímž nábřeží se nachází několik parků a hřišť.

2.3. Podmínky školy

Areál školy disponuje dvěma budovami, které jsou propojeny školním dvorem. V jedné z budov sídlí SPC. Součástí školy je oplocený dvůr, kde se nachází hřiště na míčové hry, doskočiště pro skok daleký, stůl pro stolní tenis a školní pozemek pro výuku části předmětu Člověk a svět práce (ČaP). Venkovní prostory také slouží jako místo k relaxaci, popř. venkovní výuce.

Kromě kmenových tříd škola disponuje odbornými učebnami: Počítačová a interaktivní učebna, dílny – kovodílna, dřevodílna, cvičná školní kuchyň, cvičební sál s předsálím, hudebna.

Digitální technologie pro žáky jsou neustále doplňovány. Kromě stolních počítačů v počítačové učebně mají žáci k dispozici tablety, notebooky, mobilní telefony a digitální fotoaparáty určené k zápůjčce. Třídy jsou vybaveny interaktivními panely či interaktivními tabulemi. V budově celé školy i budově SPC je možnost připojení k internetu.

Pomůcky pro výuku jsou průběžně doplňovány dle požadavků pedagogů a potřeb žáků.

2.4. Charakteristika pedagogického sboru

Výuku zajišťují speciální pedagogové, kteří disponují potřebnými odbornými znalostmi a praktickými zkušenostmi se vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ve škole pracuje výchovný poradce, školní metodik prevence, koordinátor environmentálního vzdělávání, koordinátor informačních a komunikačních technologií, koordinátor ŠVP, školní psycholog, asistenti pedagoga a vychovatelky školní družiny. Během školního roku se všichni pedagogičtí pracovníci účastní vzdělávacích akcí hromadných i individuálně zvolených dle plánu DVPP a svého plánu rozvoje. Pedagogové se účastní stáží ve školách dle svého výběru, které jsou pro jejich další práci i rozvoj školy inspirativní.

Počet pedagogických pracovníků se mění podle aktuálního počtu dětí v dané třídě a podle jejich potřeb podpory.

2.5. Dlouhodobé projekty

Činnosti školy, školní i třídní akce a krátkodobé projekty zastřešuje celoroční výchovně vzdělávací téma, které se prolíná všemi předměty.

Škola spolupracuje se školami, které ve městě Brně a okolí vzdělávají žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, při pořádání sportovních soutěží. Pravidelně se žáci ZŠ speciální zúčastňují mezinárodní výtvarné soutěže Malujeme bez hranic pořádané ZŠ speciální Brno, Ibsenova.

Dlouhodobá je spolupráce s Magistrátem města Brna při realizaci projektů Místní akční plán rozvoje vzdělávání ve městě Brně. Stejně tak se opakuje zapojení do výzev OP VVV, Šablony. Zároveň jsme součástí projektu Podpora rovných příležitostí.

O podporu nízkopříjmových rodin našich žáků se snažíme zapojením do projektů, v jejichž rámci se děti ve školní jídelně mohou stravovat zdarma. Ke zlepšení stravovacích návyků přispívá zapojení do projektu Ovoce do škol. Problém s realizací aktivit, které vyžadují finanční účast rodičů (vstupné, jízdné, ...), řeší do 31.8.2025 projekt zaměřený na podporu škol s nadprůměrným zastoupením sociálně znevýhodněných žáků.

2.6. Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

Rodiče mohou navštívit školu kdykoli po vzájemné dohodě s vyučujícími, mohou se účastnit výuky a výchovných a vzdělávacích činností organizovaných školou. U většiny žáků 1. stupně dochází k pravidelnému osobnímu kontaktu rodiče s vyučujícími při předávání či vyzvedávání dítěte ze školy. Všichni učitelé průběžně informují rodiče o důležitých okolnostech výchovy a vzdělávání, o nadcházejících akcích. Veškeré aktuální informace mají rodiče vždy k dispozici prostřednictvím zápisu v deníčku nebo žákovské knížce.

Důležité informace o škole jsou k dispozici na webových stránkách školy a na nástěnce ve vstupní hale. Třídní schůzky a hovorové hodiny jsou další formou nabízené

komunikace s rodiči. Škola pravidelně organizuje setkání s rodiči v rámci vánoční besídky nebo ukončení školního roku. Závažné problémy týkající se dětí a žáků jsou řešeny na pohovorech s třídními učiteli, popř. na výchovných komisích nebo případových konferencích.

Škola spolupracuje se školskou radou, která má 9 členů, 3 jsou jmenováni zřizovatelem, 3 jsou voleni z řad zákonných zástupců žáků školy, 3 jsou voleni z řad pedagogů. Úzká spolupráce probíhá se speciálně pedagogickými centry, zejména s SPC, které je zřízeno při naší škole.

Odborní pracovníci poskytují konzultace pedagogickým pracovníkům i poradenskou péči zákonným zástupcům. Při přijímání dětí do přípravné třídy úzce spolupracujeme s pedagogicko-psychologickými poradnami.

Škola spolupracuje se svým zřizovatelem, Jihomoravským krajem, jako fakultní škola s PdF MU, s LF MU, s FSS MU, knihovnou Jiřího Mahena, Policií ČR, s ÚMČ města Brna, popř. jinými MÚ, s Lesy ČR, Lesy města Brna, Úřadem práce, či s neziskovou organizací Podané ruce, IQ Roma a nízkoprahovými kluby.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Zaměření školy

Škola má zpracovaný školní vzdělávací program pro základní vzdělávání. Program vychází z RVP ZV. Hlavním záměrem ŠVP je v co nejširší míře směřovat vzdělávání pro potřeby praktického života. Spolu s tím se snažíme přiblížit školu co nejvíce dítěti, udělat ji pro něj přitažlivou, zajímavou a užitečnou, snažíme se, aby děti chodily do školy rády a rády se do ní vracely i po jejím absolvování. Škola se svým přístupem snaží podporovat následné vzdělávání žáků.

Náš ŠVP je zaměřen na žáka, bere v úvahu žákovy schopnosti, individuální potřeby. Snažíme se o maximální rozvoj schopností a dovedností všech žáků s ohledem na jejich možnosti.

Škola je zaměřena na žáky s lehkým a středně těžkým mentálním postižením s potřebou podpůrných opatření. Vzděláváme také žáky s kombinovaným postižením, s poruchami chování, s poruchou autistického spektra. Většina žáků pochází ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí.

Škola poskytuje všestrannou speciálně-pedagogickou péči žákům s potřebou podpůrných opatření 3. až 5. stupně. Při vzdělávání žáků využíváme speciální metody, postupy a formy výuky, pracujeme se speciálními učebními pomůckami a didaktickým materiálem. Některý učební materiál si vytváří sami pedagogové dle specifických individuálních potřeb žáků.

Výhodou pro vzdělávání dětí s širokou škálou potřeb podpůrných opatření je nižší počet žáků ve třídách a díky tomu lze uplatňovat vysoce individuální přístup ke každému žákovi.

ŠVP usiluje o vytváření a rozvoj takových znalostí a dovedností, které směřují k uplatnění v každodenním životě. Snahou je soustředit se na praktičnost, smysluplnost a propojenost poznatků a vědomostí s praxí. Žáky motivujeme k aktivnímu učení a snažíme se o vytváření kladného vztahu ke vzdělávání, podporujeme utváření zdravého sebevědomí a získání důvěry ve vlastní schopnosti. Cílem je maximální rozvoj každého žáka tak, aby dosažené vědomosti, znalosti, schopnosti a dovednosti odpovídaly jejich individuálním možnostem.

V rámci ŠVP byl pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od 3. stupně vytvořen předmět speciálně pedagogické péče s názvem Dorozumívací dovednosti, a to především k posílení komunikativních kompetencí a kompetencí k učení. Ty jsou nezbytné k zajištění úspěšného získávání vědomostí a porozumění souvislostem mezi jevy a poznatky v dalších předmětech.

Náš ŠVP je živým dokumentem. Reaguje na aktuální potřeby našich žáků a současně na měnící se podmínky pro realizaci ŠVP.

3.2. Zaměření ŠVP

Náš ŠVP se zaměřuje na následující cíle v těchto oblastech:

- **Osobnostní rozvoj**
 - podpora zdravého životního stylu
 - vytváření podmínek pro rozvoj zdravého sebevědomí a sebedůvěry, uvědomění si hodnoty vlastních schopností

- umožnit v maximální míře prožitek úspěchu a podpořit žáky při prvotních neúspěších
- připravit žáky k odolnosti vůči stresu
- vést žáky k realistickému zhodnocení vlastních možností a schopností, jejich poznání a uplatnění spolu se získanými dovednostmi
- vést k odpovědnosti za svou práci a její výsledky
- podpora samostatnosti a schopnosti správně se rozhodovat
- rozvoj sebeovládání a odpovědnosti za důsledky svého chování
- rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný

- **Sociální dovednosti**

- rozvoj schopnosti vzájemné spolupráce, pomoci a empatie
- vést k úctě, ohleduplnosti a toleranci, respektování jiných kultur, národností a jejich duchovních hodnot, učit se žít společně s druhými lidmi a vedle nich
- učit umění se radovat z úspěchu druhých a respektovat jejich práci
- pomoci orientovat se ve společnosti a společenských vztazích
- vést k dodržování zásad slušného chování, stanovených pravidel chování ve škole i mimo ni, respektování společenských norem a autorit
- učit žáky naplňovat své povinnosti a být schopen uplatnit svá práva s ohledem na práva druhých
- posilovat uvědomění si hodnoty života, učit úctě k životu
- pochopení závislosti lidského života na přírodních zdrojích
- vést k uvědomění si závazku přispívat k vytváření zdravého a příjemného prostředí
- vést k úctě k materiálním hodnotám ve škole i mimo ni

- **Komunikační dovednosti**

- vést k porozumění verbálním i písemným sdělením
- rozvoj schopnosti vyjádřit své pocity, přání a naslouchat druhým
- důraz na čtení s porozuměním, reprodukce čteného textu
- posilovat dovednost získávat a předávat informace různými způsoby
- motivovat k využívání informačních a komunikačních technologií

- **Praktické dovednosti pro život**

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- preference pracovních činností, vytváření pracovních návyků
- osvojování základních dovedností a zručnosti v domácích, řemeslných, chovatelských a pěstitelských pracích
- sociální učení – osvojovat si nové formy chování v běžných životních situacích ve veřejných institucích
- směřovat k zajímavostem jednotlivých povolání změnou hodnotového žebříčku – uvědomění si společenské potřeby všech profesí
- možnost objevit osobní uspokojení z výsledku své práce
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

3.3. Výchovné a vzdělávací strategie

Ve výchovně vzdělávacím procesu škola využívá takové metody, které vedou k rozvoji osobnosti žáka jako celku a současně respektují jeho individuální možnosti.

Při rozvoji klíčových kompetencí škola uplatňuje tyto postupy:

- Ve výuce je kladen důraz na individuální přístup
- při osvojování poznatků, vědomostí a dovedností je kladen důraz na procvičování, časté opakování a upevňování učiva, stanovení realistických a dosažitelných cílů
- strategie ke zvýšení aktivní účasti žáků na výuce
- výuka je směřována k praktickým znalostem a dovednostem uplatnitelných v každodenním životě
- optimální rozvoj žáků je zajištěn spoluprací s rodiči a dalšími institucemi

Jednotlivé kompetence jsou naplňovány následovně:

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků schopnost číst s porozuměním, orientovat se v textu, vyhledávat v něm podstatné informace a reprodukovat jednoduchý text
- formou her, zábavných úkolů, dramatizace, návštěvou knihovny, divadelních a filmových představení a zajímavou doplňkovou četbou rozvíjíme slovní zásobu, pochopení významu slov, zvládnutí gramaticky správné stavby věty
- klademe důraz na čtení s porozuměním, orientaci v textu, vyhledání podstatných informací v textu a jednoduchou reprodukci textu
- klademe důraz na povzbuzení, prožití pocitu úspěchu a radosti z dobře vykonané práce
- vedeme žáky k samostatnosti při plnění zadaných úkolů i k tvořivému samostatnému myšlení, k vyjádření vlastního názoru a k sebehodnocení
- ve výchovně zaměřených předmětech vedeme žáky k estetickému cítění v rámci bydlení, oblékání a vzhledu návštěvami výstav, vhodnými knižními publikacemi, besedami a diskusemi
- exkurzemi a besedami s pracovníky jiných zařízení a resortů vedeme k uvědomění si návaznosti získaných vědomostí a dovedností na praktický život
- seznamujeme žáky s počítačem a učíme základní dovednosti na něm

Kompetence k řešení problému

- při řešení úkolu podněcujeme žáky k uvědomění si výchozího zadání, smyslu jeho vyřešení a dalšího využití dosažených výsledků
- vedeme žáky k uvědomělému čtení textu a jeho porozumění, k využívání vlastních poznámek, k schopnosti vyhledávat danou tematiku v učebnici, v časopisech a literatuře
- adekvátním způsobem seznamujeme žáky s možností vyhledávat různé informace na internetu

- orientaci při hledání informací vedoucích k řešení problémové situace posilujeme schopnostmi vyhledat příslušná informační centra a formulovat konkrétní dotazy (dopravní, místní, obchodní apod.), nalézt příslušnou odbornou poradenskou službu (zdravotní, bezpečnostní, právní, psychologickou apod.)
- rozvíjíme základní znalost výrazů v cizích jazycích
- využíváme her a diskuzí o jejich řešení, přehrávání situací z pohledu různých sociálních rolí
- upevňujeme chápání změn a konfliktů jako přirozeného jevu, kdy daný problém nemusí mít jediné, jednoduché a konečné řešení

Kompetence komunikativní

- vytváříme podmínky pro rozvoj komunikace se spolužáky a dospělými ve škole i v podmínkách mimo ni
- podněcujeme využívání získaných komunikačních dovedností v reálném životě a sociální interakci
- předkládáme různé typy textů v různých materiálech a vedeme žáky k práci s informačními technologiemi
- vedeme žáky k porozumění běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků a k adekvátním reakcím na ně
- podporujeme přátelské vztahy mezi žáky, učíme žáky naslouchat druhým lidem a vhodně na ně reagovat
- rozvíjíme u žáků schopnost vytvořit si vlastní názor, samostatně jej vyjádřit i obhájit
- vedeme ke správné formulaci a vyjádření vlastních myšlenek, názorů a pocitů, ke kultivovanému písemnému a verbálnímu projevu
- podporujeme a rozvíjíme mezitřídní komunikaci i komunikaci s ostatními školami v rámci výtvarných či sportovních soutěží
- pochvalou a povzbuzením učíme žáky všímat si kladných stránek svých a druhých lidí, rozvíjíme schopnost oceňovat je
- snažíme se, aby žáci vnímali dospělé jako partnery s určitou mírou autority

Kompetence sociální a personální

- posilujeme vytváření reálné představy o sobě samém
- podporujeme schopnost tolerance a respektování názorů druhých při společné práci ve skupině a respektování společně dohodnutých pravidel
- rozvíjíme u žáků schopnost hledat a najít kompromis při řešení problémů bez pocitu vlastní újmy
- motivujeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s ostatními žáky (např. v hodinách TV posilujeme chování fair play)
- usilujeme o vytváření příjemné atmosféry v kolektivu
- rozvíjíme dovednost žáků poskytnout pomoc druhému v případě potřeby
- vedeme žáky k efektivní spolupráci s ostatními
- posilujeme u žáků odmítavý postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy
- prezentací výrobků vytvořených žáky v ČaP a VV, nejrůznějšími vystoupeními při oslavách školy i na veřejnosti posilujeme sebevědomí žáků a uvědomění si hodnoty své pozice v kolektivu

- zaměřujeme se na vytváření humánních vztahů v rodině a mezi lidmi

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky se základními občanskými právy a povinnostmi, posilujeme jejich schopnost zapojit se do obrany práv svých i druhých a schopnost přijmout osobní odpovědnost
- vedeme žáky k tomu, aby si stanovili svá vlastní pravidla chování v třídním kolektivu, která budou vzájemně respektovat
- respektujeme individuální rozdíly žáků (etnické, kulturní, zdravotní) při různých sportovních a kulturních akcích školy a vedeme žáky k tomu, aby se vždy chovali zodpovědně
- vedeme žáky ke správné péči o své zdraví
- ve spolupráci s městskou policií učíme žáky dbát o bezpečí své i druhých
- prostřednictvím zvýšené dotace hodin pracovních činností vedeme žáky k zodpovědnému postoji k práci, a to i vzhledem k volbě budoucího povolání
- zapojujeme žáky do školní výzdoby (chodby, třídy), čímž je učíme vážit si věcí kolem sebe, udržovat čisté a estetické prostředí
- realizací jarního a podzimního cvičení v přírodě a nácviku chování při požárním poplachu žáky připravujeme, jak se chovat v mimořádných situacích
- v rámci dopravní výchovy rozvíjíme u žáků znalosti pravidel silničního provozu
- při cestování v dopravních prostředcích na školní akce seznamujeme žáky s pravidly slušného chování a vedeme je k ohleduplnosti vůči ostatním spoluobčanům
- pro žáky vyšších ročníků zajišťujeme návštěvy různých úřadů, aby získali poznatky o jejich zaměření a naučili se komunikovat s jejich zaměstnanci

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k samostatné cílevědomé práci se schopností dokončit úkol
- při výuce využíváme práci ve skupinách, motivujeme žáky k účinné spolupráci a apelujeme na vzájemnou pomoc a dodržování pravidel týmové práce
- v rámci jednotlivých tříd se žáci podílí společně s pedagogy na vytváření pracovních pravidel a jejich dodržování
- využitím různých pracovních rolí a jejich výměnou podněcujeme žáky, aby oceňovali a vážili si pracovních zkušeností druhých lidí a jimi vytvořených hodnot
- vedeme k utváření příjemné pracovní atmosféry
- při pracovních činnostech dbáme na hygienu a bezpečnost práce, osvojení si základních pracovních návyků
- vedeme žáky k propojení poznatků z různých vzdělávacích oblastí
- vedeme žáky k vzájemnému respektování různých pracovních postupů, odlišného pracovního tempa a učíme je čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, co dělají a jak pracují
- rozvíjíme schopnost vnímat a vstřebávat všechny nově získané pracovní dovednosti a návyky k vytvoření pozitivního vztahu k dalšímu vzdělávání a uplatnění ve společnosti
- vypracováváme celoškolní plán k volbě povolání

- výuka je doplněna praktickými exkurzemi do nejrůznějších provozů a odborných učilišť

Kompetence digitální

- vedeme žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; rozvíjíme jejich schopnost využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; učíme je samostatně se rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- rozvíjíme u žáků schopnost získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, volit k tomu postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- směřujeme žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, učíme je kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání
- radíme žákům, jak předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné i duševní zdraví i zdraví ostatních; učíme je jednat eticky při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

3.4. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.4.1. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) sestavuje třídní učitel v písemné formě v součinnosti s dalšími učiteli konkrétních vyučovacích předmětů, kterých se PLPP týká. PLPP je vypracován do třiceti dnů od vzniku potřeby poskytnout žákovi podporu touto formou. Jsou v něm popsány důvody pro toto opatření, popis obtíží žáka a stanoveny cíle a metody práce s žákem, způsob kontroly osvojení znalostí a dovedností. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a participující vyučující. Vyhodnocuje se nejpozději po 3 měsících. Škola vyhodnotí, zda poskytnutá podpora vede k naplnění cílů. Není-li tomu tak, škola doporučí návštěvu školského poradenského zařízení.

3.4.2. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami:

Individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) vychází z ŠVP. Škola jej zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ), žádosti zákonného zástupce a kladného vyjádření ředitele školy. IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s dalšími vyučujícími konkrétních předmětů do třiceti dnů od podání žádosti zákonným zástupcem a schválení vzdělávání dle IVP ředitelem školy. Při tvorbě lze využít metodickou podporu ŠPZ. Třídní učitel vypracovaný IVP předá výchovnému poradci,

který ho zkontroluje a předá vedení školy k odsouhlasení, následně seznámí s IVP všechny vyučující daného žáka, zákonného zástupce žáka, žáka a případně další zainteresované osoby. Seznámení s IVP je potvrzeno podpisy. Originál IVP je uložen v dokumentaci žáka, kopii obdrží zákonný zástupce a výchovný poradce. IVP může být v průběhu roku upravován dle aktuálních potřeb žáka tak, aby byly naplněny v maximální míře jeho vzdělávací potřeby. Naplňování IVP třídní učitel vyhodnotí na konci školního roku, vyhodnocení je předáno ŠPZ, které vzdělávání dle IVP doporučilo. ŠPZ se k vyhodnocení IVP písemně vyjádří. Za spolupráci se školským poradenským zařízením odpovídá výchovný poradce.

3.4.3. Pravidla pro zapojení dalších subjektů

V péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami úzce spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními, především s SPC při ZŠ Brno, Sekaninova, která má v péči většinu našich žáků, ale i se SPC při ZŠ Brno, Ibsenova nebo SPC při ZŠ Brno, Štolcova, výjimečně i mimobrněnskými SPC. Spolupráci s ŠPZ zprostředkovává výchovný poradce formou písemné, telefonické nebo osobní komunikace. Nastavení podpůrných opatření je také konzultováno přímo s příslušným třídním učitelem. Naši pedagogové rovněž spolupracují s pediatry, případně s jinými odbornými lékaři, např. neurology, psychiatry, a to většinou prostřednictvím výchovného poradce.

V případě žáka s kombinací mentálního postižení s postižením zraku či sluchu je důležitá supervize speciálních pedagogických center pro smyslové vady. Při vzdělávání zohledňujeme také žáky se zdravotním znevýhodněním, tj. žáky se zdravotním oslabením, dlouhodobě nemocné či žáky s méně závažnou zdravotní poruchou, jejímž následkem jsou poruchy učení a chování. U žáků, jejichž zdravotní znevýhodnění vede k dlouhodobé nepřítomnosti ve výuce, lze upravit výukový režim nebo realizovat vzdělávání mimo školu, a to dle aktuálních podmínek školy a personálního zabezpečení. Nezbytná je aktivní spolupráce s rodinou či zdravotnickým zařízením.

Ve výchovně vzdělávacím procesu respektujeme specifika žáků se sociálním znevýhodněním a žáků z odlišných kulturních podmínek. Bereme v úvahu také možnost ohrožení žáka sociálně patologickými jevy. Vlastní výchovně vzdělávací práce je založena na nezbytné spolupráci s rodinou. V případě závažnějších problémů spolupracujeme s úřady sociální péče a dalšími institucemi.

3.4.4. Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve škole pracuje Školní poradenské pracoviště ve složení výchovný poradce, metodik prevence a školní psycholog. Výchovný poradce koordinuje poskytování podpůrných opatření, organizuje schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy a podílejšími se organizacemi, zodpovídá za tvorbu IVP, zajišťuje naplňování a evidenci podpůrných opatření, identifikaci žáků s rizikovým chováním. Metodik prevence koordinuje péči o žáky s rizikovým chováním, zajišťuje prevenci, administrativu spojenou s činností metodika prevence, vytváří, naplňuje a vyhodnocuje minimální preventivní program, program proti šikaně, koordinuje akce zaměřené na oblast prevence, metodicky vede v oblasti sociálně patologických jevů pedagogické pracovníky. Školní psycholog zjišťuje sociální klima ve třídě, zajišťuje a koordinuje

prevenci proti šikaně, poskytuje konzultační a poradenskou činnost zákonným zástupcům a pedagogickým pracovníkům.

3.5. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory a pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu nadaného a mimořádně nadaného žáka jsou stejné jako u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Škola vytváří podmínky k realizaci potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. Pedagogové si všímají a reflektují nadání žáků v různých oblastech, především sportovní, výtvarné či hudební a vytváří podmínky pro jejich maximální rozvoj. U takových žáků přistupujeme k nejrůznějším opatřením ve vzdělávacím procesu, např. zadávání specifických úkolů žákovi, podpora účasti na různých soutěžích, a to nejen na soutěžích školních, ale i na okresní či krajské úrovni, nabídka zájmových činností či spolupráce s dalšími organizacemi a institucemi především v rámci volnočasových aktivit. Snažíme se nadané žáky vést k toleranci, k ochotě pomáhat žákům v dané oblasti méně nadaným.

3.6. Začlenění průřezových témat

Legenda:

P = projekt

In = integrace do předmětu

A = akce

Průřezové téma:	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj				
	1. stupeň				
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopností poznávání	ČJ - In HV - In VV - In M - In DD - In	ČJ - In HV - In VV - In M - In DD - In	ČJ - In HV - In VV - In M - In	ČJ - In HV - In VV - In M - In VI - In	ČJ - In HV - In VV - In M - In Inf - In
Sebezpoznání a sebepojetí	ČaS - In	ČaS - In	ČaS - In	Přv – In	Přv – In
Seberegulace sebeorganizace a	TV - In	TV - In	TV - In	TV – In ČaP - In	TV - In ČaP - In
Psychohygiena	HV - In	HV - In	HV - In	HV - In TV - In	HV - In TV – In VI - In
Kreativita	VV - In ČaP - In	VV - In ČaP - In	VV - In ČaP - In	VV - In ČaP - In	VV - In ČaP - In

Průřezové téma:	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj				
	2. stupeň				
Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Rozvoj schopností poznávání	ČJ - In - In In Inf - In D - In M - In DD - In	HV VV - Př - In In Inf - In D - In M - In DD - In	ČJ - In - In In Inf - In D - In M - In DD - In	HV VV - Př - In In F - In In M - In	ČJ - In - In In Ch - In F - In Inf - In M - In
Sebezpoznání a sebepojetí			Př - In VZ - In	VO - In Ch - In	

Seberegulace sebeorganizace	a ČaP - In TV - In	ČaP - In TV - In	ČaP-In VZ-In TV - In	ČaP - In TV - In
Psychohygiena	HV - In	HV - In	HV - In Př - In	HV - In VZ - In
Kreativita	VV - In ČaP - In	VV - In ČaP - In	VV - In ČaP - In	VV - In ČaP - In

Průřezové téma:	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj				
	1. stupeň				
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Poznávání lidí	ČaS - In	ČaS - In		Přv - In	Přv - In
Mezilidské vztahy	TV - In	TV - In	TV -In	TV - In VI - In	TV - In
Komunikace	ČJ - In HV - In M - In DD - In	ČJ - In HV - In M - In DD - In	ČJ - In HV - In M - In AJ - In	ČJ - In HV - In M - In TV - In AJ - In	ČJ - In HV - In M - In TV - In AJ - In
Kooperace a kompetice	VV - In ČaP - In TV - A	VV - In ČaP - In TV - A	VV - In ČaP - In TV - A	VV - In ČaP - In TV - A	VV - In ČaP - In TV - A

Průřezové téma:	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj			
	2. stupeň			
Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Poznávání lidí			VZ - In	
Mezilidské vztahy	VO - In	VO - In	VZ - In	VZ - In
Komunikace	ČJ - In DD - In HV - In - In AJ - In	ČJ - In DD - In HV - In VO - In AJ - In	ČJ - In HV - In VZ - In AJ - In RJ - In	ČJ - In HV - In VZ - In AJ - In RJ - In
Kooperace a kompetice	VV - In TV - In ČaP - In	VV - In TV - In ČaP - In	VV - In TV - In ČaP - In	VV - In TV - In ČaP - In Z - In, A

Průřezové téma:	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj				
	1. stupeň				
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Řešení problému a rozhodovací dovednosti			ČaS - In		
Hodnoty, postoje, praktická etika			ČaS - In	TV – In, A	TV – In, A

Průřezové téma:	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj			
	2. stupeň			
Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Řešení problému a rozhodovací dovednosti			VO - In	VZ - In
Hodnoty, postoje, praktická etika				VO - In

Průřezové téma:	Výchova demokratického občana				
	1. stupeň				
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola				VI - In	
Občan, občanská společnost a stát					VI - In

Průřezové téma:	Výchova demokratického občana			
	2. stupeň			
Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	VO - In			VO - In
Občan, občanská společnost a stát	VO - In	VO - In	VO - In D - In	
Formy participace občanů v politickém životě		VO - In		D - A
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		D - In		VO - In

Průřezové téma:	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech				
	1. stupeň				
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá				ČaP - In ČJ - In AJ - In	ČaP - In ČJ - In VI - In AJ - In
Objevujeme Evropu a svět				AJ - In	VI - In AJ - In

Průřezové téma:	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech			
	2. stupeň			
Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	HV - In AJ - A Inf - In	HV - In Z - In AJ - A	HV - In AJ - A	HV - In F - In Ch - In AJ - A
Objevujeme Evropu a svět	ČaP - In TV - In AJ - In	ČaP - In TV - In AJ - In Inf - In	ČaP - In Z - In TV - In AJ - In RJ - In	ČaP - In TV - In AJ - In RJ - In
Jsme Evropané	Z - In AJ - In	VO - In AJ - In	AJ - In Inf - In	Z - In AJ - In

Průřezové téma:	Multikulturní výchova				
	1. stupeň				
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference	VV - In HV - In	VV - In HV - In	VV - In HV - In AJ - In	VV - In HV - In Přv - In AJ - In	VV - In HV - In VI - In Přv - In AJ - In
Lidské vztahy	HV - A ČaP - In	HV - A ČaP - In	HV - A ČaP - In	HV - A ČaP - In	HV - A ČaP - In
Etnický původ				AJ - In	AJ - In Inf - In
Multikulturalita				AJ - In Inf - In	AJ - In

Průřezové téma:	Multikulturní výchova			
	2. stupeň			
Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference	VV - In AJ - In	VV - In AJ - In	VV - In AJ - In	VV - In Př - In AJ - In
Lidské vztahy	VO - In TV - In ČaP - In	TV - In ČaP - In	ČaP - In TV - In	ČaP - In TV - In
Etnický původ	VO - In AJ - In	AJ - In	AJ - In	Př - In AJ - In
Multikulturalita	HV - In AJ - In	HV - In AJ - In	HV - In ČJ - In, A AJ - In RJ - In	HV - In - In, A AJ - In RJ - In ČJ
Princip sociálního smíru a solidarity				VO - In Inf - In

Průřezové téma:	Environmentální výchova				
	1. stupeň				
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy	ČaS - A	ČaS - A	ČaS - A	VI - In Přv - In	Přv - In Inf - In
Základní podmínky života					Přv - In
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ČaP -In	ČaP -In	ČaP -In	ČaP -In Přv - In, A VI - In	ČaP - In Přv - In, A
Vztah člověka k prostředí					Přv - In

Průřezové téma:	Environmentální výchova			
	2. stupeň			
Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy			Z - In	Př - In
Základní podmínky života			Ch - In	Př - In Ch - In Z - In F - In
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ČaP - In Z - In, A Př - In TV - In	ČaP -In F - In TV - In	ČaP -In F - In TV - In	ČaP - In Z - A, In Př - In Ch - In TV - In Inf - In
Vztah člověka k prostředí		Z - In	Z - In Ch - In F - In	Př - In - In F - In Ch

Průřezové téma:	Mediální výchova				
	1. stupeň				
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				ČJ - In	ČJ - In
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				ČJ - In	ČJ - In

Průřezové téma:	Mediální výchova			
	2. stupeň			
Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				VZ-In
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJ - In ČaP - In TV - In	ČJ - In ČaP - In TV - In	ČaP - In TV - In	ČaP - In TV - In
Stavba mediálních sdělení			ČJ - In	
Vnímání autora mediálních sdělení				ČJ - In
Fungování a vliv médií ve společnosti	HV - In	HV - In	HV - In ČJ - In	HV - In ČJ - In
Tvorba mediálního sdělení			Inf - P	Inf - P
Práce v realizačním týmu		Inf - P		ČJ - In

4. Učební plán

4.1. Tabulace učebního plánu pro 1. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předmět	1. stupeň					
		1.	2.	3.	4.	5.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	6+1	6+1	7	7	7	33+2
	Cizí jazyk/ Anglický jazyk			3	3	3	9
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20+5
Informatika	Informatika				1	1	2
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	1+1	1+1	2			11+2
	Přírodověda				2	2	
	Vlastivěda				1	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12
	Výtvarná výchova	1	1	2	2	1	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	5+5
Speciálně pedagogická péče	Dorozumívací dovednosti	+1	+1				+2
Celkem časová dotace		21	21	24	26	26	102+16

4.2. Tabulace učebního plánu pro 2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předmět	2. stupeň				
		6.	7.	8.	9.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	5+1	4+1	3	3	15+2
	Cizí jazyk/Anglický jazyk	3	3	3	3	12
	Další cizí jazyk/Ruský jazyk			3	3	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4	4	3+1	15+2
Informatika	Informatika	+1	+1	+1	1	1+3
Člověk a společnost	Dějepis	1	2	2	2	11
	Výchova k občanství	1	1	1	1	
Člověk a příroda	Fyzika		1	1	1	21
	Chemie			1	1	
	Přírodopis	2	2	2	2	
	Zeměpis	2	2	2	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	10
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví			1	1	10
	Tělesná výchova	2	2	2	2	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1+2	1+2	1+2	+3	3+9
Speciálně pedagogická péče	Dorozumívací dovednosti	+1	+1			+2
Celkem časová dotace		30	30	31	31	104+18

4.3. Poznámky k učebnímu plánu

Posílení časové dotace předmětů z disponibilní časové dotace je značeno znaménkem +

Jazyk a jazyková komunikace

- V 1. a 2. ročníku je předmět Český jazyk posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace. Na 2. stupni je posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace v 6. i 7. ročníku. V 8. a 9. ročníku je navýšena dotace předmětu Český jazyk o 3 hodiny, které byly přesunuty z časové dotace pro předmět Další cizí jazyk/Ruský jazyk. V 8. a 9. ročníku je tím pádem celková časová dotace pro vyučovací předmět Český jazyk 6 hodin pro každý z obou ročníků. Navýšená dotace bude použita na poskytnutí delšího časového prostoru pro žáky pro zvládnutí obsahu předmětu Český jazyk.
- Časová dotace pro předmět Druhý cizí jazyk/Ruský jazyk je přesunuta do časové dotace pro předmět Český jazyk v 8. a 9. ročníku.

Matematika a její aplikace

- Předmět Matematika je na 1. stupni posílen o 5 vyučovacích hodin z disponibilní časové dotace.
- Na 2. stupni je posílen o 6 vyučovacích hodin z disponibilní časové dotace: v 6. a 9. ročníku o 2 vyučovací hodiny, v 7. a 8. ročníku o 1 vyučovací hodinu.

Informatika

- Předmět Informatika je v 6., 7. a 8. ročníku posílen o 1 jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

Člověk a jeho svět

- V 1. a 2. ročníku je posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

Člověk a svět práce

- Na 1. stupni je vyučovací předmět posílen v každém ročníku o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.
- Na 2. stupni je celkově posílen o 5 vyučovacích hodin z disponibilní časové dotace: v 6., 7. a 8. ročníku o 1 vyučovací hodinu a v 9. ročníku o 2 vyučovací hodiny.

Dorozumívací dovednosti

- Předmět je předmětem speciálně pedagogické péče, navazuje a posiluje obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, předmět Český jazyk. V 1., 2., 6. a 7. ročníku je předmět posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

- **Zkratky předmětů:**

Český jazyk – ČJ

Cizí jazyk – anglický jazyk – AJ

Další cizí jazyk – ruský jazyk – RJ

Matematika – M

Informatika – Inf

Člověk a jeho svět – ČaS

Přírodověda – Přv

Vlastivěda – VI

Dějepis – D

Výchova k občanství – VO

Fyzika – F

Chemie – Ch

Přírodopis – Př

Zeměpis – Z

Hudební výchova – HV
Výtvarná výchova – VV
Výchova ke zdraví – VZ

Tělesná výchova – TV
Člověk a svět práce – ČaP
Dorozumívací dovednosti – DD

5. Učební osnovy pro 1. a 2. stupeň

5.1. Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK

5.1.1. Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Český jazyk je dán obsahem vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, z níž tento předmět vznikl.

Výuka probíhá ve všech ročnících. Předmět je rozdělen na tři tematické okruhy: Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. Časová dotace na 1. stupni je 35 vyučovacích hodin a na 2. stupni 17 vyučovacích hodin. Rozdělení časové dotace jednotlivých okruhů je na uvážení vyučujícího, který bude brát ohled na specifické potřeby žáků ve třídě.

Cílem předmětu je vést žáka k srozumitelnému a kultivovanému vyjadřování se ústní i písemnou formou spisovného jazyka, rozvíjet pozitivní vztah k mateřskému jazyku, zájem o literaturu a vytvářet dostatečnou slovní zásobu. Důraz je kladen na utváření čtenářských dovedností, především čtení s porozuměním. Předmět rozvíjí schopnost žáka vnímat různá sdělení, rozumět jim a adekvátně na ně reagovat. Posiluje sebedůvěru, schopnost sdělit svůj názor a kultivovaný projev žáka v běžných situacích.

Průřezová témata:

1. stupeň: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova.

2. stupeň: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk uplatňujeme takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

- žák pracuje s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami.

- učitel dává žákovi příležitost pracovat s různými druhy učebního materiálu a učebních pomůcek (učebnice, knihy, sešity, pracovní listy, PC apod.) a vede žáka k jejich správnému používání
- žák dokáže vyhledávat a využívat informace v praktickém životě
- učitel vhodnými způsoby vede žáka k samostatnému řešení zadaných úkolů a vyhledávání informací z různých pramenů (orientace v textu, porozumění textu)

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá problémové situace, rozpozná problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení
- při práci s textem učitel vede žáka k hledání a chápání souvislostí mezi jevy
- žák řeší samostatně běžné životní situace a přiměřeně ke svým možnostem překonává životní překážky
- učitel vede žáka k využití vyhledaných informací v praktickém životě

Kompetence komunikativní

- žák se srozumitelně vyjadřuje v ústním projevu a umí vést dialog
- žák rozumí obsahu sdělení přiměřeně na něj reaguje
- učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost, samostatnost a slovní zásobu
- žák využívá tištěné informace k rozvoji vlastních vědomostí, rozumí běžně užívaným textům, záznamům a obrazovým materiálům
- učitel předkládá žákům různé druhy studijních materiálů a vede je k samostatné práci s nimi a k schopnosti jejich využití ve společenském životě
- žák zvládá jednoduchou formu písemné komunikace
- učitel seznamuje žáka se správnou technikou psaní a čtení, ukazuje mu možnosti využití těchto dovedností v praktickém životě, pro komunikaci s ostatními lidmi
- žák vyjadřuje své názory a postoje a umí vhodnou formou obhájit svůj názor
- učitel zadává úkoly umožňující spolupráci s ostatními a tím dává příležitost ke vzájemnému sdělování svých pocitů a názorů

Kompetence sociální a personální

- žák navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- učitel umožňuje žákovi vyjádřit své názory, náměty, sdělit své pocity a zároveň vhodným způsobem motivuje naslouchat názorům a myšlenkám druhých

Kompetence občanské

- žák se zajímá o dění u nás, respektuje spolužáky se zdravotním postižením a spolužáky z jiných národnostních etnik
- učitel organizuje besedy, exkurze a jiné školní akce, vede žáky k tradicím, historii a kultuře
- žák se aktivně zapojuje do kulturního dění, účastní se akcí školy
- učitel vytváří atmosféru vzájemné důvěry pro vyjádření vlastních názorů a postřehů

Kompetence pracovní

- žák dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí a společenských hodnot a uplatňuje je při pracovních činnostech
- učitel vede žáka k podílení se na vhodné úpravě pracovního prostoru a vede jej k dodržování hygienických pravidel při psaní a čtení

Kompetence digitální

- žák dodržuje zásady bezpečné komunikace v digitálním prostředí
- učitel seznamuje žáka se zásadami elektronické komunikace
- žák využívá vhodné aplikace, pracuje s výukovými programy
- učitel motivuje žáka k využívání vhodných programů, aplikací a webových stránek

5.1.2. ČESKÝ JAZYK: 1. ročník

Český jazyk	1. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní
RVP výstupy	Učivo
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Nácvik čtení: znalost tvarů písmen
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Nácvik čtení: analyticko-syntetická metoda
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Nácvik čtení: vyvození slabik
	Čtení slabik
	Čtení slov
	Čtení vět
	Soustředěný poslech: předčítání, audio kniha
	Čtení s porozuměním
	Pozorné čtení
	Orientace v textu
	Technika čtení – nácvik správného tempa a frázování řeči
	Ilustrace, výtvarný doprovod
	Rytmická říkadla
	Rozpočítadla
Básničky	
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Aktivní přijímání informací
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Vyjadřování závislé na komunikační situaci (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, adresa)
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Patříčně vyslovuje všechny hlásky
	Dramatizace
	Artikulační cvičení
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Správně dýchá při mluveném projevu
	Patříčně vyslovuje všechny hlásky
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Náležité dýchání v mluveném projevu
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Vhodné členění mluvy na celky – frázování
	Dramatizace
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Náležité dýchání v mluveném projevu
	Vhodné členění mluvy na celky – frázování

Český jazyk	1. ročník
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Dramatizace
	Vytváření otázek a odpovědí úměrných věku
	Pracuje s vhodnou slovní zásobou
	Vymýšlí krátké příběhy
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti
	Vytváření otázek a odpovědí úměrných věku
	Pracuje s vhodnou slovní zásobou
	Vymýšlí krátké příběhy
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti
	Vyprávění vlastních zážitků vhodnými vyjadřovacími prostředky
	ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
	Psaní – správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Rozvoj grafomotoriky
	Uvolňovací cviky
	Psaní správných tiskacích i psacích tvarů písmen celé abecedy
	Psaní číslic
	Nácvik plynulého psacího pohybu
	Nácvik sebekontroly
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Odstranění individuálních nedostatků v písemném projevu
	Uvolňovací cviky
	Psaní správných tiskacích i psacích tvarů písmen celé abecedy
	Psaní číslic
	ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
	Psaní vět – velké písmeno na začátku, znaménko na konci
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Opis – slabik, vět, slov
	Přepis – slabik, vět, slov
	Diktát, autodiktát – slabik, vět, slov
	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Rozdělování slov na hlásky
	Čtení krátkých a dlouhých samohlásek
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Čtení krátkých a dlouhých samohlásek
	Rozeznání významu slov a jejich přiřazování k ilustracím
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Vyprávění
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Soustředěný poslech: předčítání, audio kniha
	Dramatizace
	Ilustrace, výtvarný doprovod
	Reprodukce textu
	Poslech

Český jazyk	1. ročník
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Rytmická říkadla
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Rozpočítadla
	Básničky
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Vyprávění
	Dramatizace
	Volná reprodukce
	Přednes

5.1.3. ČESKÝ JAZYK: 2. ročník

Český jazyk	2. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence občanské ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence pracovní
RVP výstupy	Učivo
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Přehled hlásek, dvojhlásky
	Slabikotvorné r, l
	Abeceda
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Párové souhlásky – ztráta a spodoba znělosti
	Význam slova, slova významem nadřazená, podřazená, souřadná
	Významové vztahy ve slovní zásobě – synonyma, antonyma, homonyma, vícevýznamová slova
	Slova citově zbarvená

Český jazyk	2. ročník
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Slovní druhy – seznámení s přehledem všech slovních druhů
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Spojky
	Slovesa
	Podstatná jména
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Věta a souvětí
	Spojky
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Druhy vět podle postoje mluvčího – tázací, oznamovací, rozkazovací, přací
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Pravopisně tvrdé souhlásky a skupiny s nimi
	Pravopisně měkké souhlásky a skupiny s nimi
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Skupiny dě, tě, ně
	Skupiny bě, pě, vě
	Skupina mě
	Psaní ú/ů
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Vlastní jména osob a pravopis vlastních jmen
	Správné zásady psaní vět – velké písmeno na začátku, na konci tečka, otazník, vykřičník
	Psaní velkých písmen
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Pravidla psaní vět – na začátku velké písmeno, na konci tečka, vykřičník, otazník.
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čtení s porozuměním
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Práce s návodem
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Krátké mluvené i psané projevy - vypravování – zážitků, podle obrázkové osnovy
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- převyprávění příběhů
	- domýšlení rozhovor
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- popis věcí, zvířete, osoby, pracovního postupu
	- vzkaz, SMS, dopis
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Při čtení využívá:
	- správnou výslovnost
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- správně dýchání
	- správné výrazové prostředky
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Přání – zvolení vhodných komunikačních prostředků
	Krátké mluvené i psané projevy - vypravování – zážitků, podle obrázkové osnovy
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- převyprávění příběhů
	- domýšlení rozhovor

Český jazyk	2. ročník
	- popis věcí, zvířete, osoby, pracovního postupu - vzkaz, SMS, dopis
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Forma společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování, omluva, blahopřání, oslovení
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Naslouchání, sdělení vlastního názoru Krátké mluvené i psané projevy - vypravování – zážitků, podle obrázkové osnovy - převyprávění příběhů - domýšlení - rozhovor - popis věcí, zvířete, osoby, pracovního postupu - vzkaz, SMS, dopis
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Správný vlastní písemný projev - čitelnost - úhlednost - celková úprava - hygienické a pracovní návyky
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Správné tvary písmen abecedy, spojování písmen do slabik a slov
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Naslouchání, sdělení vlastního názoru Krátké mluvené i psané projevy - vypravování – zážitků, podle obrázkové osnovy - převyprávění příběhů - domýšlení - rozhovor - popis věcí, zvířete, osoby, pracovního postupu - vzkaz, SMS, dopis Forma společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování, omluva, blahopřání, oslovení
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Krátké mluvené i psané projevy - vypravování – zážitků, podle obrázkové osnovy - převyprávění příběhů - domýšlení - rozhovor - popis věcí, zvířete, osoby, pracovního postupu - vzkaz, SMS, dopis
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Říkadlo Rozpočítadlo Pohádka Příběhy ze života dětí Próza
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Pohádka Příběhy ze života dětí Próza Báseň, básník Kniha Časopis
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Pohádka Próza Báseň, básník Spisovatel, ilustrátor, ilustrace, čtenář,

Český jazyk	2. ročník
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Vlastní tvorba – příběh, báseň, rýmy, pohádka
	Pohádka
	Příběhy ze života dětí
	Divadlo
	Pohádka
	Příběhy ze života dětí
	Próza

5.1.4. ČESKÝ JAZYK: 3. ročník

Český jazyk	3. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Slovo, slabika, hláska, písmeno
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Tvrdé a měkké skupiny souhlásek Abeceda Psaní ú/ů Skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, Spodoba a ztráta znělosti – párové souhlásky – b/p, d/t, d'/t', v/f, s/z, ž/š, h/ch Vlastní jména
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Významy slov – antonyma, synonyma, homonyma Významy slov – slova nadřazená, podřadná, souřadná Slova citově zabarvená, spisovná, nespisovná
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Významy slov – antonyma, synonyma, homonyma Významy slov – slova nadřazená, podřadná, souřadná Slova příbuzná Slovní druhy – ohebné, neohebné
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Slovní druhy – ohebné, neohebné Podstatná jména – číslo, rod Podstatná jména – životnost Podstatná jména – pád Podstatná jména – vlastní jména osob, zvířat, měst, vesnic, hor, řek, pohoří, ulic, planet Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa – osoba, číslo

Český jazyk	3. ročník
	Slovesa – čas, infinitiv
	Příslovce
	Předložky
	Spojky
	Částice
	Citoslovce
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Podstatná jména – číslo, rod
	Podstatná jména – životnost
	Podstatná jména – pád
	Podstatná jména - vlastní jména osob, zvířat, měst, vesnic, hor, řek, pohoří, ulic, planet
	Přídavná jména
	Slovesa - osoba, číslo
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Slovesa - čas, infinitiv
	Souvětí, spojovací výrazy (spojky, zájmena, čárka)
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Vzorec souvětí
	Druhy vět
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Stavba slova - kořen, předponový a příponový část
	Kořen slova
	Vyjmenovaná slova po B
	Vyjmenovaná slova po L
	Vyjmenovaná slova po M
	Vyjmenovaná slova po P
	Vyjmenovaná slova po S
Vyjmenovaná slova po V	
Vyjmenovaná slova po Z	
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Slova příbuzná
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Báseň - sloka, rým
	Veršovaná pohádka
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Báseň - sloka, rým
	Veršovaná pohádka
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Skladební dvojice
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Veršovaná pohádka
	Bajka
	Pohádky
	Pověst
	Dobrodružná literatura
	Příběhy pro děti
	Umělecká literatura
	Populárně naučná literatura
	Dětská poezie
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Veršovaná pohádka
	Bajka
	Pohádky
	Pověst

Český jazyk	3. ročník
	Dobrodružná literatura
	Příběhy pro děti
	Umělecká literatura
	Populárně naučná literatura
	Dětská poezie
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Báseň - sloka. rým
	Kaligram
	Píseň
	Veršovaná pohádka
	Dobrodružná literatura
	Příběhy pro děti
	Umělecká literatura
	Populárně naučná literatura
	Dětská poezie
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Bajka
	Pohádky
	Pověst
	Dobrodružná literatura
	Příběhy pro děti
	Umělecká literatura
	Populárně naučná literatura
	Dětská poezie
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Billboard
	Deník
	Ilustrace
	Logo
	Metafora
	Plakát
	Premiéra
	Přirovnání
	Reklama
	Slogan
	Textař
	Zosobnění
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Pozorné a plynulé čtení
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Čtení s porozuměním
	Věcné čtení
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, včetně n8vyků spojených s používáním digitálních technologií	Správný vlastní písemný projev - čitelnost - úhlednost - celková úprava - hygienické a pracovní návyky
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Rozhovor - pravidla dialogu
	Dokončení telefonního rozhovoru
	Sestavení rozhovoru dle osnovy
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Vypravování
	Mluvené projevy
	Dramatizace
	Rozhovor - pravidla dialogu

Český jazyk	3. ročník
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Pravidla společenského chování se vzájemným respektem
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Vypravování
	Popis předmětu, odstavce
	Popis místa
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení i s využitím digitálních technologií	Dopis
	Popis činnosti
	Email
	Popis pracovního postupu
	Příhláška
	Popis místa
	Zpráva
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Vypravování
	Osnova - vypravování podle osnovy
	Ilustrace
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice	
Zahrnuto v učivu Pravidla společenského chování se vzájemným respektem.	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Zahrnuto v učivu Reklama, zpráva.	

5.1.5. ČESKÝ JAZYK: 4. ročník

Český jazyk	4. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	významy slov - slova - jednoznačná - mnohoznačná - antonyma - synonyma - homonyma
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	slova spisovná a nespisovná slova citově zabarvená mluvený a psaný projev spisovný a nespisovný
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	stavba slova - kořen, část předponová, část příponová, koncovka - příbuzná slova skupiny bje-, vje- předpony v-, ob-, do-, vy- předpony od-, nad-, pod-, před-, bez-

Český jazyk	4. ročník
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	tvarosloví - vyjmenovaná slova - slovesa (jednoduché a složené tvary, infinitiv) - slovesné kategorie - slovesný způsob, čas přítomný - podstatná jména - jmenné kategorie - pravopis a koncovky podstatných jmen
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	slovní druhy
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	základní skladební dvojice - podmět - přísudek
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	shoda přísudku s podmětem podmět holý a podmětem rozvitý přísudek holý a rozvitý
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, včetně textů elektronických	technika četba uměleckých textů čtení s porozuměním
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	vlastní četba poslech literárních textů, divadelní představení dramatizace recitace čtenářský deník zážitkový deník
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	věta jednoduchá souvětí
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	spojovací výrazy vzorce vět souvislý psaný a mluvený projev
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	klíčová slova vyhledávání informací z různých textových zdrojů diskuze
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	telefonický rozhovor, dialog - pozdrav - oslovení - omluva - prosba - vzkaz
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	reklama
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	mluvený projev
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	adresa blahopřání
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	vzkaz (SMS, e-mail) zpráva dopis jednoduché tiskopisy
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	vyprávění přímá řeč osnova
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	klíčová slova vyhledávání informací z různých textových zdrojů diskuze

Český jazyk	4. ročník
	vyprávění přímá řeč osnova
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	literární texty film divadlo poezie vlastní tvorba
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	kniha časopis noviny komiks encyklopedie učebnice
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	próza: pověst, povídka, pohádka, bajka poezie: verš, rým, sloka, báseň, rozpočítadlo, říkanka divadlo, film, herec, režisér spisovatel, básník, čtenář, ilustrátor

5.1.6. ČESKÝ JAZYK: 5. ročník

Český jazyk	5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	významy slov - slova - jednoznačná - mnohoznačná - antonyma - synonyma - homonyma
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	stavba slova - kořen, část předponová, část příponová, koncovka - příbuzná slova předpony s-, z- předpony v-, ob-, do-, vy- předpony od-, nad-, pod-, před-, bez- skupiny s mě, mně
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	slovní druhy
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	slova spisovná a nespisovná slova citově zabarvená slova přejatá
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	mluvený a psaný projev spisovný a nespisovný

Český jazyk	5. ročník
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	základní skladební dvojice - podmět holý, rozvitý, nevyjádřený, několikanásobný - přísudek slovesný (způsobová slovesa)
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí	věta jednoduchá souvětí
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	spojovací výrazy, psaní čárek vzorce vět souvislý psaný a mluvený projev
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	tvarosloví - slovesa (jednoduché a složené tvary, infinitiv) - slovesné kategorie - slovesný způsob, čas - podstatná jména - jmenné kategorie - koncovky podstatných jmen - koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých - zájmena, číslovky
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	podmět holý a rozvitý přísudek holý a rozvitý shoda přísudku s holým podmětem
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, včetně textů elektronických	technika čtení četba uměleckých textů čtení s porozuměním
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává, vyhledává základní informace v doporučených digitálních zdrojích, porovnává informace z různých zdrojů	klíčová slova vyhledávání informací z různých textových zdrojů diskuze
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	telefonický rozhovor, dialog - pozdrav - oslovení - omluva - prosba - vzkaz
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	reklama
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	mluvený projev
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	omluvenka zpráva (SMS, e-mail)
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	oznámení inzerát popis jednoduché tiskopisy
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	vyprávění přímá řeč osnova
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	klíčová slova vyhledávání informací z různých textových zdrojů diskuze vyprávění přímá řeč osnova
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	vlastní četba poslech literárních textů, divadelní představení dramatizace

Český jazyk	5. ročník
	recitace čtenářský zážitkový deník deník
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	literární film divadlo poezie vlastní tvorba texty
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	kniha časopis noviny komiks encyklopedie učebnice
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	próza: pověst, povídka, pohádka, bajka poezie: verš, rým, sloka, báseň, rozpočítadlo, říkanka divadlo, film, herec, režisér spisovatel, básník, čtenář, ilustrátor
využívá vybrané formy elektronické komunikace, respektuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci	e-mail sociální sítě

5.1.7. ČESKÝ JAZYK: 6. ročník

Český jazyk	6. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka - hláskosloví - spisovná výslovnost - slovní přízvuk - zvuková stránka věty
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Jazykové příručky - tištěné i elektronické.
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví - slovní druhy - podstatná jména (druhy, skloňování místních a osobních podst.jm., pravopis) - přídavná jména (druhy, skloňování, stupňování, velká písmena ve vlastních jménech) - zájmena (druhy, skloňování zájmen) - číslovky (druhy, skloňování) - slovesa (slovesný způsob a čas)

Český jazyk	6. ročník
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Pravopisná cvičení a diktáty - zdvojené souhlásky - skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně - předpony s, z, vz - předložky s, z - i/y ve vyjmenovaných slovech
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Skladba - základní a rozvíjející větné členy, shoda podmětu s přísudkem, i několikanásobným - tvoření vět, věta jednoduchá a souvětí - stavba textová (přímá řeč)
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Národní jazyk a jeho útvary.
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Publicistické útvary - zpráva, oznámení. Práce s texty.
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Slohová cvičení a práce.
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Mluvní cvičení - shrnutí jednoduchého textu dialog - krátký referát s možnou písemnou oporou
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Tiskopisy. Dopis. Popis. Výtah. Vypravování.
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Četba literárních ukázek.
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Četba literárních ukázek, divadelní a filmové představení.
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Tvořivé psaní.
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Literární teorie Proza - pohádka, pověst, bajka. Poezie - báseň (verš, rým, sloka).
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Literární ukázky, divadlo, film.
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Návštěva knihovny, výukové programy v knihovně.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání	
Projekt - Strategie učení	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena	
Projekt - Strategie učení	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět	
Projekt jedeme na návštěvu.	

5.1.8. ČESKÝ JAZYK: 7. ročník

Český jazyk	7. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Nauka o významu slov - rozlišení věcného a mluvnického významu slov - slova jednoznačná a mnohoznačná - synonymy, antonyma, homonyma - odborné názvy - frazémy, přirovnání, metafora, metonymie
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Nauka o tvoření slov - tvoření nových slov, přenášení slovního významu, sousloví, přejímání z cizích jazyků
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Jazykové příručky - orientace ve slovníku SSČ pro školu a veřejnost, SCS a internetové jazykové příručky - slovníkové zkratky - věcný význam slova
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Pravopis - velká písmena ve vlastních jménech a názvech - využití tvarů zájmena jenž k nahrazování zájmena který - rozlišení slovesného rodu u sloves - procvičování i/y - příslovecné spřežky a mě/mně v příslovcích, stupňování příslovcí - další neohebná slova - předložky, spojky, částice, citoslovce
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Skladba - věty dvočlenné a jednočlenné, větné ekvivalenty. Základní a rozvíjející větné členy - přísudek, podmět (VV podmětná), předmět (VV předmětná), příslovecné určení (VV místní, časová, způsobová), přívlastek (VV přívlastková), přístavek. Druhy vedlejších vět.
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Pravopisná cvičení a diktáty - vysvětlí pravopisný jev a zdůvodní jej.
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Vlastními slovy vyjádří rozdíl mezi spisovným a nespisovným jazykem.
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Líčení (= subjektivně zabarvený popis).
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Popis. Charakteristika.
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát; při práci s digitálními texty volí vhodné čtenářské strategie; efektivně vyhledává informace na	Výtah. Vypravování.

Český jazyk	7. ročník
webových stránkách, aktivně usiluje o porozumění digitálnímu obsahu	
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Vypravování.
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Žádost. Životopis.
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Orientace v textu básně, povídky, pověst1.
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Literární teorie.
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Práce s literárním textem, zpracování osnovy, charakteristika postav, vylíčení atmosféry příběhu. Seznámení se s dobou vlády Karla IV. - chorál, kronika. Seznámení se s husitskou literaturou - Jan Ámos Komenský.
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Tvůrčí psaní, tvoření textů.
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Práce s literárním textem. Humanismus a renesance. Literatura 17. a 18. století.
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Vlastní četba a návštěva kulturních zařízení.
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Návštěva knihovny.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět	
Projekt jedeme na návštěvu.	

5.1.9. ČESKÝ JAZYK: 8. ročník

Český jazyk	8. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Nauka o tvoření slov - opakování učiva 7. ročníku - rozlišení slov na základě vzniku (odvozování, skládání, zkracování). Vysvětlení zkratk a zkratkových slov. Útvary českého jazyka a jazyková kultura.
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Slova přejatá - pravopis a výslovnost. Skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen. Užití cizích vlastních jmen v textu. Obecné výklady o českém jazyce - Slovanské jazyky.
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Práce s jazykovými příručkami, třídění slov přejatých dle jejich původu.
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví, slovesný vid (rozlišení slovesného vidu), užívání spisovných tvarů; využití různých spisovných slovesných tvarů; pravopis koncovek sloves.
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Skladba - věta jednoduchá (věta jednoduchá podle členitosti, větný ekvivalent) a souvětí. Základní a rozvíjející větné členy.
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Druhy vedlejších vět. Souvětí podřadné, souřadné spojené věty vedlejší; interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí podřadném, tvoření vět. Souvětí souřadné, významový poměr mezi větami hlavním1. Významové poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami.
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Znázornění stavby věty jednoduché, znázornění (graf) souvětí podřadného, graf složitěho souvětí. Procvičování pravopisných jevů (průběžné) se zaměřením na obtížnější příklady.
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Obecné výklady o českém jazyce - Slovanské jazyky. Uvedení příkladů nářečí, obecné češtiny, slangu a argotu.
respektuje pravidla slušného chování na internetu, používání vhodného jazyka, srozumitelné sdělení, odpovědné sdílení informací, respekt k názoru druhých	
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Jednoduchý výklad - odborné názvy (termíny), osnova, odstavce.
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Úvaha – aktuální společenské jevy; hodnocení, diskuse.

Český jazyk	8. ročník
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu; volí adekvátní nástroje, zdroje a jazykové prostředky tak, aby byl naplněn komunikační záměr v souladu s autorským právem	Souhrnné poučení o slohu - základní styly, forma projevů odlišnost mluvených projevů od psaných.
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Mluvní cvičení.
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát, při práci s digitálními texty volí vhodné čtenářské strategie; efektivně vyhledává informace na webových stránkách, aktivně usiluje o porozumění digitálnímu obsahu	Výtah – citáty, základní informace z aktualit, podvojný deník z četby.
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Charakteristika literárních postav – přirovnání, přenesené významy, rčení, přísloví. Subjektivně zabarvený popis (líčení) – personifikace, epiteta, přirovnání.
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Hra se slovy, grafická podoba básně, fantazie – poetismus, hudebně-divadelní žánry.
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Nácvik výrazného přednesu, dramatizace textu, návštěva knihovny, účast na kulturních akcích, projekty školy.
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Tvoření textů.
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Vývoj literatury od počátku 19. stol. po literaturu 1. pol. 20. století.
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Odraz historických událostí v literatuře, žánry věcné literatury – literatura faktu, autobiografie, adaptace literárních děl, filmová, televizní tvorba.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace	
Zahrnuto v učivu Souhrnné poučení o slohu - základní styly, forma projevů odlišnost mluvených projevů od psaných.	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět	
Projekt jedeme na návštěvu.	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Zahrnuto v učivu Nauka o tvoření slov (hodnocení jazykové kultury v masmédiích).	

5.1.10. ČESKÝ JAZYK: 9. ročník

Český jazyk	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Obecné výklady o jazyce. Seznámení se s částmi jazykovědy. Vývoj českého jazyka a významnými českými jazykovědci. Rozpoznání rozdílu mezi češtinou a slovenštinou.
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	Slovní zásoba a nauka o tvoření slov.
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví. Kategorie slovesných tříd u sloves. Přechodníky.
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Zvuková stránka jazyka, přízvuk hlavní a vedlejší. Zvuková stránka věty.
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Skladba. Věta jednoduchá. Větné členy souřadně spojené, základní i rozvíjející větné členy, přísudek slovesný složený. Věta a souvětí - souvětí podřadné a souřadné. Tvoření vět. Přímá řeč.
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Tvarosloví. Pravopis.
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Výklad. Výtah.
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Úvaha - zamyšlení se nad problémem, formulace závěru.
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Publicistické útvary - fejeton.
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Mluvní cvičení.
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu; volí adekvátní nástroje, zdroje a jazykové prostředky tak, aby byl naplněn komunikační záměr v souladu s autorským právem	Diskuse.

Český jazyk	9. ročník
při tvorbě digitálního obsahu (digitální portfolio, blogové příspěvky, digitální story telling, prezentace, plakáty, podcasty, videa, rozhovory a další) využívá aplikace a další nástroje pro tvorbu a sdílení obsahu: textové editory, sdílené dokumenty, online jazykové slovníky a příručky, generativní AI	
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Proslov. Vypravování. Diskuse.
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Slohové postupy a útvary užívané v různých komunikačních oblastech a situacích.
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Tvořící psaní.
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Četba. Čtenářský deník.
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Literární pojmy. Vývoj české a světové literatury od 2. poloviny 20. století.
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Česká a světová novověká literatura.
kriticky posuzuje digitální obsah a přínosy nových technologií, etické chování v digitálním prostředí	Rozpoznávání mediálního obsahu
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět	
Projekt jedeme na návštěvu.	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení	
Zahrnuto v učivu Vypravování (příklady pravidelnosti v uspořádání mediovaných sdělení).	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení	
Zahrnuto v učivu Literatura hodnotná a konzumní.	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti	
Zahrnuto v učivu Žánry věcné literatury (srovnání filmu, divadla s lit. předlohou).	

5.1.11. ČESKÝ JAZYK: 1. – 3. ročník – minimální výstupy vzdělávání

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Žák:

- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií
- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen

- spojuje písmena a slabiky
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- opisuje a přepisuje krátké věty

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák:

- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- tvoří slabiky
- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák:

- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- udržuje pozornost při poslechu pohádek a krátkých příběhů

UČIVO – 1. ročník

Komunikační a slohová výchova

- čtení – praktické (technika čtení – věta, slovo, slabika, hláska, písmeno, nácvik měkčení), technika čtení (vyvození a osvojení hlásek a písmen /malých i velkých/ a, i, e, m, o, u, l, v, t, y, s, j, čtení otevřených slabik, čtení dvojslabičných slov složených z otevřených slabik, čtení jednoduchých vět, čtení psacího písma), průpravná diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového vnímání
- naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé – porozumění jednoduchým pokynům), průpravná diferenciační cvičení pro rozvoj sluchového vnímání
- mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)
- písemný projev – základních hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem), technika psaní (správné tvary a velikost písmen a číslic (psaní vyvozených malých písmen a tvarově stejných velkých písmen), spojování písmen a slabik, opis a přepis slabik a slov, diktát písmen a slabik)

Jazyková výchova:

- zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek a souhlásek, délka samohlásek
- slovní zásoba a tvoření slov – význam slov, tvoření slabik
- tvarosloví – rozlišení slabiky a hlásky
- pravopis – písmena malé abecedy a tvarově podobných písmen velké abecedy, délka samohlásek,
- spojování písmen a hlásek do slabik, slov a jednoduchých vět

Literární výchova:

- poslech literárních textů – pozorný poslech pohádek a krátkých příběhů
- tvořivé činnosti s literárním textem – přednes (i z paměti) vhodných literárních textů, volná reprodukce krátkého přečteného nebo slyšeného textu podle ilustrací
- základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, krátká báseň, pohádka

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - *Osobnostní rozvoj* - rozvoj schopností poznávání - In

- *Sociální rozvoj* - komunikace - In

UČIVO – 2. ročník

Komunikační a slohová výchova

- čtení – praktické (technika čtení – věta, slovo, slabika, hláska, písmeno, nácvik měkčení), technika čtení (dvojslabičná a víceslabičná slova složená z otevřených slabik, zavřené slabiky, slova se zavřenou slabikou na konci, čtení jednoduchých vět, čtení krátkého textu s porozuměním), písmena malé abecedy a tvarově podobných písmen velké abecedy
- naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé – porozumění pokynům přiměřené složitosti)
- mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (správná výslovnost, tempo řeči)
- písemný projev – upevňování základních hygienických návyků (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem), technika psaní (dodržování velikosti, tvaru a sklonu písmen, dodržování pořadí písmen ve slově a jejich úplnost), psaní všech písmen malé abecedy a tvarově podobných velkých písmen; psaní číslic; opis a přepis slabik, slov a jednoduchých vět; diktát písmen, číslic, slabik, slov

Jazyková výchova:

- zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek – rozlišování délky samohlásek,
- slovní zásoba a tvoření slov – význam slov, rozšiřování slovní zásoby, tvoření slabik
- tvarosloví – rozlišení věty, slova, slabiky a hlásky
- pravopis – písmena malé abecedy a tvarově podobných písmen velké abecedy, psaní velkých písmen na začátku věty a ve vlastních jménech, délka samohlásek,
- spojování písmen a hlásek do slabik, slov a jednoduchých vět

Literární výchova:

- poslech literárních textů – pozorný poslech pohádek a krátkých příběhů
- tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce krátkého přečteného nebo slyšeného textu podle otázek a ilustrací
- základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
- In

- **Sociální rozvoj** - komunikace - In

UČIVO – 3. ročník

Komunikační a slohová výchova

- čtení – praktické (technika čtení, čtení všech písmen malé a velké abecedy, čtení pozorné, plynulé, čtení jednoduchého textu s porozuměním)
- naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé – pokyny přiměřené složitosti)
- mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (pravidelné dýchání, tvoření hlasu, správná výslovnost, tempo řeči), komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba
- písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku), technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev), psaní všech písmen malé a velké abecedy a číslic (dodržování správného poměru výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen), spojování písmen do slabik a slabik do slov, převod slov z mluvené do psané podoby (diktáty slov), dodržování správného pořadí písmen ve slově a jejich úplnost, opis a přepis krátkých vět

Jazyková výchova:

- zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek (krátká/dlouhá), souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk), slabika, slovo a věta
- slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov
- tvarosloví – rozlišení věty, slova, slabiky a hlásky
- skladba – jednoduchá věta
- pravopis – písmena malé a velké abecedy, psaní velkých písmen na začátku věty a ve vlastních jménech, spojování písmen a hlásek do slabik, slov a jednoduchých vět

Literární výchova:

- poslech literárních textů – pozorný poslech pohádek a krátkých příběhů
- zážitkové čtení a naslouchání
- tvořivé činnosti s literárním textem – přednes (i z paměti) vhodných literárních textů, volná reprodukce krátkého přečteného nebo slyšeného textu podle otázek a ilustrací
- základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání –
In

- **Sociální rozvoj** - komunikace - In

5.1.12. ČESKÝ JAZYK: 4. – 5. ročník – minimální výstupy vzdělávání**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**

Žák:

- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích, využívá vybrané formy elektronické komunikace, popíše pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování v elektronické komunikaci
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení i v elektronické podobě
- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ovládá hůlkové písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák:

- pozná podstatná jména a slovesa má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák:

- dramatizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- čte krátké texty s porozuměním, včetně textů elektronických, a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- rozlišuje prózu a verše – rozlišuje pohádkové prostředí od reálného – ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

UČIVO – 4. ročník**Komunikační a slohová výchova**

- mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situaci (slovní zásoba k souvislému vyjadřování, vyprávění vlastních zážitků), komunikační žánry v běžných situacích (vzkaz, zpráva, vypravování, popis obrázku)
- mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (správná intonace, přízvuk, pauza a tempo řeči), základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- písemný projev – technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, úprava textu, dodržování mezer mezi slovy), opis a přepis slov a jednoduchého textu
- písemný projev – žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, nácvik psaní hůlkového písma

Jazyková výchova

- zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, samohlásky a souhlásky, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, délka samohlásek, tvrdé, měkké a obojetné souhlásky
- slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slabika, hlásky (písmena)
- skladba – věta jednoduchá (pořádek slov ve větě, druhy vět)
- pravopis – pravopis měkkých a tvrdých slabik

Literární výchova

- zážitkové čtení a naslouchání – krátké texty s porozuměním, určení hlavní postavy, orientace ve čteném textu
- tvořivé činnosti s literárním textem – volná reprodukce textu, dramatizace jednoduchého příběhu
- tvořivé činnosti plynoucí z představení – vyprávění děje zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozdíl mezi prózou a poezií (pohádka, verš, rým) spisovatel, básník, kniha, čtenář, filmové představení, divadelní představení), pohádkové prostředí/reálné prostředí (rozlišení)

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - *Osobnostní rozvoj* - rozvoj schopností poznávání - In

- *Sociální rozvoj* - komunikace - In

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - In

Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – In

- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - In

UČIVO – 5. ročník

Komunikační a slohová výchova

- naslouchání – věcné naslouchání (pozorné, aktivní – reagovat otázkami, tvorba otázek a odpovědí)
- mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (správná intonace, přízvuk, pauza a tempo řeči), vyjadřování závislé na komunikační situaci (slovní zásoba k souvislému vyjadřování, vyprávění jednoduchého příběhu podle přečtené předlohy nebo ilustrace), komunikační žánry v běžných situacích (dialog na základě obrazového materiálu)
- písemný projev – technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, úprava textu, dodržování mezer mezi slovy), opis a přepis jednoduchého textu
- písemný projev – žánry písemného projevu: pozvánka, vzkaz, dopis, popis jednoduchého předmětu, činnosti a děje, jednoduchý tiskopis – přihláška, dotazník (správné a přehledné psaní jednoduchého sdělení)
- písemný projev – hůlkové písmo (praktické užití písma)

Jazyková výchova

- zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, tvrdé, měkké a obojetné souhlásky (rozlišení), správná výslovnost hlásek se skupinami dě – tě – ně – bě- pě – vě – mě, správná výslovnost znělých a neznělých souhlásek, výslovnost slov s předložkami
- slovní zásoba a tvoření slov – slova podle abecedy
- tvarosloví – slovní druhy (podstatná jména, slovesa), předložky
- pravopis – pravopis měkkých a tvrdých slabik, pravopis slov se skupinami hlásek dě – tě – ně – bě – pě – vě – mě, pravopis znělých a neznělých souhlásek, pravopis slov s předložkami

Literární výchova

- zážitkové čtení a naslouchání - krátké texty s porozuměním, určení hlavní postavy a její vlastnosti, tiché čtení, orientace ve čteném textu
- tvořivé činnosti s literárním textem – reprodukce krátkého textu podle jednoduché osnovy
- tvořivé činnosti plynoucí z představení – vyprávění děje zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- základní literární pojmy - literární druhy a žánry: próza/verš (báseň, rým, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, filmové představení, divadelní představení, herec)

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - *Osobnostní rozvoj* - rozvoj schopností poznávání
- In

- *Sociální rozvoj* - komunikace – In

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - In

Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – In

- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - In

5.1.13. ČESKÝ JAZYK: 6. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Žák:

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
- rozpoznává v modelových situacích manipulativní techniky v interpersonální, skupinové a mediální komunikaci
- zapojuje se do dialogu či diskuze včetně online diskusních fór
- nalézá pomocí klíčových slov informace na internetu, které se týkají řešeného problému

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák:

- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk v mluveném i písemném projevu včetně elektronické komunikace
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- správně píše slova s předponami a předložkami
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák:

- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- rozezná základní literární druhy a žánry
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury – má pozitivní vztah k literatuře

UČIVO – 6. ročník

Komunikační a slohová výchova

- čtení - praktické, četba se správnou intonací, přízvukem, tiché i hlasité čtení s porozuměním, reprodukce krátkého textu
- naslouchání - praktické, poslech četby
- mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), formulace otázek a odpovědí, prosba, omluva, žádost, spisovný jazyk
- písemný projev - jednoduché písemné sdělení (vzkaz, přání, jednoduchý dopis), psaní adresy

Jazyková výchova

- zvuková podoba jazyka - zásady spisovné výslovnosti, rozlišování spisovného a nespisovného jazyka
- slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba, význam slova
- tvarosloví - podstatná jména (rod, tvary podstatných jmen), slovesa (poznávání, tvary sloves, časování, koncovky sloves, nepravidelná slovesa být/nebýt, mít/nemít), osobní zájmena
- pravopis - pravopis vyjmenovaných slov (po souhláskách B, L, M, P, S, V, Z) a slov příbuzných
- obecné poučení o jazyce - čeština, orientace v Pravidlech českého pravopisu

Literární výchova

- tvořivé činnosti s krátkým literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům (orientace v literárním textu, hlavní myšlenka)
- způsoby interpretace literárních děl - přednes básně, sdělení subjektivního dojmu z čteného textu, dojmy ze shlédnutého divadelního nebo filmového představení
- základní literární druhy a žánry - poezie, próza

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - In

- **Sociální rozvoj** - komunikace - In

Mediální výchova - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - In

UČIVO – 7. ročník**Komunikační a slohová výchova**

- čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků), orientace v textu, rozlišování pojmů - text, odstavec, řádek, věta, začátek a konec věty, plynulé s porozuměním, reprodukce přečteného textu
- naslouchání - praktické, reprodukce slyšeného textu
- mluvený projev - zásady kultivovaného projevu, komunikace v běžných situacích (v obchodě, u lékaře, v dopravních prostředcích, telefonování...)
- písemný projev - základní slohové postupy a žánry (vyprávění, vyprávění dle předem připravené osnovy, popis děje, jevu, popis osoby, pracovní postup, dotazník,...)

Jazyková výchova

- zvuková podoba jazyka – modulace souvislé řeči (větný přízvuk)
- skladba - pořádek slov ve větě, podmět a přísudek, shoda přísudku s podmětem
- slovní zásoba a tvoření slov – nauka o slově, stavba slov (předpony, kořen slova, přípony)
- tvarosloví - podstatná jména (rod, číslo, pád a vzor) a jejich skloňování, předložky, slovesa (osoba, číslo a čas) a osobní zájmena

- pravopis – pravopis vyjmenovaných slov a slov příbuzných, pravopis slov s předponami a předložkami
- obecné poučení o jazyce - čeština (spisovné a nespisovné útvary), orientace v Pravidlech českého pravopisu

Literární výchova

- tvořivé činnosti s krátkým literárním textem - přednes a orientace v literárním textu, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, reprodukce hlavní myšlenky, dramatizace jednoduchého textu, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům
- způsoby interpretace literárních děl - přednes básně, sdělení dojmu z přečteného textu, dojmy ze shlédnutého divadelního nebo filmového představení
- základy literární teorie – struktura literárního díla (téma díla, literární hrdina), jazyk literárního díla (zvukové prostředky - poezie: rým, rytmus)
- základní literární druhy a žánry - typické žánry a jejich představitelé (pohádka, bajka, pověst, divadelní hra)

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - In

- Sociální rozvoj - komunikace - In

Mediální výchova - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - In

UČIVO – 8. ročník

Komunikační a slohová výchova

- čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, zanlost orientačních prvků v textu), orientace v textu, věcné (čtení jako zdroj informací, vyhledávací)
- naslouchání - věcné (soustředěné)
- mluvený projev - zásady kultivovaného projevu (prostředky nonverbální), spisovný/nespisovný jazyk, hovorový jazyk
- písemný projev - vlastní tvořivé psaní (výpisek, žádost, soukromý dopis, objednávka, pozvánka, podací lístek, složenka, charakteristika)

Jazyková výchova

- zvuková podoba jazyka – intonace
- slovní zásoba a tvoření slov - obohacování slovní zásoby
- tvarosloví - číslovky (vyhledávání, základní druhy), přídavná jména (poznávání, tvrdá/měkká)
- skladba - věta s několikanásobným podmětem, přímá a nepřímá řeč
- pravopis – pravopis slov se skupinami bje/bě, vje/vě, pravopis i/y dle vzorů podstatných jmen, psaní číslovek základních a řadových slovem i číslicí, pravopis přičestí minulého při shodě přísudku s několikanásobným podmětem, kontrola pravopisu v Pravidlech českého pravopisu
- obecné poučení o jazyce – jazyk a komunikace

Literární výchova

- tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, reprodukce hlavní myšlenky, interpretace literárního textu a orientace v něm, dramatizace jednoduchého textu, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům
- způsoby interpretace literárních děl - přednes básně, sdělení dojmu z četby, z divadelního nebo filmového představení
- základy literární teorie – struktura literárního díla (téma díla, literární hrdina), jazyk literárního díla, literatura umělecká a věcná (vyhledávání informací v oblasti literatury - vybraní autoři a jejich literární díla, vybraní ilustrátoři a jejich ilustrace)
- základní literární druhy a žánry - lyrické a epické žánry, drama, typické žánry a jejich představitelé

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - In

- Sociální rozvoj - komunikace – In

Multikulturní výchova - Multikulturalita – In, A

Mediální výchova - Stavba mediálních sdělení - In

- Fungování a vliv médií - In

UČIVO – 9. ročník**Komunikační a slohová výchova**

- čtení - kritické (hodnotící)
- naslouchání - kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího)
- mluvený projev - komunikační žánry (připravený/nepřipravený projev, diskuse)
- písemný projev - vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, písemný projev na zadané téma, vlastní tvořivé psaní (úřední dopis, přihláška na SŠ, životopis dle předlohy)

Jazyková výchova

- zvuková podoba jazyka - členění souvislé řeči (pauzy, frázování)
- tvarosloví - slovní druhy (přehled, poznávání), přídavná jména (skloňování),
- skladba - věta, základní skladební dvojice, shoda přísudku s podmínkem, věta jednoduchá a souvětí
- pravopis – pravopis i/y v podstatných jménech, pravopis přídavných jmen, pravopis shody přísudku s podmínkem
- obecné poučení o jazyce - čeština (spisovný a nespisovný jazyk)

Literární výchova

- tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, určení hlavní myšlenky, interpretace literárního textu a orientace v něm, vytvoření jednoduchého vlastního textu

- způsoby interpretace literárních děl - sdělení dojmu z četby, z divadelního nebo filmového představení
- základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (poezie), literatura umělecká a věcná (vyhledávání informací v oblasti literatury - vybraní autoři a jejich literární díla dle zájmu)
- základní literární druhy a žánry - typické žánry a jejich představitelé
- rozvoj pozitivního vztahu k literatuře

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - *Osobnostní rozvoj* - rozvoj schopností poznávání - In

- *Sociální rozvoj* - komunikace – In

Multikulturní výchova - Multikulturalita – In, A

Mediální výchova - Vnímání autora mediálních sdělení - In

- Fungování a vliv médií - In

- Práce v realizačním týmu - In

5.2. Vyučovací předmět: CIZÍ JAZYK/ANGLICKÝ JAZYK

5.2.1. Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk je dán obsahem vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, z níž tento předmět vznikl.

S výukou anglického jazyka se začíná ve 3. ročníku. Vyučovací předmět má na 1. i na 2. stupni časovou dotaci 3 vyučovací hodiny týdně v každém ročníku. Předmět je od čtvrtého do devátého ročníku rozdělen na čtyři tematické okruhy: Poslech s porozuměním, Mluvení, Čtení s porozuměním a Psaní, pouze ve třetím ročníku má předmět jeden tematický okruh – Řečové dovednosti. Rozdělení časové dotace jednotlivých okruhů je na uvážení vyučujícího, který bude brát ohled na specifické potřeby žáků ve třídě.

Cílem výuky anglického jazyka je, aby žáci získali základ komunikace v cizím jazyce, především v oblasti jeho zvukové podoby. Výuka je zaměřena na rozvoj řečových dovedností, pravidel komunikace a jednoduchých sdělení, které se používají v běžných každodenních situacích, ve kterých se žáci mohou ocitnout. Vede žáky ke schopnosti dorozumět se s cizincem v běžných situacích.

Výuka probíhá většinou ve třídách. Je však možné využít počítačovou, interaktivní či jinou učebnu. Žáci jsou vyučováni v menších skupinách a mohou být i sloučeni z několika ročníků. Při výuce jsou používány slovníky, pracovní listy, obrazový i jiný materiál a také výukový SW.

Průřezová témata:

Na 1. i 2. stupni: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk uplatňujeme takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

- žák pracuje s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami
 - učitel umožňuje žákovi pracovat s různými druhy učebního materiálu a učebních pomůcek, které napomáhají k výuce anglického jazyka (anglické slovníky, učebnice, knihy, sešity, pracovní listy, PC apod.) a vede žáka k jejich správnému používání.

- žák dokáže vyhledávat a využívat informace v praktickém životě

- učitel zařazuje metody tak aby vedl žáka k samostatnému řešení zadaných úkolů a jejich praktické využití v životě

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá problémové situace, rozpozná a hledá nejvhodnější způsob řešení
- učitel vede žáka k vnímání a hledání řešení zadaného problému
- žák zvládá jednoduchou formu písemné komunikace
- učitel vede žáka k úspěchu a povzbuzuje při překonání nezdaru. Pracuje s žákovou chybou jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní

- žák se vyjadřuje srozumitelně v ústním projevu a umí vést dialog, také rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje
- učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost, samostatnost a slovní zásobu. Vytváří podmínky k samostatné komunikaci a prezentaci svého mluveného projevu
- žák využívá jednoduché tištěné informace k rozvoji vlastních vědomostí
- učitel předkládá žákům různé druhy studijních materiálů a vede je k samostatné práci s nimi jejich využití ve společenském životě
- žák zvládá jednoduchou formu písemné komunikace, využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- učitel seznamuje žáka se správnou technikou psaní a čtení, ukazuje mu možnosti využití těchto dovedností v praktickém životě, pro komunikaci při setkání s cizincem

Kompetence sociální a personální

- žák si uvědomuje potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi různého kulturního a jazykového prostředí
- učitel umožňuje žákovi vyjádřit své názory, náměty, sdělit své pocity a zároveň vhodným způsobem motivuje naslouchat názorům a myšlenkám druhých
- žák respektuje pravidla práce v týmu
- učitel umožňuje žákovi vyjádřit své názory, náměty, sdělit své pocity a zároveň vhodným způsobem motivuje naslouchat názorům a myšlenkám druhých

Kompetence občanské

- žák má povědomí o odlišnostech způsobu života a zvyků lidí žijících v jiném jazykovém prostředí
- učitel motivuje žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- učitel vede žáka vyhledávání doplňujících informací k učivu a k ověřování faktů digitální cestou

- žák toleruje odlišnosti způsobu života lidí žijících v jiném jazykovém prostředí
 - učitel zadává témata, ve kterých žák může vyjádřit svůj názor a stanovisko k nejrůznějším problémům

Kompetence pracovní

- žák využívá různé studijní materiály a pomůcky
 - učitel pěstuje u žáka vědomí pravidelné přípravy
- žák si uvědomuje nutnost pravidelné přípravy pro zvládnutí cizího jazyka
 - učitel využívá různých studijních materiálů pomůcek

Kompetence digitální

- žák využívá internetu pro seznámení se s cizím jazykem
 - učitel podněcuje žáka k využívání prostředků digitálních technologií
- žák vyhledává doplňující informace k učivu a k ověřování faktů digitální cestou
 - učitel motivuje žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- žák píše jednoduché texty v cizím jazyce v elektronické podobě
 - učitel vede žáky k rozvoji porozumění jednoduchým krátkým textům z běžného života

5.2.2. ANGLICKÝ JAZYK: 3. ročník

Anglický jazyk	3. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	pozdravy a základní informace o sobě
	fráze I like, I don't like
	osobní zájmena
	základní výslovnostní návyky

Anglický jazyk	3. ročník
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	čísla 1 - 20
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	hračky
	záliby, koníčky
	rodina
	lidské tělo, obličej
	místní předložky
	sloveso to have v jednoduchých frázích
	modální sloveso can v jednoduchých slovních spojeních
	sloveso to be v jednoduchých frázích
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	barvy
	zvířata
	sloveso to have v jednoduchých frázích
	sloveso to be v jednoduchých frázích
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	čísla 1 - 10
	hračky
	rodina
	pravidelné množné číslo konkrétních podstatných jmen
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	místní předložky
	sloveso to have v jednoduchých frázích
	modální sloveso can v jednoduchých slovních spojeních
	sloveso to be v jednoduchých frázích
	pravidelné množné číslo konkrétních podstatných jmen
	osobní zájmena
	základní výslovnostní návyky
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	barvy
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	předměty ve třídě
	hračky
	záliby, koníčky
	rodina
	domov
	lidské tělo, obličej
	zvířata - domácí
	jídlo
	oblečení
	základní výslovnostní návyky

5.2.3. ANGLICKÝ JAZYK: 4. ročník

Anglický jazyk	4. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	pozdravy a základní informace o sobě
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	sloveso - to be modální sloveso - can a must sloveso - to have zájmena
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	záliby, koníčky
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	místa ve městě sloveso - to be modální sloveso - can a must sloveso - to have there is/there are místní předložky
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	předměty ve škole hračky rodina dům a nábytek zvířata - domácí a divoká jídlo oblečení záliby, koníčky místa ve městě základní akční slovesa
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	základy užívání prostého a průběhového přít. času základní otázky základní akční slovesa
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	množné číslo základy užívání prostého a průběhového přít. času základní otázky základní výslovnostní návyky
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	sloveso - to be modální sloveso - can a must sloveso - to have there is/there are

Anglický jazyk	4. ročník
	množné číslo
	základy užívání prostého a průběhového přít. času
	zájmena
	místní předložky
	základní akční slovesa
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	sloveso - to be
	modální sloveso - can a must
	sloveso - to have
	there is/there are
	množné číslo
	základy užívání prostého a průběhového přít. času
	základní otázky
	základní akční slovesa
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	základy užívání prostého a průběhového přít. času
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	základní otázky
	zájmena
	základní akční slovesa
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	čísla 1 - 20
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	předměty ve škole
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	hračky
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	rodina
	dům a nábytek
	zvířata - domácí a divoká
	jídlo
	oblečení
	záliby, koníčky
	místa ve městě
	místní předložky

5.2.4. ANGLICKÝ JAZYK: 5. ročník

Anglický jazyk	5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
	denní aktivity - škola a volný čas
	modální slovesa can, must, have to, mustn't

Anglický jazyk	5. ročník
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	sloveso to be, to have přítomný čas prostý a průběhový přivlastňovací a ukazovací zájmena
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	povolání denní aktivity - škola a volný čas, sport vlastnosti, základní popis osoby, zvířete, věci Jídlo, nakupování dny v týdnu, měsíce a roční období dům, byt, pokoj. Místo, kde bydlím. oblečení země a národnosti vazby sloves tázací zájmena
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	povolání denní aktivity - škola a volný čas, sport vlastnosti, základní popis osoby, zvířete, věci Jídlo, nakupování dny v týdnu, měsíce a roční období dům, byt, pokoj. Místo, kde bydlím. oblečení země a národnosti základní výslovnostní návyky a rozlišování fonetické a grafické podoby slov
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	modální slovesa can, must, have to, mustn't přídavná jména příslovce vazby sloves
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	povolání denní aktivity - škola a volný čas, sport vlastnosti, základní popis osoby, zvířete, věci Jídlo, nakupování dny v týdnu, měsíce a roční období dům, byt, pokoj. Místo, kde bydlím. oblečení země a národnosti modální slovesa can, must, have to, mustn't vazby sloves základní výslovnostní návyky a rozlišování fonetické a grafické podoby slov sloveso to be, to have přítomný čas prostý a průběhový přivlastňovací a ukazovací zájmena
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	povolání
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	denní aktivity - škola a volný čas, sport vlastnosti, základní popis osoby, zvířete, věci Jídlo, nakupování dny v týdnu, měsíce a roční období dům, byt, pokoj. Místo, kde bydlím.

Anglický jazyk	5. ročník
	oblečení
	modální slovesa can, must, have to, mustn't
	přídavná jména
	tázací zájmena
	přivlastňovací a ukazovací zájmena
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojeným tématům	počítatelná a nepočítatelná podst. jména
	modální slovesa can, must, have to, mustn't
	přídavná jména
	příslovce
	vazby sloves
	řadové číslovky
	minulý čas pravidelných sloves (kladný tvar, pasivně)
	sloveso to be, to have
	tázací zájmena
	přítomný čas prostý a průběhový
	přivlastňovací a ukazovací zájmena
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	počítatelná a nepočítatelná podst. jména
	modální slovesa can, must, have to, mustn't
	přídavná jména
	příslovce
	vazby sloves
	řadové číslovky
	minulý čas pravidelných sloves (kladný tvar, pasivně)
	základní výslovnostní návyky a rozlišování fonetické a grafické podoby slov
	sloveso to be, to have
	tázací zájmena
	přítomný čas prostý a průběhový
	přivlastňovací a ukazovací zájmena
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života; napíše jednoduché texty v elektronické podobě	modální slovesa can, must, have to, mustn't
	přídavná jména
	příslovce
	vazby sloves
	základní výslovnostní návyky a rozlišování fonetické a grafické podoby slov
	sloveso to be, to have
	tázací zájmena
	přítomný čas prostý a průběhový
	přivlastňovací a ukazovací zájmena
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře i za použití klávesnice pro daný jazyk	základní popis osoby, zvířete, věci
	vlastnosti (lidé, zvířata)
	denní aktivity, sport

5.2.5. ANGLICKÝ JAZYK: 6. ročník

Anglický jazyk	6. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	škola aktivita a zájmy životní styl jídlo příroda a zvířata civilizace filmy a média kultura anglicky mluvících zemí příběhy a hrdinové jednoduchá souvětí Výslovnostní návyky a rozlišování fonetické a grafické podoby slov
CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	škola aktivita a zájmy životní styl jídlo příroda a zvířata civilizace filmy a média kultura anglicky mluvících zemí příběhy a hrdinové přítomný čas prostý a průběhový statická slovesa modální slovesa Výslovnostní návyky a rozlišování fonetické a grafické podoby slov
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	škola aktivita a zájmy životní styl jídlo příroda a zvířata civilizace filmy a média kultura anglicky mluvících zemí příběhy a hrdinové Vazba there is, there are přítomný čas prostý a průběhový statická slovesa modální slovesa příslovce jednoduchá souvětí

Anglický jazyk	6. ročník
	počitatelná, nepočitatelná podstatná jména, vyjadřování množství
	neurčitá zájmena
	stupňování přídavných jmen
	minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves
	Přivlastňovací a ukazovací zájmena
	Výslovnostní návyky a rozlišování fonetické a grafické podoby slov
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	škola
	aktivity a zájmy
	životní styl
	jídlo
	příroda a zvířata
	civilizace
	filmy a média
	kultura anglicky mluvících zemí
	příběhy a hrdinové
	jednoduchá souvětí
	minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves
	Výslovnostní návyky a rozlišování fonetické a grafické podoby slov
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	škola
	aktivity a zájmy
	životní styl
	jídlo
	příroda a zvířata
	civilizace
	filmy a média
	kultura anglicky mluvících zemí
	příběhy a hrdinové
využívá internetová uložení pro materiály k osvojení slovní zásoby, gramatiky a výslovnosti; používá elektronické slovníky	slovní zásoba
	internetové uložení
	elektronické slovníky
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	škola
	aktivity a zájmy
	životní styl
	jídlo
	příroda a zvířata
	civilizace
	filmy a média
	kultura anglicky mluvících zemí
	příběhy a hrdinové
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, v tištěné i elektronické podobě	počitatelná, nepočitatelná podstatná jména, vyjadřování množství
	Přivlastňovací a ukazovací zájmena
odpoví na textovou zprávu nebo e-mail	elektronické formuláře online - osobní údaje
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	škola
	aktivity a zájmy
	životní styl
	jídlo

Anglický jazyk	6. ročník
	příroda a zvířata
	civilizace
	filmy a média
	příběhy a hrdinové
	Vazba there is, there are
	přítomný čas prostý a průběhový
	statická slovesa
	modální slovesa
	příslovce
	jednoduchá souvětí
	počítatelná, nepočítatelná podstatná jména, vyjadřování množství
	neurčitá zájmena
	stupňování přídavných jmen
	minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves
	Přivlastňovací a ukazovací zájmena
	Výslovnostní návyky a rozlišování fonetické a grafické podoby slov
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena	
Projekt - Strategie učení	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání	
Projekt - Strategie učení	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí	
Zahrnuto v učivu Aktivity a zájmy.	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět	
Projekt: Jedeme na návštěvu.	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita	
Zahrnuto v učivu Kultura anglicky mluvících zemí.	

5.2.6. ANGLICKÝ JAZYK: 7. ročník

Anglický jazyk	7. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	sporty a volný čas
	jídlo, vaření
	filmy a média
	Vyjadřování názorů
	popis osob a jejich vlastností
	oblíbená kniha a knižní hrdina
	zvyky a tradice

Anglický jazyk	7. ročník
	Anglicky mluvící země - základní fakta
	cestování
	počasí
	civilizace, města
CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Vyjadřování názorů
	popis osob a jejich vlastností
	Reakce na otázky
	Vyjadřování a odmítání návrhů
	Výslovnostní návyky a rozlišování fonetické a grafické podoby slov
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	sporty a volný čas
	jídlo, vaření
	filmy a média
	Vyjadřování názorů
	popis osob a jejich vlastností
	oblíbená kniha a knižní hrdina
	zvyky a tradice
	Anglicky mluvící země - základní fakta
	cestování
	počasí
	civilizace, města
	Minulý čas, pravidelná a nepravidelná slovesa
	Vyjadřování množství
	Minulý čas průběhový
	Vyjadřování budoucnosti
	Datumy, vyjadřování času, časové předložky
	Modální slovesa
	Předpřítomný čas
	Přívlastňovací, ukazovací a neurčitá zájmena
	Výslovnostní návyky a rozlišování fonetické a grafické podoby slov
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	sporty a volný čas
	jídlo, vaření
	filmy a média
	popis osob a jejich vlastností
	oblíbená kniha a knižní hrdina
	Minulý čas, pravidelná a nepravidelná slovesa
	Minulý čas průběhový
	Předpřítomný čas
	Výslovnostní návyky a rozlišování fonetické a grafické podoby slov
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	sporty a volný čas
	jídlo, vaření
	filmy a média
	Vyjadřování názorů
	popis osob a jejich vlastností
	oblíbená kniha a knižní hrdina
	zvyky a tradice
	Anglicky mluvící země - základní fakta
	cestování

Anglický jazyk	7. ročník
	počasí
	civilizace, města
používá elektronické výkladové slovníky pro práci s textem	elektronický slovník
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	sporty a volný čas
	jídlo, vaření
	filmy a média
	Vyjadřování názorů
	popis osob a jejich vlastností
	oblíbená kniha a knižní hrdina
	zvyky a tradice
	Anglicky mluvící země - základní fakta
	cestování
	počasí
	civilizace, města
	Datumy, vyjadřování času, časové předložky
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, tištěné i elektronické podobě	Vyjadřování názorů
	cestování
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	sporty a volný čas
	jídlo, vaření
	filmy a média
	Vyjadřování názorů
	popis osob a jejich vlastností
	oblíbená kniha a knižní hrdina
	zvyky a tradice
	Anglicky mluvící země - základní fakta
	cestování
	počasí
	civilizace, města
	Minulý čas, pravidelná a nepravidelná slovesa
	Vyjadřování množství
	Minulý čas průběhový
	Vyjadřování budoucnosti
	Data, vyjadřování času, časové předložky
	Modální slovesa
Předpřítomný čas	
Přivlastňovací, ukazovací a neurčitá zájmena	
napíše e-mail a odpoví na něj	e-mail
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	Vyjadřování názorů
	Reakce na otázky
	Vyjadřování a odmítání návrhů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace	
Zahrnuto v učivu Vyjadřování názorů.	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět	
Projekt Jedeme na návštěvu.	

5.2.7. ANGLICKÝ JAZYK: 8. ročník

Anglický jazyk	8. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Příroda, ekologie, životní prostředí
	Život online
	Filmy, media, literatura, kultura
	Volný čas a zájmy
	Technika a technologie
CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Příroda, ekologie, životní prostředí
	Život online
	Filmy, media, literatura, kultura
	Volný čas a zájmy
	Technika a technologie
	Civilizace – dějiny a budoucnost
	Minulý čas prostý a průběhový
	Přítomný čas prostý a průběhový
	Předpřítomný čas
	Vyjadřování budoucnosti
	Modální slovesa
	Názory, argumenty
	Výslovnostní návyky a rozlišování fonetické a grafické podoby slov
Předložky místní, směrové a časové	
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Příroda, ekologie, životní prostředí
	Život online
	Filmy, media, literatura, kultura
	Volný čas a zájmy
	Technika a technologie
	Civilizace – dějiny a budoucnost
	Minulý čas prostý a průběhový
	Přítomný čas prostý a průběhový
	Předpřítomný čas
	Vyjadřování budoucnosti
	Podmínkové věty
	Modální slovesa
	Frekvenční příslovce
	Výslovnostní návyky a rozlišování fonetické a grafické podoby slov
Předložky místní, směrové a časové	
určitý a neurčitý člen	
	Příroda, ekologie, životní prostředí

Anglický jazyk	8. ročník	
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Život online	
	Filmy, media, literatura, kultura	
	Volný čas a zájmy	
	Technika a technologie	
rozvíjí své jazykové prostředky prostřednictvím vyučkových aplikací	Civilizace – dějiny a budoucnost	
	software aplikace	
	CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Příroda, ekologie, životní prostředí
		Život online
Filmy, media, literatura, kultura		
Volný čas a zájmy		
Technika a technologie		
Civilizace – dějiny a budoucnost		
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Vyjadřování množství, pravidelná a nepravidelná mn. čísla, počitatelnost	
	Příroda, ekologie, životní prostředí	
	Život online	
	Filmy, media, literatura, kultura	
	Volný čas a zájmy	
	Technika a technologie	
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, v tištěné i elektronické podobě	Civilizace – dějiny a budoucnost	
	Technika a technologie	
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	Život online	
	Minulý čas prostý a průběhový	
	Přítomný čas prostý a průběhový	
	Předpřítomný čas	
	Vyjadřování budoucnosti	
	Podmínkové věty	
	Modální slovesa	
	Vyjadřování množství, pravidelná a nepravidelná mn. čísla, počitatelnost	
	Názory, argumenty	
	Frekvenční příslovce	
	Předložky místní, směrové a časové	
určitý a neurčitý člen		
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	Názory, argumenty	
napíše komentář a vyjádří souhlas nebo nesouhlas s textem na sociálních sítích	diskuze online	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Zahrnuto v učivu Život online.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Projekt: Jedeme na návštěvu.		

5.2.8. ANGLICKÝ

JAZYK:

9.

ročník

Anglický jazyk	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální	
RVP výstupy	Učivo	
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Strukturované příběhy	
	Životní styl	
	Filmy, media, literatura, kultura	
	Povolání, volba profese, životopis	
	Velké příběhy lidstva	
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Příroda, ekologie, životní prostředí	
	Vyjadřování názorů	
	Vyjadřování a odmítání návrhů	
	Rady, doporučení	
CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Minulý čas prostý a průběhový	
	Přítomný čas prostý a průběhový	
	Předpřítomný čas	
	Vyjadřování budoucnosti	
	Podmínkové věty	
	Modální slovesa	
	Vazby sloves	
	Frázová slovesa	
	předložky a předložkové vazby	
	Vedlejší věty účelové, přívlastkové a příslovečné	
	Tázací dovětky	
	Otázky na podmět a předmět	
	Výslovnostní návyky a rozlišování fonetické a grafické podoby slov	
	CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Životní styl
		Filmy, media, literatura, kultura
Povolání, volba profese, životopis		
Velké příběhy lidstva		
Příroda, ekologie, životní prostředí		
Minulý čas prostý a průběhový		
Přítomný čas prostý a průběhový		
Předpřítomný čas		
Vyjadřování budoucnosti		
Podmínkové věty		
Modální slovesa		
Vazby sloves		
Frázová slovesa		
předložky a předložkové vazby		
Vedlejší věty účelové, přívlastkové a příslovečné		
Neurčitá zájmena		

Anglický jazyk	9. ročník
	Vyjadřování množství
	Trpný rod
	Dávná minulost
	Výslovnostní návyky a rozlišování fonetické a grafické podoby slov
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Strukturované příběhy
	Životní styl
	Filmy, media, literatura, kultura
	Povolání, volba profese, životopis
	Velké příběhy lidstva
	Příroda, ekologie, životní prostředí
	Minulý čas prostý a průběhový
	Přítomný čas prostý a průběhový
	Podmínkové věty
	Modální slovesa
	Vazby sloves
	Frázová slovesa
	Trpný rod
	Nepřímá řeč
	Výslovnostní návyky a rozlišování fonetické a grafické podoby slov
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Dávná minulost
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Vyjadřování názorů
	Strukturované příběhy
	Rady, doporučení
	Životní styl
	Filmy, media, literatura, kultura
	Povolání, volba profese, životopis
	Velké příběhy lidstva
	Příroda, ekologie, životní prostředí
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, v tištěné i elektronické podobě	Povolání, volba profese, životopis
	Příroda, ekologie, životní prostředí
	Otázky na podmět a předmět
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat; sdílí informace o svých zájmech	Strukturované příběhy
	Životní styl
	Filmy, media, literatura, kultura
	Povolání, volba profese, životopis
	Velké příběhy lidstva
	Příroda, ekologie, životní prostředí
	Minulý čas prostý a průběhový
	Přítomný čas prostý a průběhový
	Předpřítomný čas
	Vyjadřování budoucnosti
	Podmínkové věty
	Modální slovesa
	Vazby sloves
	Frázová slovesa
	předložky a předložkové vazby

Anglický jazyk	9. ročník
	Nepřímá řeč
používá různé digitální nástroje pro výuku cizího jazyka, vyhledává doplňující informace k tématům na internetu	digitální nástroje
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	Vyjadřování názorů
	Vyjadřování a odmítání návrhů
	Rady, doporučení
	Otázky na podmět a předmět
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět	
Projekt: Jedeme na návštěvu.	

5.2.9. ANGLICKÝ JAZYK: 3. ročník – minimální výstupy vzdělávání

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

UČIVO – 3. ročník

Řečové dovednosti

- zvuková podoba jazyka – základní výslovnostní návyky (hry na podporu zvukové podoby jazyka, poslechové aktivity)

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - *Sociální rozvoj* - komunikace – In

Multikulturní výchova - kulturní diference - In

5.2.10. ANGLICKÝ JAZYK: 4. – 5. ročník – minimální výstupy vzdělávání

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

Žák:

- pozdraví a poděkuje

- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Žák:

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

UČIVO – 4. - 5. ročník

Poslech s porozuměním

- jednoduchý pokyn učitele - pomalá a pečlivá výslovnost vyučujícího
- opakované tematické okruhy (s vizuální oporou) - jednoduchá slova a fráze (pozdrav, poděkování)

Mluvení

- zvuková podoba jazyka - základní výslovnostní návyky
- opakované tematické okruhy (s vizuální oporou) - jednoduchá slova a fráze (pozdrav, poděkování, základní osobní údaje (jméno a věk), souhlas a nesouhlas, jednoduché otázky a odpovědi
- tematické okruhy – domov, rodina, škola, lidské tělo, jídlo, kalendářní rok (svátky), zvířata, hračky, čísla

Čtení s porozuměním

- opakované tematické okruhy (s vizuální oporou) - jednoduchá slova a fráze
- jednoduchá slovní zásoba - základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů

Psaní

- grafická podoba jazyka
- mluvnice - základní gramatické struktury

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj - komunikace - In

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá - In

- objevujeme Evropu a svět - In

Multikulturní výchova - kulturní diference - In

- etnický původ – In

- multikulturalita – In

5.2.11. ANGLICKÝ JAZYK: 6. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

Žák:

- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Žák:

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby, v tištěné, v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk

UČIVO – 6. - 9. ročník

Poslech s porozuměním

- osvojené tematické okruhy - krátké poslechové texty (základní informace)
- zvuková podoba jazyka - rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka
- jednoduché otázky týkající se osoby žáka

Mluvení

- zvuková podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace
- slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem
- tematické okruhy (jednoduché otázky a odpovědi týkající se osoby žáka) - abeceda, domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, sport, lidské tělo, zdraví a nemoc, pocity a nálady, stravovací návyky - restaurace, jídlo, počasí, město,

nákupy a móda, povolání, cestování a ubytování, státy a národnosti, kalendářní rok - měsíce, dny, narozeniny, určování času, čísla do milionu

Čtení s porozuměním

- osvojené tematické okruhy (s vizuální oporou) - jednoduchá slova a jednoduché věty
- slovní zásoba a jednoduché věty v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů
- tematické okruhy – abeceda, domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, sport, lidské tělo, zdraví a nemoc, pocity a nálady, stravovací návyky - restaurace, jídlo, počasí, město, nákupy a móda, povolání, cestování a ubytování, státy a národnosti, kalendářní rok - měsíce, dny, narozeniny, určování času, čísla do milionu

Psaní

- grafická podoba jazyka - jednoduchá písemná sdělení týkající se osoby žáka, slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem
- mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (podstatná jména - množné číslo, sloveso to be, to have, like – klad a zápor, řadové číslovky, předložky)

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj- komunikace - In

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá- A

- objevujeme Evropu a svět - In

- jsme Evropané - In

Multikulturní výchova - kulturní difference - In

- etnický původ – In

- multikulturalita - In

5.3. Vyučovací předmět: DALŠÍ CIZÍ JAZYK/RUSKÝ JAZYK

5.3.1. Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Druhý cizí jazyk/Ruský jazyk je dán obsahem vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, z níž tento předmět vznikl.

Tři vyučovací hodiny určené pro výuku 2. cizího jazyka na 2. stupni v 8. a 9. byly přeřazeny do výuky českého jazyka.

Vyučovací předmět je rozdělen na čtyři tematické okruhy: Poslech s porozuměním, Mluvení, Čtení s porozuměním a Psaní. Rozdělení časové dotace jednotlivých okruhů je na uvážení vyučujícího, který bude brát ohled na specifické potřeby žáků ve třídě.

Cílem předmětu je, aby žáci získali základ komunikace v cizím jazyce, především v oblasti jeho zvukové podoby. Výuka je zaměřena na rozvoj řečových dovedností, pravidel komunikace a jednoduchých sdělení, které se používají v běžných každodenních situacích. Vede žáky ke schopnosti dorozumět se s cizincem v běžných situacích, vede žáky ke schopnosti chápat a tolerovat cizojazyčnou kulturu.

Výuka probíhá většinou ve třídách. Je však možné využít počítačovou, interaktivní či jinou učebnu. Žáci jsou vyučováni v menších skupinách a mohou být i sloučeni z několika ročníků. Při výuce jsou používány slovníky, pracovní listy, obrazový i jiný materiál a také výukový SW

Průřezová témata:

2. stupeň: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Ruský jazyk uplatňujeme takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

- žák pracuje s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami
- učitel umožňuje žákovi pracovat s různými druhy učebního materiálu a učebními pomůckami, které napomáhají k výuce anglického jazyka (anglické slovníky, učebnice, knihy, sešity, pracovní listy, výpočetní techniku apod.) a vede žáka k jejich správnému používání.

- žák dokáže vyhledávat a využívat informace v praktickém životě
- učitel zařazuje metody tak aby vedl žáka k samostatnému řešení zadaných úkolů a jejich praktické využití v životě

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá problémové situace, rozpozná a hledá nejvhodnější způsob řešení
- učitel vede žáka k vnímání a hledání řešení zadaného problému

- žák zvládá jednoduchou formu písemné komunikace
- učitel vede žáka k úspěchu a povzbuzuje při překonání nezdaru. Pracuje s žakovou chybou jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní

- žák se vyjadřuje srozumitelně v ústním projevu a umí vést dialog, také rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje
- učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost, samostatnost a slovní zásobu. Vytváří podmínky k samostatné komunikaci a prezentaci svého mluveného projevu

- žák využívá jednoduché tištěné informace k rozvoji vlastních vědomostí
- učitel předkládá žákům různé druhy studijních materiálů a vede je k samostatné práci s nimi jejich využití ve společenském životě

- žák zvládá jednoduchou formu písemné komunikace, využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- učitel seznamuje žáka se správnou technikou psaní a čtení, ukazuje mu možnosti využití těchto dovedností v praktickém životě, pro komunikaci při setkání s cizincem

Kompetence sociální a personální

- žák respektuje pravidla práce v týmu
- učitel umožňuje žákovi vyjádřit své názory, náměty, sdělit své pocity a zároveň vhodným způsobem motivuje naslouchat názorům a myšlenkám druhých

Kompetence občanské

- žák respektuje odlišnosti jiného jazykového prostředí
- učitel zadává témata, ve kterých žák může vyjádřit svůj názor a stanovisko k nejrůznějším problémům

Kompetence pracovní

- Žák využívá různých studijních materiálů a pomůcek
- učitel pěstuje žáka vědomí pravidelné přípravy

Kompetence digitální

- žák využívá prostředků digitálních technologií k vyhledávání informací
- učitel motivuje žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti

5.3.2. RUSKÝ JAZYK: 8. ročník

Ruský jazyk	8. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	pozdrav oslovení poděkování omluva zdvořilostní fráze Témata: Já, rodina, škola, věk, co mám/nemám rád/ráda, zájmy, volný čas, zvířata číslovky 1-1000 školní předměty názvy dnů, měsíců hodiny vykání
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	text v učebnici, časopise
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	dialog, reakce na otázky, tvoření odpovědí (rodina, škola, domov, povolání, rozvrh hodin, volný čas, kalendářní rok)
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	sdělení informací z probíraných okruhů, rozhovor
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Pochopení instrukcí pedagoga tištěný text
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	tištěný text

Ruský jazyk	8. ročník
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	písmena azbuky
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	písemný text v azbuce
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	písemný text v azbuce
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Žák chápe potřebu čtení s porozuměním, schopnost kritického myšlení, využívá potenciál médií jako zdroj informací.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace	
Žák rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace, využívá k tomu příslušné vědomosti, uplatňuje komunikační schopnosti v rámci monologu, dialogu, naslouchá při aktivitách.	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá	
Žák kultivuje postoje k Evropě a světu, překonává stereotypy a předsudky, utváří pozitivní postoje k ruskému národu, jazyku, kultuře.	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita	
Žák chápe cizí jazyk jako nástroj porozumění jinému národu, jinému etniku.	

5.3.3. RUSKÝ JAZYK: 9. ročník

Ruský jazyk	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	pokyny a instrukce pedagoga
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	já, oslavy Vánoc a nového roku, horoskop, Evropa, nákupy, vyjádření potřeby, zaměstnání, adresa, hodiny, popis osoby, ruské pohádky tištěný text v učebnici, pracovním sešitě
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	tištěný text v učebnici, pracovním sešitě
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	rozhovory v rozsahu slovní zásoby tvorba otázek a odpovědí sdělení informací
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a	sdělení informací z probíraných okruhů, rozhovory v rozsahu slovní zásoby.

Ruský jazyk	9. ročník
podobné otázky pokládá	
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	pokyny a instrukce pedagoga
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	tištěný text v učebnici, pracovním sešitě
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	tištěný text, psaný text v azbuce
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	tištěný text, psaný text v azbuce
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	samostatně napsaný text v rozsahu probíraného učiva
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	tištěný text v učebnici, pracovním sešitě
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace	
Žák uplatňuje komunikační schopnosti v rámci monologu, dialogu, naslouchá při aktivitách.	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá	
Žák si uvědomuje důležitost osvojování si cizího jazyka jako možnost lepšího pochopení jedince jiného národa.	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Žák chápe potřebu čtení s porozuměním, schopnost kritického myšlení.	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita	
Žák chápe cizí jazyk jako nástroj porozumění jinému národu, jinému etniku.	

5.3.4. RUSKÝ JAZYK: 8. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

- je seznámen se zvukovou podobou jazyka
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

Žák:

- pozdraví a poděkuje
- vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Žák:

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby, v tištěné, v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk

UČIVO – 8. - 9. ročník

Poslech s porozuměním

- osvojené tematické okruhy - krátké poslechové texty (základní informace)
- zvuková podoba jazyka - rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka
- jednoduché otázky týkající se osoby žáka

Mluvení

- zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, jednoduchá písemná sdělení týkající se vlastní osoby, čtení krátkých textů
- jednoduchá slovní zásoba - výrazy pro pozdrav a poděkování, souhlas a nesouhlas, základní osobní údaje (jméno a věk), jednoduché pokyny učitele, slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

Čtení s porozuměním

- osvojené tematické okruhy (s vizuální oporou) - jednoduchá slova a jednoduché věty
- slovní zásoba a jednoduché věty v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů

Psaní

- grafická podoba jazyka - jednoduchá písemná sdělení týkající se vlastní osoby
- mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - *Sociální rozvoj*- komunikace - In

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- objevujeme Evropu a svět - In

Multikulturní výchova - multikulturalita – In

5.4. Vyučovací předmět: MATEMATIKA

5.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Matematika je dán obsahem vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace, z níž tento předmět vznikl.

Výuka probíhá ve všech ročnících. Předmět je rozdělen na tři tematické okruhy: Čísla a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty a Geometrie v rovině a prostoru a od čtvrtého ročníku na čtyři tematické okruhy, kdy přibývají Nestandardní aplikační úlohy a problémy. Rozdělení časové dotace jednotlivých tematických okruhů je na uvážení vyučujícího, který bude brát ohled na specifické potřeby žáků ve třídě. Časová dotace na 1. stupni je 25 vyučovacích hodin a na 2. stupni 21 vyučovacích hodin.

Cílem předmětu je vést žáky k postupnému osvojování některých pojmů, algoritmů, symbolik a způsobů jejich užití, k využívání prostředků výpočetní techniky (kalkulátory, vhodné počítačové programy a další pomůcky), k samostatné práci a rozvíjení logického myšlení, k rozvíjení spolupráce při řešení problémových úloh a k jejich užití v praxi, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti, přesnosti a sebekontroly, k zdokonalování grafického projevu a základních rýsovacích technik a k rozvoji manuální zručnosti.

Učitel poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, vytvářet tabulky a grafy. Učí se přesnosti a uplatňování matematických pravidel, používat kalkulačku a matematické výukové programy. Řeší logické úlohy, jejich obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků. Učitel posiluje vědomí žáka o vlastních schopnostech logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní. Vědomosti a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznávání prakticky všech oborů lidské činnosti od přírodovědných oborů, přes techniku až po společenskovední oblasti. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat. Učí se sebedůvěře. Žáci vyjadřují výsledky svého pozorování pomocí matematického jazyka a matematické symboliky. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat.

Průřezová témata

Na 1. i 2. stupni: Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Matematika uplatňujeme takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

- žák pracuje s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami
- učitel umožňuje žákovi pracovat s vhodnými učebními pomůckami, pracovními listy, obrazovými soubory a dalšími učebními pomůckami

Kompetence k řešení problémů

- žák se nenechá při řešení problému odradit nezdarem
- učitel vede žáka k pochopení svých chyb a učí ho pracovat s chybou jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- žák se vyjadřuje srozumitelně v ústním projevu a umí vést dialog
- učitel vede žáka k jasnému a srozumitelnému vyjadřování se v ústním projevu

- žák rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje
- učitel vede žáka k porozumění obsahu sdělení a přiměřené reakce na něj

Kompetence sociální a personální

- žák navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- učitel učí a pomáhá navazovat a udržovat vztahy s vrstevníky, respektovat druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské

- žák je zodpovědný za své jednání, respektuje práva spolužáků
- učitel vede žáka ke snášenlivosti a toleranci k odlišnostem

- žák respektuje individuální zvláštnosti spolužáků
- učitel vytváří pro žáky prostor vyjádření vlastních názorů

Kompetence pracovní

- žák si uspořádá pracovní plochu a pomůcky pro plnění úkolů v matematice
- žák dbá na bezpečnosti při manipulaci s pomůckami v matematice a geometrii
- učitel předkládá žákům modelové situace v podobě slovních úloh, které je seznamují s profesemi

- žák se chová bezpečně, respektuje a dodržuje bezpečnostní pravidla ve škole
- učitel volí vhodné metody a formy práce s ohledem na individualitu žáků

Kompetence digitální

- žák vyhledává, sbírá a třídí data s použitím digitálních technologií
- učitel vede žáky k práci s jednoduchými tabulkami za pomoci digitálních technologií

- žák řeší problémy pomocí digitálních technologií
- učitel vede žáka k smysluplnému využívání digitálních technologií

5.4.2. MATEMATIKA : 1. ročník

Matematika	1. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence pracovní ● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů
RVP výstupy	Učivo
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Přirozená čísla 1-5, 5-10, 10-20 Využívá matematické pomůcky Představa o jednotlivých číslech na základě názoru a rytmu (krokování)
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Porovnávání čísel 1-5, 5-10, 10-20 Využívá názorné pomůcky Čtení a psaní čísel
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Pojmy hned před, hned za, před, za, postavení čísla v číselné řadě Počítání předmětů v daném souboru Určování čísel na číselné ose
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Sčítání a odčítání do 5, do 10, do 20 Zápis příkladů, čtení, řešení písemně i z paměti Práce s chybou
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel Využívání početních situací v praktických činnostech, skupinová práce Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Orientace v čase Rozlišování dne a noci, pojmy den, měsíc, rok, střídání ročních období (propojení s prvoukou)
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Skupinová práce, matematické hry
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Řešení slovních úloh s využitím vztahu o n-více, o n-méně, zápis do tabulky Číselná osa
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh (pětúhelník, šestiúhelník) Tělesa: krychle, kvádr, koule, válec
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Užití dětských skládanek a stavebnic Konkrétní orientace v prostoru – pláněk města, parku, okolí
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Modelování rovinných útvarů, jejich vyhledávání v bezprostředním okolí, použití stavebnic, vytváření stavebních celků.

5.4.3. MATEMATIKA: 2. ročník

Matematika	2. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence pracovní ● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů
RVP výstupy	Učivo
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Obor čísel 0-100
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Porovnávání čísel 0 -100 Čtení a psaní čísel
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Orientace na číselné ose Řazení čísel vzestupně i sestupně Zaokrouhlování čísel na desítky
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Rozklad čísla na desítky a jednotky Závorky Sčítání a odčítání do 100 Násobení jako opakované sčítání, řady násobků Násobení a dělení
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řešení a vytváření slovních úloh Využívání početních situací v praktických činnostech, skupinová práce
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Rok, měsíce, kalendář Pojem minuta, hodina, den
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Sestavení a doplnění tabulky Orientace ve schématech
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Vztahy n-krát více, n-krát méně, o n-více, o n-méně
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Rovinné geometrické útvary Geometrická tělesa
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Manipulace s pravítkem Bod, čára Čáry otevřené a uzavřené Úsečka Úvod k měření Porovnávání úseček Rýsování úseček daných déle v cm
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Souměrnost Vytváření stavebních celků

5.4.4. MATEMATIKA: 3. ročník

Matematika	3. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence pracovní ● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Číselné řady do 1000 Určování čísel v řadě do 1000 po stovkách, desítkách, jednotkách
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Porovnávání čísel do 1000 Psaní a četní jednotlivých čísel 100 – 1000 Porovnávání čísel v daném oboru a využívání matematických znaků a symbolů. Zaokrouhlování čísel na desítky, stovky a tisíce
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Číselná osa, znázorňování čísel
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 1000 Sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 100 z paměti i písemně Násobení a dělení v oboru násobilky do 100 Dělení v oboru násobitek do 100 Přirozená čísla 0 – 1000 Dělení se zbytkem Nejbližší menší násobek Práce s tabulkou, diagramem a plánem
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řešení slovních úloh na různých úrovních s jedním nebo se dvěma početními výkony
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Orientace v čase Měření času - hodina, minuta, sekunda Provádění jednoduchých převodů času
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Převody jednotek délky, hmotnosti a objemu Vztahy n-krát více, n-krát méně, o n-více, o n-méně
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Sestavení a doplnění tabulky Práce s tabulkami, diagramy, grafy
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Prostorové útvary krychle, kvádr, jehlan, koule, kužel, válec Rovinné útvary čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kružnice
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Přímka, polopřímka Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Čtvercová síť Úsečka Rýsování rovinných útvarů Obvod trojúhelníku
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Modelování staveb podle daného plánu

5.4.5. MATEMATIKA: 4. ročník

Matematika	4. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence pracovní ● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	pamětné matematické operace (+, -, ·, :, <, >, =) v oboru přirozených čísel od 0 do 1 000 000 násobilka, závorka
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	písemné matematické operace (+, -, ·, :, <, >, =) v oboru přirozených čísel od 0 do 1 000 000 závorka, přednost matematických operací zápis čísla v desítkové soustavě číselná osa
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	písemné matematické operace (+, -, ·, :, <, >, =) v oboru přirozených čísel od 0 do 1 000 000 závorka, přednost matematických operací zápis čísla v desítkové soustavě číselná osa
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	slovní úlohy v oboru přirozených čísel do 1 000 000
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data, s použitím digitálních technologií	schémata z reálného života (jízdní řád, divadlo a plán sedadel apod.) tvorba tabulky, grafu evidence statistických jevů
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy, i za pomoci digitálních technologií	schémata z reálného života (jízdní řád, divadlo a plán sedadel apod.) tvorba tabulky, grafu evidence statistických jevů
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	základní útvary v rovině čtverec, obdélník, trojúhelník, rovnoběžník, čtyřúhelník kružnice, kruh
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	bod přímka – vzájemná poloha přímek, polopřímka úsečka
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	rovnoběžka kolmice
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	délka úsečky, jednotky délky obvod a obsah čtverce a obdélníka jednotky obsahu (cm ² , dm ² , m ²). síť kvádrů a krychle povrch kvádrů a krychle
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	osa útvary osově souměrné úsečky
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech	prostorová představitost slovní úlohy číselné a obrázkové řady

Matematika	4. ročník
školské matematiky, i s využitím digitálních technologií	

5.4.6. **MATEMATIKA: 5. ročník**

Matematika	5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence pracovní ● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	přirozená čísla do milionu a přes milion posloupnost přirozených čísel číselná osa početní výkony s přirozenými čísly vlastnosti přirozených čísel písemné algoritmy početních výkonů odhady výsledků kontroly výpočtů aritmetický průměr
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	přirozená čísla do milionu a přes milion posloupnost přirozených čísel číselná osa početní výkony s přirozenými čísly vlastnosti přirozených čísel písemné algoritmy početních výkonů odhady výsledků kontroly výpočtů aritmetický průměr
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	přirozená čísla do milionu a přes milion posloupnost přirozených čísel číselná osa početní výkony s přirozenými čísly vlastnosti přirozených čísel písemné algoritmy početních výkonů odhady výsledků kontroly výpočtů aritmetický průměr
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	přirozená čísla do milionu a přes milion posloupnost přirozených čísel číselná osa početní výkony s přirozenými čísly vlastnosti přirozených čísel písemné algoritmy početních výkonů odhady výsledků kontroly výpočtů aritmetický průměr
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	desetinná čísla desetinná čárka zlomky se jmenovatelem 10, 100, 1000 a jejich zápis desetinným číslem

Matematika	5. ročník
	početní výkony s desetinnými čísly zlomky
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	desetinná čísla desetinná čárka zlomky se jmenovatelem 10, 100, 1000 a jejich zápis desetinným číslem početní výkony s desetinnými čísly zlomky
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	desetinná čísla desetinná čárka zlomky se jmenovatelem 10, 100, 1000 a jejich zápis desetinným číslem početní výkony s desetinnými čísly zlomky
M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	záporná čísla
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data i s použitím digitálních technologií	římské číslice
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy, i za pomoci digitálních technologií	tabulky, grafy, diagramy proměnná, nezávisle proměnná, závisle proměnná. grafy, soustava souřadnic
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku kružnice, rýsování kružnice konstrukce obdélníku, čtverce
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku a mnohoúhelníku
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	jednotky obsahu a, ha, km ² , mm ² obsah obdélníku a čtverce povrch kvádru, krychle
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	osová souměrnost
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky, i s využitím digitálních technologií	prostorová představitivost slovní úlohy číselné řady

5.4.7. MATEMATIKA : 6. ročník

Matematika	6. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence pracovní ● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo

Matematika	6. ročník
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Shrnutí a opakování učiva z prvního stupně
	Přirozená čísla
	Zlomky a desetinná čísla
	Geometrie
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, i za použití digitálních technologií; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Desetinná čísla
	Čtení a zápis v desítkové soustavě
	Porovnávání
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, i za použití digitálních technologií; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Početní operace s desetinnými čísly
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, i za použití digitálních technologií; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Převody jednotek
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Zaokrouhlování desetinných čísel
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Zaokrouhlování desetinných čísel
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Dělitelnost přirozených čísel
	Násobek, dělitel, prvočíslo, složené číslo
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Kritéria dělitelnosti
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Nejmenší společný násobek, největší společný dělitel
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Nejmenší společný násobek, největší společný dělitel
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Desetinné číslo a desetinný zlomek
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Slovní úlohy
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku, používá geometrický software	Geometrické útvary v rovině
	Bod, přímka, úsečka, polopřímka, kružnice, kruh, čtverec, obdélník
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Druhy trojúhelníků
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Výška a těžnice v trojúhelníku
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Pravidelný mnohoúhelník
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Úhel a jeho vlastnosti
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Rýsování úhlu, měření úhlu
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Rýsování úhlu, měření úhlu

Matematika	6. ročník
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Osa úhlu
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Převádění jednotek úhlu, sčítání a odčítání úhlu
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Vedlejší a vrcholové úhly
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Obvod a obsah čtverce, obdélníku
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Obvod a obsah čtverce, obdélníku
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	Pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Osová souměrnost
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Osová souměrnost
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Osová souměrnost
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Krychle, kvádr
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Objem a povrch krychle a kvádrů
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Objem a povrch krychle a kvádrů
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Objem a povrch krychle a kvádrů
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	Síť kvádrů a krychle
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Volné rovnoběžné promítání
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Volné rovnoběžné promítání
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Využití matematického aparátu při řešení slovních úloh
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Využití matematického aparátu při řešení slovních úloh
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání	
Projekt - Strategie učení	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena	
Projekt - Strategie učení	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět	
Projekt - Jedeme na návštěvu	

5.4.8. MATEMATIKA : 7. ročník

Matematika	7. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence pracovní ● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Zobrazení a zápis zlomku
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Zobrazení a zápis zlomku
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Krácení a rozšiřování zlomků
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Porovnávání zlomků
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Početní operace se zlomky
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Početní operace se zlomky
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Slovní úlohy
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, i za použití digitálních technologií; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Čtení, zápis celých a racionálních čísel
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, i za použití digitálních technologií; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Porovnávání
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, i za použití digitálních technologií; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Početní operace s celými a racionálními čísly
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, i za použití digitálních technologií; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Absolutní hodnota
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Poměr, postupný poměr

Matematika	7. ročník
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Poměr, postupný poměr
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Poměr, postupný poměr
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Poměr ve slovních úlohách
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Měřítko
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Přímá a nepřímá úměrnost
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Přímá a nepřímá úměrnost
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Pravoúhlá soustava souřadnic
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Pravoúhlá soustava souřadnic
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Pravoúhlá soustava souřadnic
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Trojčlenka
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Slovní úlohy s využitím racionálních čísel
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Procento, základ, procentová část, počet procent
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Procento, základ, procentová část, počet procent
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Procento, základ, procentová část, počet procent
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Promile
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Úrok
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Středová souměrnost. Středově souměrné útvary
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Shodnost geometrických útvarů
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Věty o shodnosti trojúhelníků
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Konstrukce trojúhelníků
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Konstrukce trojúhelníků
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Čtyřúhelníky
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Čtyřúhelníky

Matematika	7. ročník
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	Konstrukce rovnoběžníku a lichoběžníku
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Hranol a jeho vlastnosti
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Povrch a objem hranolu
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	Síť hranolu
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Povrch a objem hranolu ve slovních úlohách
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Netradiční geometrické úlohy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Obsaženo v učivu Procento, základ, procentová část, počet procent (finanční gramotnost).	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět	
Projekt - Jedeme na návštěvu	

5.4.9. MATEMATIKA : 8. ročník

Matematika	8. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence pracovní ● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, i za použití digitálních technologií; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Druhá mocnina a odmocnina – čtení, zápis Určení druhé mocniny a odmocniny
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, i za použití digitálních technologií; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Početní operace s mocninami.
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, i za použití digitálních technologií; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, i za použití digitálních technologií; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Početní operace s mocninami.
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, i za použití digitálních	Zápis čísla pomocí mocnin deseti

Matematika	8. ročník
technologií; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku, používá geometrický software	Pythagorova věta
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku, používá geometrický software	Pythagorova věta
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku, používá geometrický software	Pythagorova věta
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Číselný výraz Hodnota číselného výrazu
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Proměnná Výraz s proměnnou
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Hodnota číselného výrazu
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Celistvý výraz
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Mnohočlen
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Početní operace
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Lineární rovnice s jednou neznámou
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Lineární rovnice s jednou neznámou
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Slovní úlohy

Matematika	8. ročník
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Slovní úlohy
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Slovní úlohy
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Výpočet neznámé ze vzorce
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, i za využití digitálních technologií	Statistický soubor, statistické šetření, jednotka, znak, četnost
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, i za využití digitálních technologií	Aritmetický průměr, medián, modus
M-9-2-02 porovnává soubory dat, s použitím digitálních technologií	Aritmetický průměr, medián, modus
	Diagramy
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku, používá geometrický software	Vzájemná poloha přímky a kružnice, vzájemná poloha dvou kružnic
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku, používá geometrický software	Vzájemná poloha přímky a kružnice, vzájemná poloha dvou kružnic
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku, používá geometrický software	Tečna ke kružnici
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku, používá geometrický software	Thaletova kružnice
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Délka kružnice
	Obvod a obsah kruhu
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Válec
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Povrch, objem válce
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	Síť válce
M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Množiny bodů dané vlastností
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	Konstrukční úlohy
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	Konstrukční úlohy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět	
Projekt - Jedeme na návštěvu	

5.4.10. MATEMATIKA : 9. ročník

Matematika	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence pracovní ● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Lomený výraz
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Lomený výraz
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Početní operace s lomenými výrazy
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Početní operace s lomenými výrazy
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Soustava dvou rovnic se dvěma neznámými
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Pojem funkce
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Definiční obor funkce, množina hodnot funkce
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Lineární funkce a její vlastnosti
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Graf funkce
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Graf kvadratické funkce a nepřímé úměrnosti
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Slovní úlohy
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Poměr podobnosti
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Poměr podobnosti
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Věty o podobnosti trojúhelníků
	Jehlan, kužel a koule

Matematika	9. ročník
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Vlastnosti těles
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Objem a povrch těles
M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles	Síť jehlanu a kužele
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Jehlan, kužel a koule
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Úrok
	Úroková doba
	Úrokovací období
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Jistina
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Jednoduché úrokování
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Složené úrokování
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Logické a netradiční slovní úlohy
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Logické a netradiční slovní úlohy
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Logické a netradiční slovní úlohy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Zahrnuto v učivu úrok, jistina, úroková doba, úrokovací období (finanční gramotnost).	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět	

5.4.11. MATEMATIKA: 1. – 3. ročník – minimální výstupy vzdělávání

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Žák:

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- zná matematické operátory + , - , = , < , > a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umí rozklad čísel v oboru do 20

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák:

- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20

- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák:

- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- používá pravítko

UČIVO – 1. ročník

Číslo a početní operace:

- přirozená čísla, celá čísla, numerace v oboru 0 – 5
- zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění – vyvození konkrétních představ o číslech pomocí předmětů a číselné osy
- vlastnosti početních operací s čísly - počítání prvků v daném souboru, tvoření souborů o daném počtu prvků podle určených vlastností, symboly +, -, =, <, > a jejich použití, rozklad čísel do 5, sčítání a odčítání v oboru do 5 s názorem

Závislosti, vztahy a práce s daty:

- závislosti a jejich vlastnosti – modelování jednoduchých situací podle pokynů a s konkrétními předměty
- prostorová orientace – pojmy nad, pod, před, za, mezi, nahoře, dole

Geometrie v rovině a prostoru:

- základní geometrické tvary – poznávání

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - In

- **Sociální rozvoj** - komunikace - In

UČIVO – 2. ročník

Číslo a početní operace:

- přirozená čísla, celá čísla, numerace v oboru 0 – 10
- zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění - číselná osa, orientace v číselné řadě do 10
- vlastnosti početních operací s čísly v oboru do 10 - sčítání a odčítání s názorem, rozklad čísel, porovnávání množství a vytváření souborů prvků podle daných kritérií v oboru do 10
- řešení jednoduchých slovních úloh v oboru do 10

Závislosti, vztahy a práce s daty:

- závislosti a jejich vlastnosti – modelování jednoduchých situací podle pokynů a s využitím pomůcek
- vyplňování různých druhů tabulek podle zadaných pravidel – obrázky, číselná řada, úlohy na prostorovou orientaci – pojmy: vpředu, vzadu, vlevo, vpravo
- manipulace s drobnými penězi – uplatnění matematických znalostí

Geometrie v rovině a v prostoru:

- základní geometrické tvary – pojmenování
- používání pravítka

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - In

- Sociální rozvoj - komunikace - In

UČIVO – 3. ročník**Číslo a početní operace:**

- přirozená čísla, celá čísla, numerace v oboru 0 – 20
- zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění – číselná osa, orientace v číselné řadě do 20
- vlastností početních operací s čísly v oboru do 20 - sčítání a odčítání bez přechodu i s přechodem přes desítku (užití názoru), rozklad čísel, porovnávání množství a vytváření souborů prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- řešení jednoduchých slovních úloh v oboru do 20
- přirozená čísla, numerace do 100

Závislosti, vztahy a práce s daty:

- závislosti a jejich vlastnosti – modelování jednoduchých situací podle pokynů a s využitím pomůcek
- jednoduché tabulky – doplňování, schémata, posloupnost čísel v oboru do 20 (orientace v prostoru a výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu)
- manipulace s drobnými penězi – uplatnění matematických znalostí

Geometrie v rovině a v prostoru:

- základní geometrické tvary – poznávání, pojmenovávání, jejich grafické znázornění
- základní útvary v rovině – přímka, úsečka (rozdíly, rýsování, značení)
- pravítko – jeho užití

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - In

- Sociální rozvoj - komunikace - In

5.4.12. MATEMATIKA: 4. – 5. ročník – minimální výstupy vzdělávání

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Žák:

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulátor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák:

- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu i s použitím digitálních technologií
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce i za pomoci digitálních technologií
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák:

- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Žák:

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejich řešení nemusí být závislé na matematických postupech, i s využitím digitálních technologií

UČIVO – 4. ročník

Číslo a početní operace:

- přirozená čísla, celá čísla – numerace do 100 (pojem jednotky, desítky)
- zápis čísla a jeho znázornění (číselná osa) a porovnávání čísel do 100
- vlastnosti početních operací s čísly – sčítání a odčítání v oboru do 100 (z paměti, bez i s přechodem přes základ), zaokrouhlování čísel na desítky (využití slovních úloh)
- písemné algoritmy početních operací s čísly do 100 - písemné sčítání a odčítání dvouciferných čísel bez přechodu i přes základ
- násobilka – násobení v oboru do 100 (řady násobků)

Závislosti, vztahy a práce s daty:

- základní jednotky
 - jednotky hmotnosti – kilogram (kg)
 - metr (cm, m)
 - jednotky času – hodina, minuta
- orientace v čase – čtvrt, tři čtvrtě
- hry s využitím platidel
- práce s jednoduchou tabulkou

Geometrie v rovině a v prostoru:

- základní útvary v rovině – přímka, úsečka (jejich znázornění, měření, rýsování, označení)
- kolmice, rovnoběžky – sestrojování
- osově souměrné útvary – osa souměrnosti překládáním papíru
- základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, koule, válec

Nestandardní aplikační úlohy a problémy:

- jednoduché slovní úlohy
- prostorová představivost
- jednoduché praktické slovní úlohy

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - In

- Sociální rozvoj - komunikace - In

UČIVO – 5. ročník**Číslo a početní operace:**

- přirozená čísla, celá čísla - numerace do 1000 (sudá a lichá čísla)
- zápis čísla a jeho znázornění (číselná osa) a porovnávání čísel do 1000

- vlastnosti početních operací s čísly - sčítání a odčítání v oboru do 1000 (z paměti, bez i s přechodem přes základ), zaokrouhlování čísel na stovky (využití slovních úloh)
- písemné algoritmy početních operací s čísly do 1000 - písemné sčítání a odčítání dvouciferných čísel bez přechodu i přes základ
- násobilka - násobení a dělení v oboru do 100 (násobky sta)
- jednoduché slovní úlohy - zápis a řešení
- základy práce s kalkulátorem

Závislosti, vztahy a práce s daty:

- závislosti a jejich vlastnosti - jednoduchá data dle návodu (jejich vyhledávání a třídění - údaje, pojmy)
- jednoduchá tabulka – orientace a čtení v ní
- převody jednotek
 - jednoduché převody jednotek délky
 - jednoduché převody jednotek hmotnosti
 - jednoduché převody jednotek času – převody jednotek času v běžných situacích, orientace v čase, odhad času, poznávání hodin s přesností na čtvrt hodiny
- manipulace s penězi (bankovky) - aplikace matematických znalostí

Geometrie v rovině a v prostoru:

- základní útvary v rovině - přímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, mnohoúhelník (jejich znázornění, rýsování, označení)
- základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, koule, válec
- úsečka - délka úsečky, měření úsečky, porovnávání úseček
- obvod obrazce - mnohoúhelník (výpočet obvodu sečtením délek stran)
- kolmice, rovnoběžky – sestrojování
- osově souměrné útvary - osa souměrnosti překládáním papíru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy:

- jednoduché slovní úlohy
- číselné a obrázkové řady
- prostorová představivost
- jednoduché praktické slovní úlohy (jejich řešení nemusí být závislé na matematických postupech)

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - In

- **Sociální rozvoj** - komunikace - In

5.4.13. MATEMATIKA : 6. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Žák:

- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- používá měřítko mapy a plánu
- řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose

- používá digitální technologie jako nástroj při řešení rutinních výpočtů

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák:

- vyhledává a třídí data i za pomoci digitálních technologií
- porovnává data i za pomoci digitálních technologií
- vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ PROSTORU

Žák:

- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- provádí jednoduché konstrukce
- rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
- sestrojí síť základních těles
- načrtne základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Žák:

- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

UČIVO – 6. ročník

Číslo a proměnná

- celá čísla:
 - numerace do 10 000, orientace na číselné ose
 - čtení a zápis čísel
 - porovnávání čísel do 10 000
- zaokrouhlování čísel (na desítky, stovky, tisíce), odhady výsledků
- sčítání a odčítání čísel do 10 000 bez přechodu desítek
 - pamětné
 - písemné
- sčítání a odčítání čísel do 10 000 s přechodem desítek – písemné
- dělitelnost přirozených čísel - dělení se zbytkem v oboru do 100:
 - nejbližší menší násobek daného čísla k danému číslu
 - pojmy zbytek

Závislosti, vztahy a práce s daty

- závislosti a data – příklady závislostí z praktického života:
 - řešení slovních úloh vedoucích maximálně ke dvěma početním operacím
- převody jednotek délky, hmotnosti a objemu:
 - řešení jednoduchých slovních úloh využívajících jednotky délky, hmotnosti a objemu
 - procvičování násobení a dělení 10, 100, 1 000 na jednotkách délky, hmotnosti a objemu
- manipulace s penězi do 10 000, počítání s penězi
 - řešení jednoduchých slovních úloh využívajících počítání s penězi

Geometrie v rovině a prostoru

- užití a správné zacházení s rýsovacími pomůckami a potřebami
- základní rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka (rozeznávání, rýsování)
- úsečka:
 - odhad délky úsečky
 - grafický součet a rozdíl úseček
- lomená čára – délka
- konstrukční úlohy - osová souměrnost, středová souměrnost, střed a osa úsečky
- základní rovinné útvary – čtverec, obdélník, kruh, kružnice (rozeznávání, rýsování, jednoduché konstrukce):
 - rýsování a jednoduchá konstrukce čtverce
 - rýsování a jednoduchá konstrukce obdélníku
 - rýsování a jednoduchá konstrukce kruhu, kružnice
- základní tělesa - pojmenování

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- řešení jednoduchých praktických úloh s dopomocí učitele
- praktické situace ze života, společná hledání jejich řešení

- aplikace matematických poznatků a dovedností v dalších předmětech (např. v TV)

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - In

UČIVO – 7. ročník

Číslo a proměnná

- celá čísla:
 - numerace a číselný obor do milionu
 - orientace na číselné ose do milionu
 - čtení a zápis čísel do milionu
 - porovnávání čísel do milionu
- zaokrouhlování čísel v oboru do milionu (na tisíce, desetitisíce, statisíce, miliony), odhady výsledků
- písemné sčítání a odčítání přirozených čísel do milionu
- dělitelnost přirozených čísel - písemné násobení a dělení přirozených čísel:
 - násobení a dělení 10, 100, 1 000
 - písemné násobení jednociferným činitelem
 - písemné dělení jednociferným dělitelem (bez zbytku, se zbytkem)

Závislosti, vztahy a práce s daty

- závislosti a data - příklady závislostí z praktického života (srovnání):
 - řešení slovních úloh vedoucích maximálně ke dvěma početním operacím
- převody jednotek délky, hmotnosti, objemu a času:
 - procvičování násobení a dělení 10, 100, 1 000 na jednotkách délky, hmotnosti a objemu
 - řešení jednoduchých slovních úloh využívajících jednotky délky, hmotnosti a objemu
- manipulace a počítání s penězi do 10 000:
 - řešení jednoduchých slovních úloh využívajících počítání s penězi

Geometrie v rovině a prostoru

- užití a správné zacházení s rýsovacími pomůckami, užití úhloměru
- základní rovinné útvary - úhel:
 - vyznačení a rýsování úhlu, popis úhlu
 - vzájemná poloha přímek v rovině (úhel pravý, tupý, ostrý, přímý)
 - metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky
 - měření velikosti úhlu – úhloměr
 - rýsování a jednoduchá konstrukce úhlů dané velikosti
- základní rovinné útvary – trojúhelník, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník (rozeznávání, rýsování, jednoduché konstrukce):

- rýsování a jednoduchá konstrukce trojúhelníku
- rýsování a jednoduchá konstrukce šestiúhelníku
- rýsování a jednoduchá konstrukce osmiúhelníku
- středová a osová souměrnost:
 - sestrojení základních rovinných útvarů ve středové a osově souměrnosti
- výpočet obvodu základních rovinných útvarů:
 - obvod čtverce
 - obvod obdélníku
 - obvod trojúhelníku

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- řešení jednoduchých praktických úloh s postupným vedením k samostatnosti řešení
- praktické situace ze života, společná hledání jejich řešení
- aplikace poznatků a dovedností z jiných předmětů (TV, Z,...)
- práce s výukovými programy, užití kalkulačky

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - In

UČIVO – 8. ročník

Číslo a proměnná

- zlomky:
 - zlomek, smíšené číslo
 - porovnávání zlomků s celkem
- desetinná čísla:
 - desetinný zlomek, desetinné číslo
 - orientace na číselné ose
 - čtení a zápis desetinných čísel
 - základní početní operace s desetinnými čísly (sčítání a odčítání desetinných čísel, násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1 000)
 - zaokrouhlování desetinných čísel, odhady výsledků

Závislosti, vztahy a práce s daty

- závislosti a data - příklady závislostí z praktického života (vyhledávání a srovnání):
 - řešení praktických a slovních úloh vedoucích maximálně ke dvěma početním operacím
 - orientace v jednoduché tabulce
 - užití zlomků v praxi
 - zkoušky správnosti
- převody jednotek délky, hmotnosti, objemu a času:
 - procvičování násobení a dělení 10, 100, 1 000 na jednotkách délky, hmotnosti a objemu

- řešení jednoduchých slovních úloh využívajících jednotky délky, hmotnosti a objemu
- manipulace a počítání s penězi do 10 000:
 - řešení jednoduchých slovních úloh využívajících počítání s penězi

Geometrie v rovině a prostoru

- základní rovinné útvary – rovnoběžníky:
 - poznávání, rýsování a jednoduchá konstrukce kosočtverce
 - poznávání, rýsování a jednoduchá konstrukce kosodélníku
 - poznávání, rýsování a jednoduchá konstrukce lichoběžníku
- výpočet obsahu obrazců:
 - základní jednotky obsahu
 - obsah čtverce
 - obsah obdélníku
 - obsah trojúhelníku
 - obsah kruhu
- výpočet obvodu kruhu

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- samostatné řešení jednoduchých praktických úloh
- hledání různých řešení předložených situací z praxe
- aplikace poznatků a dovedností z jiných předmětů (TV, Z, VO,...)
- práce s výukovými programy, užití kalkulačky

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - In

UČIVO – 9. ročník

Číslo a proměnná

- desetinná čísla:
 - základní početní operace s desetinnými čísly (násobení a dělení desetinných čísel číslem přirozeným)
- poměr:
 - dělení v daném poměru
 - měřítko plánu, měřítko mapy
- procento:
 - základní pojmy procentového počtu (procento, základ, procentová část, počet procent)
 - výpočet jednoho procenta
 - výpočet procentové části
 - řešení jednoduchých úloh na procenta
 - jednoduché úrokování (úroková sazba, úrok)

Závislosti, vztahy a práce s daty

- závislosti a data - příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti (vyhledávání, třídění a porovnávání):

- řešení praktických a slovních úloh vedoucích maximálně ke dvěma početním operacím
- užití poměru a měřítka v praxi
- užití procent v praxi, úrok
- zpracování jednoduché tabulky
- užití a ovládání převodů jednotek délky, hmotnosti, objemu, času a obsahu:
 - řešení jednoduchých slovních úloh využívajících jednotky délky, hmotnosti a objemu
- manipulace a početní úkony s penězi do 10 000:
 - řešení jednoduchých slovních úloh využívajících počítání s penězi

Geometrie v rovině a prostoru

- prostorové útvary - základní tělesa: krychle, kvádr, koule, válec, jehlan
 - náčrt základních těles
 - zobrazení jednoduchého tělesa
- síť základních těles:
 - sestrojení sítě krychle
 - sestrojení sítě kvádrů
 - sestrojení sítě válce
- povrchy těles:
 - výpočet povrchu krychle
 - výpočet povrchu kvádrů
 - výpočet povrchu válce
- objemy těles:
 - jednotky objemu
 - výpočet objemu krychle
 - výpočet objemu kvádrů
 - výpočet objemu válce
- technické písmo – užití
- jednoduchý technický výkres – čtení a porozumění

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- samostatné řešení praktických úloh
- samostatná hledání různých řešení předložených situací
- aplikace poznatků a dovedností z jiných předmětů (TV, Z, VO, F, CH...)
- práce s výukovými programy, samostatné využití PC, kalkulačky

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání -
In

5.5. Vyučovací předmět: INFORMATIKA

5.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Na 1. stupni se vyučovací předmět Informatika vyučuje ve 4. a 5. ročníku jednu vyučovací hodinu týdně. Předmět je rozdělen na čtyři tematické okruhy: Data, informace a modelování, Algoritmizace a programování, Informační systémy a Digitální technologie. Rozdělení časové dotace jednotlivých okruhů je na uvážení vyučujícího, který bude brát ohled na specifické potřeby žáků ve třídě. Výuka probíhá v počítačové učebně, popř. v běžných třídách, kde mají žáci možnosti využít notebooků a tabletů.

Na 2. stupni se předmět Informatika vyučuje ve všech ročnících 1 vyučovací hodinu týdně. Organizace výuky je závislá na počítačovém vybavení specializované učebny v závislosti na počtu dětí ve třídě, resp. v ročníku.

Cílem předmětu je naučit žáky základním dovednostem práce s počítačem, SW vybavením, seznámení s možnostmi získávání informací z různých oblastí prostřednictvím internetu, seznámit žáky s možnostmi využití znalosti práce s PC v praxi, s výhodami, nevýhodami i nebezpečími při využívání ICT v běžném životě.

Předmět dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy, dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení. Pomáhá žákům porozumět světu kolem, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Učitel klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti i v jiných vzdělávacích předmětech v rámci všech mezipředmětových vztahů.

Průřezová témata:

1. stupeň: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova

2. stupeň: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Informatika uplatňujeme takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

- žák dokáže vyhledávat a využívat informace v praktickém životě

- učitel zadává úkoly, které vyžadují vyhledání potřebných informací využitelných v praktickém životě prostřednictvím internetu

Kompetence k řešení problému

- žák se nenechá při řešení problému odradit nezdarem
- učitel vede žáka k dokončení zadaného úkolu a při nezdaru k opětovnému hledání optimálnějšího postupu

- žák dokáže popsat problém a svěřit se s ním, při řešení složitějších problémů požádá o radu a řídí se jí
- učitel umožňuje žákům spolupracovat a vzájemně si pomáhat při zpracování zadaného úkolu a při řešení problému

Kompetence komunikativní

- žák využívá pro komunikaci běžné informační a komunikativní prostředky
- učitel zadává úkoly, které vyžadují vzájemnou písemnou komunikaci prostřednictvím elektronické pošty

Kompetence sociální a personální

- žák posuzuje technické řešení z pohledu druhých lidí a vyhodnocuje osobní etické bezpečnostní souvislosti
- učitel vede žáka ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce

Kompetence občanské

- žák zpracovává informace, které může získat prostřednictvím internetu i jinými cestami
- žák si chrání svá hesla
- učitel seznamuje žáka s obecnými morálními zákony a s legislativou (ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla, ...)

Kompetence pracovní

- žák analyzuje situace a jevy světa kolem něj
- učitel vede žáka ke standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci

Kompetence digitální

- žák předchází situacím ohrožující bezpečnost zařízení i dat
- učitel rozvíjí u žáka schopnost získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, volit k tomu postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- žák chápe význam digitální technologie pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi
- učitel vede žáka k používání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb

- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- učitel rozvíjí u žáka schopnost získávat digitální informace, vede žáka k využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

5.5.2. **INFORMATIKA: 4. ročník**

Informatika	4. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Příklady systémů kolem nás (v přírodě, ve škole, v okolí žáka). Části systému (objekty) a vztahy mezi nimi.
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Příklady systémů kolem nás (v přírodě, ve škole, v okolí žáka). Části systému (objekty) a vztahy mezi nimi.
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Příklady systémů kolem nás (v přírodě, ve škole, v okolí žáka). Části systému (objekty) a vztahy mezi nimi.
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Příklady systémů kolem nás (v přírodě, ve škole, v okolí žáka). Části systému (objekty) a vztahy mezi nimi.
	Vytvoření vlastní tabulky.

Informatika	4. ročník
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Zapisování údajů do tabulek a čtení údajů z tabulek. Práce se seznamy údajů.
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Vytvoření vlastní tabulky. Zapisování údajů do tabulek a čtení údajů z tabulek. Práce se seznamy údajů.
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Vytvoření vlastní tabulky. Zapisování údajů do tabulek a čtení údajů z tabulek. Práce se seznamy údajů.
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Vytvoření vlastní tabulky. Zapisování údajů do tabulek a čtení údajů z tabulek. Práce se seznamy údajů.
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	Sestavení jednoduchého postupu, jednotlivé kroky, vstupy a výstupy při řešení konkrétní jednoduché situace. Přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu.
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	Sestavení jednoduchého postupu, jednotlivé kroky, vstupy a výstupy při řešení konkrétní jednoduché situace. Přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu.
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Zápis postupu pomocí obrázků, značek či textů.
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	Práce v blokově orientovaném programovacím prostředí. Práce s jednoduchými roboty.
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Zápis postupu pomocí obrázků, značek či textů.
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	Práce v blokově orientovaném programovacím prostředí. Práce s jednoduchými roboty.
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Nalezení a oprava chyb. Ověřování funkčnosti postupu a porovnávání různých řešení,
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	Základy práce na počítači a vyhledávání na internetu.
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	Hardware a software.
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	Základy fungování počítače (paměť - jádro - periférie).
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	Složky souborů a online úložiště.
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Pravidla bezpečnosti práce s digitálními zařízeními.
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Založení školního účtu.

Informatika	4. ročník
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Bezpečné heslo.
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	Získávání a hodnocení dat ze svého okolí.
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	Získávání a hodnocení dat ze svého okolí. Kódování pomocí obrázků, textů a symbolů.
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	Obrázkové modely. Strukturované modely (rodokmen). Zebry (modely postupů matematických příkladů).

5.5.3. INFORMATIKA: 5. ročník

Informatika	5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Základy používání potřebných informačních systémů (školní IS, jídelna apod.) Části systému a vztahy mezi nimi.
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	Různé druhy seznamů.
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Doplňování a úpravy záznamů v tabulkách. Využívání tabulky pro záznam získaných dat.
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci.
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	Úprava kroků v postupu. Opakovaně použitelné postupy.
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	Základy používání blokově orientovaného programovacího prostředí.
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Sestavování jednoduchých robotů. Sekvence kroků v jednoduchých programech. Ověřování funkčnosti programu, nalézání a oprava chyb.
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	Základy práce s počítačovou grafikou. Ovládání aplikace - uživatelské rozhraní.
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	Základy práce s e-mailem. Základy práce s cloudovým sdílením souborů.

Informatika	5. ročník
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	Základy práce s Bluetooth, USB a Wi-Fi.
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Základy bezpečnosti práce v sítí. Počítačová hesla a jejich bezpečnost.
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	Dvojková soustava / binární kód. Kódování pomocí jednoduchých systémů.
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	Myšlenkové mapy. Schémata a diagramy.

5.5.4. INFORMATIKA: 6. ročník

Informatika	6. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	Blokově orientované programovací prostředí používaných robotických stavebnic.
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	Nazelení chyby - např. krokováním.
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	Zápis a přizpůsobení jednoduchých algoritmů s využitím opakování a cyklů.
I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	Sdílené prezentace. Online kalendář.
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	Aplikace MS office - MS Word. Google dokumenty
I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	Typické závady a chybové stavy známých digitálních zařízení.
I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Princip dvoufázového ověřování. Zásady bezpečných hesel (správce hesel).
I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	Základy práce v informačních systémech v našem okolí.
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	Základy práce v tabulkových editorech.
	Internetové vyhledávače.

Informatika	6. ročník
I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	Klíčová slova k vyhledávání. Stahování souborů, obrázků apod.
I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	Velikosti souborů a vhodná velikost souboru vzhledem k jeho použití.

5.5.5. INFORMATIKA: 7. ročník

Informatika	7. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	Schémata a modely (grafy).
I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	Využití modelů ve světě kolem nás (mapy, schémata, grafy, apod.) Čtení informací z modelů a grafů a řešení problémů za pomoci získaných informací.
I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	Schémata a modely (grafy).
I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	Využití modelů ve světě kolem nás (mapy, schémata, grafy apod.) Čtení informací z modelů a grafů a řešení problémů za pomoci získaných informací.
I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	Tvorba, vyplňování a vyhodnocování vhodnosti dotazníků, testů a formulářů.
I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	Cloudové aplikace pro tvorbu dotazníků a testů.
I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	Hardware - základní části počítače a jejich funkce.
I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	Software - operační systémy, update systému. Software - správa aplikací, instalace, odinstalace, použití.

Informatika	7. ročník
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	Programování ve SCRATCH.
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	Programování ve SCRATCH.
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	Základy tvorby vlastních bloků a jejich použití při programování.
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	Používání cyklů, podmínek a proměnných při programování. Opakování s podmínkou.
I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Autorství, licence, uvádění zdrojů.

5.5.6. INFORMATIKA: 8. ročník

Informatika	8. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	Tabulkové procesory (excel, Google tabulky). Filtrování a řazení dat v tabulce. Používání vzorců v tabulkových editorech.
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	Tvorba grafů v tabulkových editorech.
I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	Tvorba tabulek v tabulkových editorech. Tvorba grafů v tabulkových editorech.
I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Antivirové programy a zabezpečení digitálních zařízení. Škodlivé programy - viry, malware, nebezpečné internetové odkazy a stránky.
	Základní úprava digitálních fotografií.

Informatika	8. ročník
I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	Konverze velikostí, rozlišení grafických souborů. Různé formáty grafických souborů.
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	Senzory kolem nás. Propojení digitálních technologií a světa kolem nás. Využití vstupů (senzorů) při programování robotických stavebnic.
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Tvorba a optimalizace pokročilejších programů pro robotické stavebnice.
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	Tvorba a optimalizace pokročilejších programů pro robotické stavebnice.
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	Tvorba a optimalizace pokročilejších programů pro robotické stavebnice.

5.5.7. INFORMATIKA: 9. ročník

Informatika	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	Pokročilá úprava a formátování textů. Práce s daty, filtrování a třídění s využitím tabulkových editorů.
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	Tvorba a optimalizace pokročilejších programů pro robotické stavebnice.
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	Tvorba a optimalizace pokročilejších programů pro robotické stavebnice.

Informatika	9. ročník
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	Návrh a realizace vlastního projektu s využitím robotů / digitálních technologií. Stanovení vhodného řešení, realizace, prezentace a reflexe.
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	Tvorba jednoduchých webových stránek v online editoru.
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	Tvorba jednoduchých webových stránek v online editoru.
I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	Základy tvorby počítačových videí, vkládání zvuků, grafických prvků.
I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Digitální stopa, digitální identita, bezpečnost online.
I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	Online etiketa. Etický přístup k informacím (pravdivost, fake news, respekt k soukromí atd.)
I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Zahrnuto v učivu Online etiketa. Etický přístup k informacím (pravdivost, fake news, respekt k soukromí atd.)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení	
Projekt Člověk jako součást přírody.	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu	
Zahrnuto v učivu Tvorba a optimalizace pokročilejších programů pro robotické stavebnice.	

5.5.8. INFORMATIKA: 4. – 5. ročník - minimální výstupy vzdělávání

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Žák:

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vylovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
- popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Žák:

- sestavuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Žák:

- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
- pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Žák:

- najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
- popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

UČIVO – 4. ročník**Data, informace a modelování**

- data, informace: sběr (pozorování) a záznam dat s využitím čísla, barvy a obrazu
- kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů a symbolů pro záznam

Algoritmizace a programování

- řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, různé formy zápisů obrázků, značek či symbolů, příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy (dle zájmů a potřeb dítěte)

Informační systémy

- systémy: příklady systémů z přírody a školy
- práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů, nečíslovaný seznam, doplnění a úprava záznamu (řešení opakovaného problému)

Digitální technologie

- hardware a software: digitální zařízení a jejich účel, základní prvky v uživatelském rozhraní, ovládání aplikací
- bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením

Průřezová témata:**Multikulturní výchova** - multikulturalita - In**UČIVO – 5. ročník****Data, informace a modelování**

- data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy a obrazu, vyvozování závěrů
- kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam (sdílení informací v rámci třídy, ochrana informací)

Algoritmizace a programování

- řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, různé formy zápisů obrázků, značek, symbolů či textu, příklady situací (přečtení a porozumění postupům) využívajících opakovaně použitelné postupy, sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci (problém související se zájmem a potřebami dítěte)

Informační systémy

- systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, příklady systémů z přírody a školy
- práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů, číslovaný a nečíslovaný seznam, tabulka, doplnění a úprava záznamu (řešení opakovaného problému)

Digitální technologie

- hardware a software: digitální zařízení a jejich účel, základní prvky v uživatelském rozhraní, spouštění a ovládání aplikací, otevírání souborů, práce s daty různého typu
- bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - In

Multikulturní výchova - etnický původ - In

Environmentální výchova - ekosystémy - In

5.5.9. INFORMATIKA: 6. – 9. ročník - minimální výstupy vzdělávání

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Žák:

- získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
- zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek
- popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení, k popisu problému používá grafické znázornění
- stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Žák:

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
- navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Žák:

- popíše účel informačních systémů, které používá
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
- na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Žák:

- rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
- pracuje v online prostředí, propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

UČIVO – 6. ročník

Data, informace a modelování

- data, informace: získávání, vyhledávání dat obecně
- kódování a přenos dat: jednoduché možnosti kódování a dekódování znaků, barev a obrázků

Informační systémy

- informační systémy: informační systém ve škole
- návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků, struktura tabulky, tabulka pro evidenci dat

Digitální technologie

- hardware a software: součásti počítače
- počítačové sítě: význam počítačových sítí, webová stránka, vyhledávač
- řešení technických problémů: žádost o pomoc dospělého
- bezpečnost: zabezpečení digitálních zařízení a dat (bezpečná práce s hesly)

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – In

UČIVO – 7. ročník

Data, informace a modelování

- data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači
- kódování a přenos dat: různé možnosti kódování a dekódování čísel a znaků

Algoritmizace a programování

- algoritmizace: dekompozice úlohy (z praktického života)
- kontrola: ověřování postupů a nalezení chyby

Informační systémy

- informační systémy: ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti (informační systémy ve vlastním okolí)
- návrh a tvorba evidence dat: tabulka pro evidenci dat, kontrola nastavených pravidel, řazení

Digitální technologie

- hardware a software: pojmy hardware a software
- počítačové sítě: web a jeho fungování, prohlížeč, odkaz, URL, zabezpečení přístupu k datům
- řešení technických problémů: závady a chybové stavy počítačů
- bezpečnost: zabezpečení digitálních zařízení a dat (bezpečná práce s hesly), útoky útočníků

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – In

UČIVO – 8. ročník

Data, informace a modelování

- data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači, kompletnost dat (dle vlastní zkušenosti)
- kódování a přenos dat: různé možnosti kódování a dekodování čísel, znaků, jednoduchého textu
- modelování: schéma a myšlenková mapa (řešení problému a práce s informacemi)

Algoritmizace a programování

- algoritmizace: řešení úloh z praxe
- kontrola: ověřování postupů a nalezení chyby, práce s chybou (např. krokováním)

Informační systémy

- návrh a tvorba evidence dat: tabulka či pravidlo dle aktuálního požadavku (využitelnost struktury a typu dat), kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel, řazení či filtrování dat

Digitální technologie

- software: formáty souborů (správa a uložení dat), správa vlastního souboru
- počítačové sítě: digitální stopa – sdílení a trvalost (nesmazatelnost dat)
- řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – program bez odezvy, práce s chybou (uživatelská/zařízení, sítě),
- bezpečnost: nebezpečné aplikace a systémy, zabezpečení digitálních zařízení a dat (antivirus)

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – In

Mediální výchova - tvorba mediálního sdělení - P

UČIVO – 9. ročník

Data, informace a modelování

- kódování a přenos dat: jednoduché šifry
- modelování: schéma, myšlenková mapa (řešení problému a práce s informacemi), základní grafová úloha (řešení problémů dle návodu)

Algoritmizace a programování

- algoritmizace: řešení úloh z praxe
- kontrola: ověřování postupů a nalezení chyby, práce s chybou (například krokováním), úprava algoritmů (práce s jednoduchým textem)

Digitální technologie

- hardware a software: operační systémy - typické využití
- řešení technických problémů, bezpečnost: různá digitální zařízení a možnost jejich propojení (rizika propojení)
- bezpečnost: zálohování dat
- digitální identita: digitální stopa - sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – In

Mediální výchova - tvorba mediálního sdělení - P

5.6. Vyučovací předmět: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5.6.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět je dán obsahem vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, z níž tento předmět vznikl.

Výuka probíhá v 1. - 3. ročníku. V každém ročníku má časovou dotaci 2 hodiny týdně. Předmět je rozdělen do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví. Rozdělení časové dotace jednotlivých okruhů je na uvážení vyučujícího, který bude brát ohled na specifické potřeby žáků ve třídě.

Cílem předmětu je vést žáka k vytváření základních pracovních návyků, k osvojování pravidel slušného chování a jednání, k vytváření pozitivních mezilidských vztahů, k rozvoji myšlení a vyjadřování, k rozšiřování slovní zásoby při pojmenovávání věcí, jevů a dějů, k upevňování hygienických návyků a zásad zdravého životního stylu.

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky žáka o člověku, rodině, společnosti, vlasti, přírodě, kultuře, technice, zdraví a dalších a tématech. Navazuje

na poznatky, dovednosti a zkušenosti získané v předškolním období v rodině či v předškolním zařízení. Vychází ze specifík místa, kde žák žije a učí se nově nabyté znalosti a dovednosti uplatňovat v běžném životě. Učí se pozorovat a pojmenovat věci a děje, chápat vzájemné vztahy a zákonitosti v přírodě i ve společnosti, a tak porozumět světu kolem sebe a jeho vzájemným vazbám a principům.

Průřezová témata:

1. stupeň: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Člověk a jeho svět uplatňujeme takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

- žák pracuje s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami
- učitel nabízí žákovi vhodné učební pomůcky, obrazové publikace, pracovní listy, obrázkové soubory a další učební pomůcky
- žák používá základní pojmy s různých vzdělávacích oblastí
- učitel obohacuje slovní zásobu žáka o základní pojmy z přírody

Kompetence komunikativní

- žák využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- učitel vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní práci s ostatními lidmi
- učitel zadává úkoly, při nichž žáci spolupracují

Kompetence sociální a personální

- žák má povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti
- učitel vede žáky k pochopení rolí členů rodiny, práv a povinností v rodině, funkce rodiny, mezilidských vztahů, základních pravidel společenského chování, základních práv dítěte a uvědomění si nebezpečí protiprávního jednání
- žák navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- učitel vede žáka ke schopnosti vyjádřit své názory, náměty, sdělit své pocity a zároveň vhodným způsobem motivuje naslouchat názorům a myšlenkám druhých

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá problémové situace, rozpozná problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení
- učitel zadává úkoly pro řešení problémové situace a pro přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách
- umožňuje volit vhodné způsoby řešení a činit uvážlivá rozhodnutí
- vede k odpovědnosti za svá jednání

Kompetence občanské

- žák chrání své zdraví, uvědomuje si význam zdravého životního stylu, respektuje přesvědčení druhých lidí, podílí se na ochraně životního prostředí
- učitel důsledně vyžaduje respektovat druhé, vcítit se do jejich situace, uvědomovat si povinnosti, postavit se proti násilí nebo poskytnout pomoc
- učitel jasně formuluje požadavky na kvalitní životní prostředí a jeho ochranu

Kompetence pracovní

- žák dodržuje bezpečnost při manipulaci s nástroji, přírodninami a jiným materiálem
- učitel dohlíží na správné plnění úkolů
- učitel upozorňuje žáka na nebezpečí vzniku úrazu

Kompetence digitální

- žák vyhledává doplňující informace k učivu za pomoci digitálních technologií
- učitel motivuje žáka ke kritickému vyhodnocení nalezených informací a k ověřování faktů digitální cestou

5.6.2. ČLOVĚK A JEHO SVĚT: 1. ročník

Člověk a jeho svět	1. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní
RVP výstupy	Učivo

Člověk a jeho svět	1. ročník
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Místo, kde žiji
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Místo, kde žiji
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Místo, kde žiji
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Místo, kde žiji
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Rodina
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Každý jsme jiný
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Povolání
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Čas
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Čas
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Čas
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	Kultura
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	To jsem já
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	To jsem já
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Život dříve a nyní
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Rok v přírodě
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Rok v přírodě
	Rok v přírodě

Člověk a jeho svět	1. ročník
ČJS-3-4-02 rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Příroda na podzim
	Příroda v zimě
	Příroda na jaře
	Příroda v létě
ČJS-3-4-02 rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Příroda na podzim
	Příroda v zimě
	Příroda na jaře
	Příroda v létě
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů, i s využitím digitálních technologií	Třídění odpadu - vlastnosti látek
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Lidské tělo
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržovat zásady zdravé práce s digitálními technologiemi	Lidské tělo
	Zdraví, nemoci, hygiena
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržovat zásady zdravé práce s digitálními technologiemi	Zdraví, nemoci, hygiena
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Osobní bezpečí
	Pravidla silničního provozu
	Stres
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Osobní bezpečí
	Pravidla silničního provozu
	Stres
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Osobní bezpečí
	Pravidla silničního provozu
	Stres
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	O čem musím říct dospělým
	První pomoc
	Pravidla komunikace s neznámými lidmi
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je	O čem musím říct dospělým
	První pomoc

Člověk a jeho svět	1. ročník
mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Pravidla komunikace s neznámými lidmi
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Stres Nestandardní situace

5.6.3. ČLOVĚK A JEHO SVĚT: 2. ročník

Člověk a jeho svět	2. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Místo, kde žiji
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Místo, kde žiji
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Místo, kde žiji
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Rodina
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Rodina
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Každý jsme jiný
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Každý jsme jiný
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Povolání

Člověk a jeho svět	2. ročník
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Čas
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Čas
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Čas
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	Kultura
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Já a moji blízcí
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Já a moji blízcí
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Život dříve a nyní
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Život dříve a nyní
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Rok v přírodě
ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Příroda na podzim
	Příroda v zimě
	Příroda na jaře
	Příroda v létě
ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Příroda na podzim
	Příroda v zimě
	Příroda na jaře
	Příroda v létě
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů, i s využitím digitálních technologií	Třídění odpadu – vlastnosti látek
	Voda
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Lidské tělo
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržovat zásady zdravé práce s digitálními technologiemi	Lidské tělo
	Zdraví, nemoci, hygiena

Člověk a jeho svět	2. ročník
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržovat zásady zdravé práce s digitálními technologiemi	Zdraví, nemoci, hygiena
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Stres
	Pravidla silničního provozu
	Osobní bezpečí
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Stres
	Pravidla silničního provozu
	Osobní bezpečí
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Stres
	Pravidla silničního provozu
	Osobní bezpečí
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	O čem musím říct dospělým
	První pomoc
	Pravidla komunikace s neznámými lidmi
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	O čem musím říct dospělým
	První pomoc
	Pravidla komunikace s neznámými lidmi
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	O čem musím říct dospělým
	První pomoc
	Pravidla komunikace s neznámými lidmi
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Stres
	Nestandardní situace
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí	
Zahrnuto v učivu Každý jsme jiný	

5.6.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT: 3. ročník

Člověk a jeho svět	3. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní

Člověk a jeho svět	3. ročník
	● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Místo, kde žiji
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Místo, kde žiji
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Místo, kde žiji
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Místo, kde žiji
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Místo, kde žiji
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Místo, kde žiji
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Rodina
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Každý jsme jiný
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Každý jsme jiný
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Povolání
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Čas
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Čas
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Čas

Člověk a jeho svět	3. ročník
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	Kultura
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	Kultura
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Lidská společnost
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Život dříve a nyní
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Život dříve a nyní
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	Kultura
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Příroda kolem nás
	Příroda na podzim
	Příroda v zimě
	Příroda na jaře
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Příroda v létě
	Příroda kolem nás
	Příroda na podzim
	Příroda v zimě
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů, i s využitím digitálních technologií	Příroda na jaře
	Příroda v létě
	Třídění odpadu – vlastnosti látek
	Živly
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Koloběh vody
	Lidské tělo
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržovat zásady zdravé práce s digitálními technologiemi	Lidské tělo
	Lidské tělo
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržovat zásady zdravé práce s digitálními technologiemi	Zdraví, nemoci, hygiena
	Zdraví, nemoci, hygiena
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla	Stres
	Pravidla silničního provozu
	Osobní bezpečí

Člověk a jeho svět	3. ročník
bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Stres
	Pravidla silničního provozu
	Osobní bezpečí
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Stres
	Pravidla silničního provozu
	Osobní bezpečí
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	O čem musím říct dospělým
	První pomoc
	Pravidla komunikace s neznámými lidmi
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	O čem musím říct dospělým
	První pomoc
	Pravidla komunikace s neznámými lidmi
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	O čem musím říct dospělým
	První pomoc
	Pravidla komunikace s neznámými lidmi
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Stres
	Nestandardní situace
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí	
Téma je probráno v rámci učiva Každý jsme jiný.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika	
Téma je probráno v rámci učiva Každý jsme jiný.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání	
Téma je probráno v rámci učiva Každý jsme jiný.	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát	
Projekt 28. říjen	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě	
Projekt 28. říjen	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Projekt 28. říjen	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy	
Projekt Den Země.	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života	
Projekt Den Země.	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Projekt Den Země.	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí	
Projekt Den Země.	

5.6.5. ČLOVĚK A JEHO SVĚT: 1. – 3. ročník -minimální výstupy vzdělávání**MÍSTO, KDE ŽIJEME**

Žák:

- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- popíše a zvládne cestu do školy

LIDÉ KOLEM NÁS

Žák:

- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

LIDÉ A ČAS

Žák:

- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- poznává různé lidské činnosti

ROZMANITOST PŘÍRODY

Žák:

- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu, i s využitím digitálních technologií

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Žák:

- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; dodržuje zásady zdravé práce s digitálními technologiemi, popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

UČIVO – 1. ročník

Místo, kde žijeme

- domov – prostředí domova
- škola - prostředí školy

Lidé kolem nás

- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské vztahy nukleární rodiny
- pravidla společenského chování – základní pravidla (etické zásady - pozdrav, žádost, poděkování; ohleduplnost, komunikace)
- pracovní činnosti - popis nejběžnějších pracovních činností

Lidé a čas

- časový řád a orientace v čase- režim dne (části dne) a běžné denní činnosti, střídání dne a noci, roční období
- běžné lidské činnosti - poznávání běžných domácích činností (práce v domácnosti)

Rozmanitost přírody

- roční období – pozorování změn v přírodě
- domácí a volně žijící zvířata – poznávání, pojmenování
- ovoce a zelenina – poznávání, pojmenování
- dřeviny - seznámení

Člověk a jeho zdraví

- sebeobsluha a hygiena- základní hygienické návyky a sebeobslužné dovednosti (umývání rukou, vrácení zapůjčených pomůcek, úklid pracovní plochy),
- péče o zdraví - popis vlastních zdravotních potíží a nemocí
- lidské tělo – orientace na vlastním těle, základní životní potřeby
- osobní bezpečí – rozpoznání nebezpečí, vhodné vyjádření pocitu ohrožení a absence bezpečí
- setkání s neznámou osobou - obezřetné chování při setkání s cizími lidmi
- mimořádné události - seznámení

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí - In
- **Sociální rozvoj** - poznávání lidí – In

Environmentální výchova - ekosystémy - A

UČIVO – 2. ročník

Místo, kde žijeme

- domov – orientace v místě bydliště
- škola – činnosti ve škole, orientace v okolí školy, popis cesty do školy

Lidé kolem nás

- rodina – širší příbuzenstvo, blízké příbuzenské vztahy
- pravidla společenského chování - adekvátní chování při setkání s neznámými lidmi, detekce nevhodného chování druhého a vhodná reakce, pravidla slušného chování (zvládání vlastní emocionality, předcházení konfliktům)
- pracovní činnosti – poznávání a pojmenování běžných povolání (popis, potřeby pro výkon)

Lidé a čas

- časový řád a orientace v čase - poznávání celých hodin, dny v týdnu
- běžné lidské činnosti - pojmenování základních činností a předmětů denní potřeby

Rozmanitost přírody

- roční období – pozorování proměn v přírodě a popis ročních období
- domácí a volně žijící zvířata – poznávání, pojmenování (životní projevy a základní potřeby, rozlišování členů - samic, samců, mláďat)
- ovoce a zelenina – rozlišování, třídění podle různých kritérií (sezónní, cizokrajné)
- rostliny – základní dřeviny a byliny (charakteristika, základní druhy, jejich potřeby a vývoj)

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo – rozlišení základních částí lidského těla
- sebeobsluha a hygiena – uplatňování hygienických návyků, péče o zevnějšek, sebeobsluha ve výuce (pozná svůj sešit, učebnici, pomůcku, uklidí a vyzvede si je z určeného místa)
- péče o zdraví – popis vlastních zdravotních potíží a pocitů, úraz - seznámení se způsoby ošetření drobného poranění
- pravidla silničního provozu – osvojení (chodec)
- osobní bezpečí – vhodné chování při setkání s cizími lidmi, detekování nevhodného chování vrstevníků a dospělých, způsoby pomoci v případě potřeby, čísla tísňového volání - osvojování, komunikace po telefonu
- mimořádné události – nácvik adekvátního chování v případě ohrožení (varovný signál, evakuace při pokynech dospělého - požár, jiné ohrožení)

Průřezová témata:

**Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí - In
- Sociální rozvoj - poznávání lidí – In**

Environmentální výchova - ekosystémy - A

UČIVO – 3. ročník

Místo, kde žijeme

- škola – bezpečná cesta do školy, popis cesty do školy (popis, praxe), riziková místa a situace

Lidé kolem nás

- rodina – příbuzenské mezigenerační vztahy široké rodiny, funkce rodiny
- pravidla společenského chování – tolerance k odlišnostem spolužáků, respektování předností a nedostatků spolužáků, správné řešení konfliktů

Lidé a čas

- časový řád a orientace v čase - poznávání hodin (čtvrt, půl, třičtvrtě, celá), rok (aktuální), měsíce
- děje v různém čase - v minulosti, přítomnosti, budoucnosti

Rozmanitost přírody

- domácí a volně žijící zvířata – rozlišení, pojmenování nejběžnějších druhů, průběh a způsob života, strava
- rostliny – rozdíl mezi dřevinami a bylinami (základní charakteristika, druhy dřevin a bylin, výživa, základní části, znaky života)
- jednoduchý pokus - změna stavu dle návodu (pokusy s vodou - vypařování a zmrazování, rozpouštění sněhu a ledu, zasazení semínka, zalévání a sledování růstu rostliny)

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo – pojmenování hlavních částí lidského těla, základní funkce
- péče o zdraví - ošetření drobného poranění, rozlišení drobného a závažného poranění
- pravidla silničního provozu – uplatnění základních pravidel (chodec), další účastníci silničního provozu, dopravní značky
- osobní bezpečí – adekvátní reakce na nevhodné chování vrstevníků a dospělých, zásady vlastního bezpečného chování, ohled na zdraví své i ostatních (oblékání, prevence nemocí a úrazů), přivolání pomoci pro sebe a druhé, osvojení čísel tísňového volání
- mimořádné události – adekvátní reakce na pokyny dospělých

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí - In

Osobnostní a sociální výchova - Morální rozvoj

- řešení problému a rozhodovací dovednosti - In

- hodnoty, postoje, praktická etika - In

Environmentální výchova - ekosystémy - A

5.7. Vyučovací předmět: PŘÍRODOVĚDA

5.7.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Přírodověda je dán obsahem vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, z níž tento předmět vznikl.

Výuka probíhá ve 4. a v 5. ročníku 2 hodiny týdně. Předmět je rozdělen na dva tematické okruhy: Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví. Rozdělení časové dotace jednotlivých tematických okruhů je na uvážení vyučujícího, který bude brát ohled na specifické potřeby žáků ve třídě.

Cílem Přírodovědy je poznávání nejbližšího okolí a formování citového vztahu k přírodě, poznávání propojení člověka a přírody, vytváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě, upevňování hygienických návyků a zásad zdravého životního stylu.

Vyučovací předmět Přírodověda rozvíjí poznatky žáka o živé společnosti, vytváří základy hodnotového systému a vztah k životnímu prostředí. Žáci získávají vědomosti a dovednosti, které jím umožňují poznávat přírodu, člověka a svět, ve kterém lidé žijí. Žáci jsou vedeni tak, aby si utvářeli kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví, k zdravému způsobu života a k ochraně životního prostředí.

Výuka probíhá převážně ve třídě. Může být doplněna besedami, vycházkami, cvičením v přírodě nebo výlety, návštěvou muzea, botanické zahrady či Zoo, exkurzemi do ekologických středisek apod. Ve výuce žáci pracují s encyklopediemi, využívají tabletů, notebooků nebo počítačů.

Průřezová témata:

1. stupeň: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Přírodověda uplatňujeme takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

- žák využívá vhodné naučené metody, strategie učení včetně mnemotechnických pomůcek a jiné pomocné techniky
- žák pracuje s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami
- učitel vede žáky k tomu, aby vyhledávali informace z různých zdrojů a správným způsobem využívali obrazový a jiný učební materiál.

- žák dokáže vyhledávat a využívat informace v praktickém životě
- učitel dává další příležitosti žákům ověřit si získané znalosti pozorováním v přírodě a jednoduchými pokusy

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá problémové situace, rozpozná problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení
- žák řeší samostatně běžné životní situace a přiměřeně ke svým možnostem překonává životní překážky
- učitel zařazuje metody, při kterých žák hodnotí různé názory, pohledy a způsoby řešení problémových situací ve srovnání s vlastními postoji a názory

Kompetence komunikativní

- žák využívá tištěné informace k rozvoji vlastních vědomostí, rozumí běžně užívaným textům, záznamům a obrazovým materiálům
- učitel vede žáky k tomu, aby vyhledávali informace z různých zdrojů a správným způsobem využívali obrazový a jiný učební materiál

Kompetence sociální a personální

- žák posiluje své sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby
- učitel vytváří příležitosti pro sebereflexi a sebepoznání
- žák rozpoznává nevhodné a rizikové chování, uvědomuje si jeho možné důsledky
- žák si uvědomuje nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby
- učitel objasňuje žákovi různé druhy nevhodného a rizikového chování, upozorňuje je na nebezpečí psychického a fyzického zneužívání vlastní osoby

Kompetence občanské

- žák chrání své zdraví, uvědomuje si význam zdravého životního stylu, podílí se na ochraně životního prostředí
- učitel se společně se žáky podílí na vytváření příjemného pracovního klimatu třídy, školy a jejího okolí, objasňuje žákům význam ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

- žák dodržuje bezpečnost při manipulaci s nástroji, přírodninami a jiným materiálem
- žák si vytváří kladný vztah k práci
- učitel dohlíží na správné plnění úkolů
- učitel upozorňuje žáka na nebezpečí vzniku úrazu

Kompetence digitální

- žák vyhledává doplňující informace k učivu za pomoci digitálních technologií
- učitel motivuje žáka ke kritickému vyhodnocení nalezených informací a k ověřování faktů digitální cestou

5.7.2. PŘÍRODOVĚDA: 4. ročník

Přírodověda	4. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	zdravý životní styl
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	důležitá tel. čísla (150, 155, 158, 112) lékárnička
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	živá a neživá příroda neživá příroda (voda, vzduch, horniny, nerosty) živá příroda (rostliny, houby, živočichové) základní podmínky života na Zemi
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	třídění živých organismů (s využitím jednoduchých klíčů, atlasů) rostliny a houby
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy a další doporučené zdroje včetně digitálních	živočichové potravní řetězce
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	ochrana životního prostředí
ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, s využitím digitálních technologií jej provede, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	jednoduché pokusy
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	pohyb a výživa

Přírodověda	4. ročník
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Sluneční soustava střídání dne a noci
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy	
Projekt Den Země.	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života	
Projekt Den Země.	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Projekt Den Země.	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí	
Projekt Den Země.	

5.7.3. PŘÍRODOVĚDA: 5. ročník

Přírodověda	5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	lidské tělo biologické a fyziologické potřeby pro život
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	etapy života vývoj jedince člověka
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	návykové látky a zdraví
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	potravinová pyramida zdravý životní styl duševní hygiena
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	první pomoc ošetření poranění
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	živá a neživá příroda neživá příroda (voda, vzduch, horniny, nerosty) živá příroda (rostliny, houby, živočichové) základní podmínky života na Zemi
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	sluneční soustava planeta Země střídání dne a noci střídání ročních období
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	třídění živých organismů (s využitím jednoduchých atlasů) rostliny a houby
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do	živočichové potravní řetězce

Přírodověda	5. ročník
známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy a další doporučené zdroje včetně digitálních	
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	ochrana životního prostředí
ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, s využitím digitálních technologií jej provede, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	jednoduché pokusy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy	
Projekt Den Země.	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života	
Projekt Den Země.	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí	
Projekt Den Země.	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Projekt Den Země.	

5.7.4. PŘÍRODOVĚDA: 4. – 5. ročník – minimální výstupy vzdělávání

ROZMANITOST PŘÍRODY

Žák:

- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- popíše střídání ročních období
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- zvládá péči o pokojové rostliny
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Žák:

- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

UČIVO – 4. ročník

Rozmanitost přírody

- roční období - popis jejich střídání
- živá a neživá příroda - popis rozdílů mezi nimi
- pokojové rostliny - péče
- přírodní společenstva - zkoumání základních společenstev vyskytujících se v nejbližším okolí (jejich potřeby, projevy, znaky života), péče o ptáky a jiná zvířata v různých obdobích
- přírodní prostředí a ochrana přírody - uplatňování správného chování dle zásad ochrany přírody

Člověk a jeho zdraví

- ochrana zdraví a zdravého životního stylu – dovednosti a návyky (vhodné stravovací návyky, pitný režim, zdravý životní styl – pohyb)
- etapy lidského života - rozlišení
- situace ohrožující zdraví – účelné způsoby chování (bezpečné chování v rizikovém prostředí)
- návykové látky – označování návykových látek

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - *Osobnostní rozvoj* - sebepoznání a sebepojetí - In
- *Sociální rozvoj* - poznávání lidí - In

Multikulturní výchova - kulturní diference - In

Environmentální výchova - ekosystémy - In

- lidské aktivity a problémy životního prostředí - In

UČIVO – 5. ročník**Rozmanitost přírody**

- živá a neživá příroda - popis (rozdíly mezi živou a neživou přírodou), jejich vzájemné propojení (ovlivňování se, celistvost přírody), význam pro život
- přírodní společenstva - přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí (změna počasí, přezimování)
- přírodní prostředí a ochrana přírody - vliv jedince a vliv lidí jako společnosti na přírodní prostředí (vhodné a nevhodné činnosti jedince, společnosti, znečišťování vody a ovzduší, likvidace odpadu, základy ekologie)
- látky a jejich vlastnosti - jednoduchý pokus (změny skupenství vody či pěstování rostlinky na pozemku/ ve třídě)

Člověk a jeho zdraví

- ochrana zdraví a zdravého životního stylu - uplatnění dovedností a návyků k prevenci (zdravý režim dne - stravovací návyky, sportovní aktivity, pitný režim, prevence nemocí a úrazů)
- situace ohrožující zdraví - účelné způsoby chování v modelových situacích (vhodné chování v mimořádných situacích - nehoda, akutní zdravotní problém, napadení či obtěžování)
- návykové látky - rizika spojená s jejich užíváním, způsoby odmítnutí

- první pomoc - ošetření drobných poranění, zajištění lékařské pomoci
- žák formuluje zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi; rozezná v modelových situacích nebezpečí v digitálním prostředí; vybírá podle zadaných pravidel informace, které o sobě může zveřejnit

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí - In

- Sociální rozvoj - poznávání lidí - In

Multikulturní výchova - kulturní difference - In

Environmentální výchova - ekosystémy - In

- základní podmínky života - In

- lidské aktivity a problémy životního prostředí - In, A

- vztah člověka k prostředí - In

5.8. Vyučovací předmět: VLASTIVĚDA

5.8.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda je dán obsahem vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, z níž tento předmět vznikl.

Výuka probíhá ve 4. a v 5. ročníku. Časová dotace ve 4. ročníku je jedna hodina týdně a v 5. ročníku 2 vyučovací hodiny týdně. Předmět je rozdělen na čtyři tematické okruhy: Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Člověk a jeho zdraví. Rozdělení časové dotace jednotlivých tematických okruhů je na uvážení vyučujícího, který bude brát ohled na specifické potřeby žáků ve třídě.

Cílem Vlastivědy je naučit žáka orientovat se ve světě informací, propojovat historické, zeměpisné a kulturní informace, rozšiřovat u žáka slovní zásobu v osvojovaných tématech, pojmenovávat pozorované skutečnosti, naučit žáka poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, vést žáka ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání, vést žáka k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci a vést žáka k utváření ohleduplného vztahu ke kulturním výtvorům člověka. Cílem je vést žáka k osvojování pravidel slušného chování a jednání, k vytváření pozitivních mezilidských vztahů, k zájmu o poznávání nejbližšího okolí a dění ve společnosti.

Výuka probíhá převážně ve třídě. Může být doplněna besedami, vycházkami, cvičením v přírodě nebo výlety, návštěvou muzea, botanické zahrady či Zoo, exkurzemi do

ekologických středisek apod. Ve výuce žáci pracují s encyklopediemi, využívají tabletů, notebooků nebo počítačů.

Průřezová témata:

1.stupeň: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Vlastivěda uplatňujeme takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

- žák využívá vhodné neučené metody, strategie učení včetně mnemotechnických pomůcek a jiné pomocné techniky
- žák pracuje s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů a při nichž užívá různé druhy pomůcek

- žák dokáže vyhledávat a využívat informace v praktickém životě
- zadává úkoly, které navozují situace z běžného života a motivuje je k samostatnému řešení

Kompetence k řešení problémů

- žák řeší samostatně běžné životní situace, rozpozná problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení
- zadává úkoly, které navozují situace z běžného života a motivuje je k samostatnému řešení

- žák dokáže přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby
- učitel objasňuje postupy a řešení krizových situací a vede žáky k rozpoznání těchto situací

Kompetence komunikativní

- žák vyjadřuje své názory a postoje a umí vhodnou formou obhájit svůj názor
- žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- učitel žákům umožňuje, aby si vzájemně sdělovali své názory

- žák rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje
- učitel klade žákům otázky, které žáky podněcují k přemýšlení a přiměřené reakci

Kompetence sociální a personální

- žák má povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti
 - učitel reflektuje ve výuce společenské dění
- žák navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
 - učitel vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci, zajímá se o zkušenosti a názory žáků a tím je vede ke vzájemnému respektování a toleranci

Kompetence občanské

- žák zná práva a povinnosti občanů, respektuje společenské normy a pravidla soužití
 - učitel objasňuje žákům význam dodržování společenských norem a pravidel a vede je k uvědomění si důsledku jejich porušování
- žák se dokáže chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob a uplatnit osvojené dovednosti a postupy
 - pomocí modelových situací učitel objasňuje postupy a způsoby řešení krizových a život ohrožujících událostí

Kompetence pracovní

- žák dodržuje bezpečnost při manipulaci s nástroji a jiným materiálem
 - učitel dohlíží na správné plnění úkolů
 - učitel upozorňuje žáka na nebezpečí vzniku úrazu
- žák má kladný vztah k práci i k hodnotám prací vytvořeným
 - učitel seznamuje žáka s profesemi

Kompetence digitální

- žák vyhledává doplňující informace k učivu za pomoci digitálních technologií
 - učitel motivuje žáka ke kritickému vyhodnocení nalezených informací a k ověřování faktů digitální cestou

5.8.2. **VLASTIVĚDA: 4. ročník**

Vlastivěda	4. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo

Vlastivěda	4. ročník
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	plán týdne
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	dopravní výchova cyklista a chodec
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	důležitá tel. čísla (150, 155, 158, 112) lékárníčka
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	minulost - současnost - orientace v čase časový řád
ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	knihovna kulturní památky báje, mýty, pověsti
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	život v minulosti a současnosti
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě); i při interakci v digitálním světě	pravidla rodina třídy
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, která se už nemohou tolerovat; formuluje a dodržuje zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi, rozezná nebezpečí v digitálním prostředí	základní pravidla pravidla slušného chování spolupráce
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	nákup - prodej peníze a hospodaření
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Česká republika bydliště a okolí
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	světlové plány a mapy strany
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	plánování trasy ohleduplný pobyt v přírodě výletu
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	Česká republika Evropa světadíly vodstvo, povrch
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	kraje, města, státy

Vlastivěda	4. ročník
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	regiony ČR
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	státní symboly státní svátky
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola	
Zahrnuto v učivu Základní pravidla spolupráce, pravidla slušného chování.	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát	
Projekt 28. říjen	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Projekt 28. říjen	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě	
Projekt 28. říjen	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Projekt 17. listopad.	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení	
Projekt 17. listopad.	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení	
Projekt 17. listopad.	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti	
Projekt 17. listopad.	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení	
Projekt 17. listopad.	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu	
Projekt 17. listopad.	

5.8.3. VLASTIVĚDA: 5. ročník

Vlastivěda	5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	denní režim týdenní plán zájmy a povinnosti
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	ochrana svého zdraví rizikové situace ohrožující život dopravní výchova – cyklista v provozu

Vlastivěda	5. ročník
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	čas, orientace v čase a časový řád život v dávných dobách a dnes
ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	knihovna kulturní památky
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	život v minulosti a dnes báje, mýty, pověsti regionální památky
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě); i při interakci v digitálním světě	pravidla rodina soužití lidí třídy
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, která se už nemohou tolerovat; formuluje a dodržuje zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi, rozezná nebezpečí v digitálním prostředí	pravidla slušného chování rizikové chování
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	peníze a hospodaření bezhotovostní platební styk spoření půjčka x dluh rozpočet (rodinný, osobní)
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Česká republika
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	plány a mapy světové bezpečnost při pobytu v přírodě
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	orientace v mapách povrch, vodstvo, města ČR povrch, vodstvo, města Evropy
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	regiony ČR
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	země, světadíly
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	orgány státní moci státní symboly
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace	
Okruhy probrány v rámci učiva Denní režim, týdenní plán, zájmy a povinnosti.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena	
Okruhy probrány v rámci učiva Denní režim, týdenní plán, zájmy a povinnosti.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy	
Okruhy probrány v rámci učiva Pravidla třídy, rodina, soužití lidí	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Okruhy probrány v rámci učiva Pravidla třídy, rodina, soužití lidí	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát	

Vlastivěda	5. ročník
Projekt 28. říjen.	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě	
Projekt 28. říjen.	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Projekt 28. říjen.	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá	
Projekt Evropa.	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference	
Projekt Evropa.	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané	
Projekt Evropa.	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět	
Projekt Evropa.	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy	
Projekt Evropa.	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ	
Projekt Evropa.	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita	
Projekt Evropa.	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity	
Projekt Evropa.	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Projekt 17. listopad.	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti	
Projekt 17. listopad.	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení	
Projekt 17. listopad.	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení	
Projekt 17. listopad.	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení	
Projekt 17. listopad.	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu	
Projekt 17. listopad.	

5.8.4. VLASTIVĚDA: 4. – 5. ročník – minimální výstupy vzdělávání

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Žák:

- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS

Žák:

- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) i při interakci v digitálním světě
- rozpozná ve svém okolí i v digitálním světě nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů
- formuluje zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi; rozezná v modelových situacích nebezpečí v digitálním prostředí; vybírá podle zadaných pravidel informace, které o sobě může zveřejnit

LIDÉ A ČAS

Žák:

- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Žák:

- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

UČIVO – 4. ročník

Místo, kde žijeme

- místní krajina - poloha mého bydliště na mapě (domov, poloha v krajině)
- region ČR - Brno: pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti (význačné budovy, dopravní síť, výroba, služby a obchody)
- obec/město Brno – poloha na mapě, začlenění do kraje ČR
- pobyt v přírodě - zásady bezpečného pohybu (druhy map - zeměpisné, tematické, plány, vysvětlivky)
- moje cestování - poznatky a zážitky (působení lidí na krajinu a životní prostředí)
- světové strany

Lidé kolem nás:

- škola - pravidla (vztahy a komunikace mezi vrstevníky)
- vhodné/nevhodné chování vrstevníků (vlastnosti, pravidla slušného chování, ohleduplnost)
- rodina – pravidla a život v rodině (postavení dítěte v rodině, role členů rodiny, příbuzenské vztahy, zaměstnání)
- základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- finance - peníze v běžných situacích, odhad, kontrola a vrácení ceny jednoduchého nákupu, příklady z praxe

Lidé a čas:

- region, kraj - významné události (státní svátky a významné dny)
- okolí mého bydliště - nejvýznamnější regionální kulturní, historické a přírodní památky (péče o památky, brněnské pověsti, minulost předků, rodný kraj/domov)

Člověk a jeho zdraví:

- základní pravidla silničního provozu pro cyklisty (bezpečné chování v silničním provozu, výbava cyklisty a bezpečnostní prvky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích)
- jednoduché dopravní situace na hřišti - správné vyhodnocení (vhodná/nevhodná místa pro hru)

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - *Osobnostní rozvoj* - rozvoj schopností poznávání – In

- *Sociální rozvoj* - mezilidské vztahy - In

Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola - In

Environmentální výchova - ekosystémy - In

- lidské aktivity a problémy životního prostředí – In

UČIVO – 5. ročník**Místo, kde žijeme**

- Česká republika – orientace na mapě, základní znalosti (povrch, vodstvo, rostliny a živočichové, krajina ČR, život lidí v ČR) poloha ČR v Evropě
- Česká republika - státní symboly
- pobyt v přírodě - zásady bezpečného pohybu (orientační body)

Lidé kolem nás:

- obec/město Brno - pravidla života ve městě
- vhodné/nevhodné jednání a chování dospělých (zvládání vlastní emocionality, předcházení konfliktům, rizikové situace a chování)
- finanční gramotnost - vlastní/soukromé/společné finanční možnosti, nákupy svých potřeb a přání (hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení)
- finanční gramotnost - půjčování peněz a rizika půjčování (banka, úspory, půjčky)
- jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, základní příjmy a výdaje domácnosti

Lidé a čas:

- život dnes/v dávných dobách - rozlišení (dějiny jako časový sled událostí, letopočet, současnost/minulost v našem životě, proměny způsobu života lidí, bydlení, předměty denní potřeby)

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - *Osobnostní rozvoj* - psychohygienu – In
- *Sociální rozvoj* - mezilidské vztahy - In

Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát - In

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá - In

- objevujeme Evropu a svět - In

Multikulturní výchova - kulturní diference - In

5.9. Vyučovací předmět: DĚJEPIS

5.9.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Dějepis je dán obsahem vzdělávací oblasti Člověk a společnost, z níž tento předmět vznikl.

Výuka probíhá ve všech ročnících 2. stupně s celkovou časovou dotací 7 vyučovacími hodinami. Předmět je rozdělen na osm tematických okruhů. Tematické okruhy Člověk v dějinách, Počátky lidské společnosti a Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury jsou naplněny v 6. ročníku, Křesťanství a středověká Evropa v 7. ročníku, Objevy a dobývání. Počátky nové doby a Modernizace společnosti jsou naplněny v 8. ročníku a Modernizace společnosti, Moderní doba a Rozdělený a integrující se svět v 9. ročníku.

Cílem předmětu je poskytnout žákům základní poznatky o dějinném vývoji lidstva, a především českého národa. Žáci se seznamují s významnými historickými událostmi našeho státu a významnými osobnostmi českých dějin. Cílem předmětu je poskytnout žákům poznání, že historie není pouze věda s výčtem dat a událostí, ale v podobě kulturněhistorických vztahů a památek obohacuje náš život a dává nám příklad pro jednání i v současnosti.

Průřezové témata

2. stupeň: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Dějepis uplatňujeme takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

- žák využívá vhodné naučené metody, strategie učení včetně mnemotechnických pomůcek a jiné pomocné techniky.
- učitel zadává úkol žákovi, aby se orientoval na časové ose v historických epochách
- žák pracuje s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami.
- učitel umožňuje žákovi, aby poznal dějiny svého národa
- žák dokáže vyhledávat a využívat informace v praktickém životě.
- učitel vede žáka, aby pochopil význam dějin, jako sdělení minulosti

Kompetence k řešení problémů

- žák hledá vhodné způsoby řešení problému a konfliktních situací
- učitel vede žáka k vhodné argumentaci při řešení problému, vede k vzájemné spolupráci
- učitel vede žáka ke sdělování vlastních názorů a postřehů
- učitel umožní žáku přístup k různým informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.
- učitel seznamuje žáky s myšlenkovým odkazem významných osobností našich i světových

Kompetence sociální a personální

- žák má povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti.
- učitel zaměřuje se na vytváření humánních vztahů s jinými národy

- žák navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy.
- učitel podporuje schopnost tolerance a respektování názorů jiných náboženství a kultur

Kompetence občanské

- žák zná základní práva a povinnosti občanů, respektuje společenské normy a pravidla soužití.
- učitel vede žáky k získání orientace v aktuálním dění naší země a ve světě

Kompetence pracovní

- žák využívá získané znalosti a zkušenosti a vytváří si představu o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění.
- učitel dává žákovi příležitost k nacházení místa a své role ve společnosti

Kompetence digitální

- žák se učí definovat zdroj svých informací a posoudit jejich spolehlivost
- učitel klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáka, učí ho odpovědnému chování v digitálním prostředí
- učitel vede žáka k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií a aplikací pro práci s historickými prameny

5.9.2. DĚJEPIS: 6. ročník

Dějepis	6. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány; využívá digitalizované historické zdroje k poznání a orientaci v historické realitě	Historické prameny on-line muzejní sbírky mapy
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu; vytváří, upravuje a sdílí digitální obsah, ke zpracování a prezentaci výstupů používá vhodné digitální nástroje: časové osy, myšlenkové mapy, rodokmeny a grafické editory	Periodizace dějin. Historický čas a prostor.
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Člověk a lidská společnost v pravěku, vznik a vývoj lidského rodu. Starší doba kamenná.
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Zemědělci a zpracovatelé kovů v mladší době kamenné.
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Pravěk v českých zemích. Nadprodukce v zemědělství jako předpoklad pro vznik starověkých civilizací.
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Mezopotámie, Egypt, Fénicie, Indie, Čína a další národy Asie
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	Antické Řecko, kořeny řecké civilizace, kultura ve starověkém Řecku a Římě.
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Starověký Řím - Etruskové, Římská republika, císařský Řím.
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků; podrobuje kritickému ověření historické informace, které jsou uveřejněny na různých internetových stránkách a v popkultuře: filmy, hry, simulace	Význam studia dějin, získávání informací o dějinách.

5.9.3. DĚJEPIS: 7. ročník

Dějepis	7. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků; podrobuje kritickému ověření historické informace, které jsou uveřejněny na různých internetových stránkách a v popkultuře: filmy, hry, simulace	Význam zkoumání dějin, získávání dějepisných informací
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány; využívá digitalizované historické zdroje k poznání a orientaci v historické realitě	Historické prameny on-line muzejní sbírky mapy
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu; vytváří, upravuje a sdílí digitální obsah, ke zpracování a prezentaci výstupů používá vhodné digitální nástroje: časové osy, myšlenkové mapy, rodokmeny a grafické editory	Čas, časová osa
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Raný středověk - příchod Germánů a Slovanů, vznik nových států. Společnost ve středověku, postavení jednotlivých společenských vrstev. Dějiny významných národů a států v Evropě.
D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Sámsova říše, Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě. Mojžírovci a Přemyslovci.
D-9-4-03 vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	Křesťanství, papežství, křížové výpravy.
D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Společnost ve středověku, postavení jednotlivých společenských vrstev. Kultura raného středověku, románský sloh. Kultura vrcholného a pozdního středověku, gotika Struktura středověké společnosti, funkce a postavení jednotlivých společenských vrstev.
D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	Renesance a humanismus.
D-9-5-02 vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Husitství, reformace a jejich důsledky.
D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	Dějiny významných národů a států v Evropě, objevné plavby
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Společnost ve středověku, postavení jednotlivých společenských vrstev.

Dějepis	7. ročník
D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	Český stát v 15. - 17. století, doba poděbradská, doba jagellonská, nástup Habsburků na český trůn.
D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	Kultura raného středověku, románský sloh. Kultura vrcholného a pozdního středověku, gotika

5.9.4. DĚJEPIS: 8. ročník

Dějepis	8. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	Objevné cesty-průběh a výsledky, poznávání nových civilizací, důsledky pro Evropu.
D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	Renesanční humanismus.
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Vznik habsburské monarchie.
D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	postavení českých zemí v habsburské monarchii.
D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	Habsburská monarchie a české země po třicetileté válce-Hospodářské, náboženské, národnostní a kulturní poměry, upevňování nadvlády Habsburků. Habsburská monarchie a české země v 18. století-vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II. Postavení českých zemí v habsburské monarchii v 2. polovině 19. století, základní rysy české politiky a její představitelé.
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Počátky absolutistických monarchií v Anglii a ve Francii. Vznik habsburské monarchie. Habsburská monarchie a české země po třicetileté válce-Hospodářské, náboženské, národnostní a kulturní poměry, upevňování nadvlády Habsburků. Habsburská monarchie a české země v 18. století-vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II. Postavení českých zemí v habsburské monarchii v 2. polovině 19. století, základní rysy české politiky a její představitelé.
	Barokní kultura.
D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje	Objevné cesty-průběh a výsledky, poznávání nových civilizací, důsledky pro Evropu. Vývoj v Anglii, Francii, Rusku a Prusku. Vznik Spojených států amerických.

Dějepis	8. ročník
soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	Občanská válka v USA.
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě	Francouzská revoluce-příčiny a průběh. Vliv francouzské revoluce a napoleonských válek na evropské země. Uspořádání Evropy po vídeňském kongresu.
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Průmyslová revoluce, modernizace společnosti a změna sociální kultury.
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Národní a osvobozenécké hnutí v Evropě.
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Utváření novodobého českého národa. Rok 1848 v Evropě a u nás.
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Utváření novodobého českého národa. Postavení českých zemí v habsburské monarchii v 2. polovině 19. století, základní rysy české politiky a její představitelé.
	Postavení českých zemí v habsburské monarchii v 2. polovině 19. století, základní rysy české politiky a její představitelé.
	Procesy sjednocování v Německu a v Itálii. Občanská válka v USA.
	Procesy sjednocování v Německu a v Itálii. Občanská válka v USA.
	Náboženská reformace.
	Počátky absolutistických monarchií v Anglii a ve Francii. Svatá říše národa německého. Český stát v předbělohorské době.
D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	Třicetiletá válka. Občanská válka v Anglii.
	Osvícenství-rozvoj vzdělanosti, vědy, techniky a umění. Habsburská monarchie a české země v 18. století-vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II. Hospodářský a kulturní rozvoj českých zemí. Vývoj v Anglii, Francii, Rusku a Prusku.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Zahrnuto v učivu Velká francouzská revoluce.	

5.9.5. DĚJEPIS: 9. ročník

Dějepis	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů

Dějepis	9. ročník
	● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	První světová válka
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Pařížská mírová konference – versailleský systém Demokratické státy v meziválečném období
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Vznik ČSR
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Demokratické státy v meziválečném období Rozpad Rakousko-Uherska
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Vznik ČSR Domácí a zahraniční odboj
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Vznik ČSR Vývoj Evropy ve 20. - 30. letech ČSR mezi válkami Mnichovská dohoda Protektorát Čechy a Morava Domácí a zahraniční odboj Československo po druhé světové válce
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Vývoj Evropy ve 20. - 30. letech
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Komunismus Fašismus Nacismus
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Komunismus Fašismus Nacismus
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Komunismus Fašismus Nacismus
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Komunismus Fašismus Nacismus

Dějepis	9. ročník
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Mnichovská dohoda
	Protektorát Čechy a Morava
	Druhá světová válka
	Holocaust
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	Vývoj světa po druhé světové válce
	Studená válka
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	Vývoj světa po druhé světové válce
	Studená válka
	Charakteristika západních zemí
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	Charakteristika zemí východního bloku
	Vývoj světa po druhé světové válce
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	Studená válka
	Problémy současného světa
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	Charakteristika západních zemí
	Charakteristika zemí východního bloku
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Rozpad koloniálního systému
	Problémy současného světa
	Charakteristika západních zemí
	Charakteristika zemí východního bloku
	Rozpad koloniálního systému
	Problémy současného světa
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě	
Zahrnuto v učivu Problémy současného světa.	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané	
Zahrnuto v učivu Evropská integrace.	

5.9.6. DĚJEPIS: 6. ročník – minimální výstupy vzdělávání

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Žák:

- chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti; používá k orientaci v historické realitě dostupné digitální technologie, portály s dějepisnými materiály a dostupné online dějepisné kanály

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Žák:

- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Žák:

- uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- popíše život v době nejstarších civilizací

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Žák:

- uvede první státní útvary na našem území
- uvede základní informace z období počátků českého státu
- popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Žák:

- popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
- pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Žák:

- uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
- vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století

MODERNÍ DOBA

Žák:

- uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
- uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT

Žák:

- popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
- chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

UČIVO – 6. ročník

Člověk v dějinách

- význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách
- historické prameny
- historický čas a prostor

Počátky lidské společnosti

- člověk a lidská společnost v pravěku
- základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí

- pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty
- zemědělci a řemesla v době kamenné, bronzové a železné, zpracování kovů

Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury

- souvislost mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní obraz, vznik prvních starověkých států a písma
- život v době nejstarších civilizací:
 - starověk na Blízkém východě
 - starověký Egypt
 - starověk na Dálném východě
 - antické Řecko a Řím

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání - In

UČIVO – 7. ročník

Křesťanství a středověká Evropa

- stěhování národů, pověsti z minulosti českého státu
- život starých Slovanů, pohanské náboženství
- první státní útvary na našem území – Velkomoravská říše, počátky křesťanství
- počátky českého státu – české knížectví, přemyslovská knížata
- úloha a postavení církve ve středověku – křesťanství:
 - církevní stavby středověku (románský a gotický sloh)
 - církevní představitelé
- struktura středověké společnosti – šlechta, církev, poddaní (funkce jednotlivých vrstev)
- život ve středověku – na vesnici, ve městě, v kláštorech, na hradech
- české království jako středověká velmoc v přemyslovské době:
 - české království za vlády Přemyslovců
 - osobnosti přemyslovského státu
- české království jako středověká velmoc v lucemburské době:
 - české království za vlády Lucemburků
 - osobnosti lucemburského státu
- husitství:
 - počátky husitského hnutí – Jan Hus
 - husité a husitské války – Jan Žižka, křížové výpravy, zbraně husitů, válečné úspěchy
 - doba pohusitská – Jiří z Poděbrad, Jagellonci

Průřezová témata:

Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - In

UČIVO – 8. ročník

Objevy a dobývání. Počátky nové doby

- poznávání světa – zámořské objevy (Kryštof Kolumbus) a změny názorů na svět
- novověk – významné historické události naší země (17. – 18. století):
 - nástup Habsburků na český trůn, vznik habsburské říše
 - bitva na Bílé hoře
 - třicetiletá válka
 - povstání nevolníků
 - osvícenství (změny v zemědělství, rozvoj dopravy a průmyslu)
 - povstání sedláků u Chlumce
 - reformy a zrušení nevolnictví
- novověk – významné osobnosti českých dějin:
 - první habsburští panovníci
 - Marie Terezie a její syn Josef II.
 - Jan Amos Komenský a vzdělávání
- období renesance a baroka – stavitelství, umění a kultura

Modernizace společnosti

- novověk a období klasicismu – významné historické události naší země v 19. století:
 - průmyslová revoluce (technické vynálezy)
 - rozvoj kultury, umění, tělovýchovy, školství (Národní divadlo)
 - vlastenectví a národní obrození, utváření novodobého českého člověka
 - revoluční rok 1848
 - vznik Rakouska-Uherska
- novověk – významné osobnosti českých dějin 19. století:
 - habsburští panovníci: František Josef I.
 - vynálezci v Čechách
 - František Palacký, Josef Kajetán Tyl
 - Karel Havlíček Borovský
 - čeští umělci
- období klasicismu, empíru a romantismu – stavitelství, umění a kultura

Průřezová témata:

Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát – In

UČIVO – 9. ročník

Moderní doba

- 1. světová válka:
 - příčiny (světové kolonie, atentát na Františka Josefa I.)
 - průběh 1. světové války
 - konec a důsledky 1. světové války
- vznik samostatného Československa:
 - Tomáš Garrigue Masaryk, první prezident naší republiky
 - život v první československé republice)

- hospodářská krize

Rozdělený a integrující se svět

- 2. světová válka:
 - 30. léta v Československu, nebezpečí fašismu, mnichovská dohoda
 - okupace Československa, Protektorát Čechy a Morava
 - vypuknutí a průběh 2. světové války, holokaust a život za okupace
 - osvobození Československa
 - konec a důsledky 2. světové války
 - politický vývoj v poválečné Evropě
- vývoj Československa po 2. světové válce:
 - poválečný vývoj do roku 1948
 - politický převrat v únoru 1948 a budování socialismu (totalitní režim a odpor proti němu v 50. letech)
 - příčiny, sovětská okupace Československé socialistické republiky v roce 1968, následná normalizace a odpor proti ní v 70. letech
 - přehled prezidentů v období komunismu
- sametová revoluce v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti:
 - její příčiny, její vítězství a její význam
 - vznik ČSFR, Václav Havel
 - nové společenské poměry v dalších státech východního bloku
- rozdělení Československa v roce 1993 a vznik samostatné České republiky
- Česká republika v současnosti, ČR v Evropské unii:
 - prezidenti ČR od sametové revoluce

Průřezová témata:

Výchova demokratického občana - formy participace občanů v politickém životě - A

5.10. Vyučovací předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

5.10.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Výchova k občanství je dána obsahem vzdělávací oblasti Člověk a společnost, z níž tento předmět vznikl.

Výuka probíhá ve všech ročnících 2. stupně s časovou dotací jednu hodinu týdně. Předmět je rozdělen do pěti tematických okruhů: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Člověk, stát a hospodářství, Člověk, stát a právo a Mezinárodní vztahy, globální svět.

Cílem předmětu je dovést žáka k zvládnutí přiměřeně náročných situací běžného života, k vytváření představy o vlastní budoucnosti, k pochopení podstaty demokracie, k rozpoznání protiprávního jednání a uvědomění si jeho důsledků. Cílem je seznámit

žáky se základy práva, s orientací ve státní správě, ve školství a v přípravě na povolání, v sociálních oblastech ČR i v mezinárodních vztazích.

Průřezové témata

2. stupeň: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Výchova k občanství uplatňujeme takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

- žák využívá vhodné metody, strategie učení včetně mnemotechnických pomůcek a jiné pomocné techniky
- učitel nabízí vhodné techniky a mnemotechnické pomůcky

- žák pracuje s učebnicí, učebními materiály a učebními pomůckami
- učitel umožňuje práci s učebnicí a jinou doplňující literaturou, kterou využívá rovněž k posílení čtenářských dovedností – práce s textem

- žák si uvědomuje význam vzdělání v kontextu s pracovním uplatněním
- učitel nabízí žákům výuku doplněnou praktickými exkurzemi, návštěvami provozů, odborných učilišť v návaznosti na plán k volbě povolání

Kompetence k řešení problémů

- žák dokáže popsat problém a svěřit se s ním, při řešení složitějších problémů požádá o radu a řídí se s ní
- vedení školy zařazuje cvičné poplachy, cvičení v přírodě a další jednorázová praktická cvičení pro řešení mimořádných situací

- žák přijímá důsledky svých rozhodnutí
- učitel nutí žáky promýšlet důsledky svého jednání, dopředu určit klady a zápory připravované činnosti a přijmout zodpovědnost za své jednání

Kompetence komunikativní

- žák věcně diskutuje
- učitel vede žáka k diskuzi, vhodné komunikaci, výstižnému, kultivovanému a souvislému projevu
- učitel vede žáky k vzájemné komunikaci

Kompetence sociální a personální

- žák respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci nacvičují spolupráci
- žák navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- učitel zařazuje metody, kterými buduje a udržuje vztahy žáků s vrstevníky, uplatňuje respekt k druhým lidem

Kompetence občanské

- žák zná základní práva a povinnosti občanů, respektuje společenské normy a pravidla soužití
- učitel žákům objasňuje společenské normy a pravidla soužití
- žák se dokáže chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob a uplatnit osvojené dovednosti a postupy
- učitel vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků s cílem dospět k pochopení krizových situací a zvolit adekvátní reakci
- žák chápe nebezpečí rasizmu
- učitel pro žáky připravuje simulace různých společenských prostředí ve výuce, zajišťuje návštěvy různých úřadů a pracovišť za účelem nácviku komunikace s jejich zaměstnanci

Kompetence pracovní

- žák je schopen pracovní výdrže, koncentrace na pracovní výkon a jeho dokončení
- učitel vede k dodržení zvoleného tématu, dokončování práce v odpovídající úrovni a kvalitě s přihlédnutím k možnostem žáka

Kompetence digitální

- žák se chová zodpovědně v digitálním světě
- učitel vede žáka k zapojování se do společnosti a občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- učitel podporuje žáka k rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

5.10.2. VÝCHOVA K OBČANSTVÍ: 6. ročník

Výchova k občanství	6. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní

Výchova k občanství	6. ročník
	● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Osobnost
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Vnímání, prožívání, poznávání a posuzování
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Sebepoznání a sebepojetí
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Státní symboly a státní svátky. Pranostiky.
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích; zapojuje se do veřejného dění ve svém okolí prostřednictvím digitálních technologií	Osobní a neosobní vztahy. Mezilidská komunikace.
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Formy vlastnictví. Hospodaření s majetkem.
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	Rozpočet domácnosti.
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Peníze. Formy placení.
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	Rozpočet domácnosti, úspory, investice.
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	Peníze. Formy placení.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola	
Projekt: Třídní pravidla.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy	
Zahrnuto v učivu Osobní a neosobní vztahy. Mezilidská komunikace.	

5.10.3. VÝCHOVA K OBČANSTVÍ: 7. ročník

Výchova k občanství	7. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Rovnost a nerovnost. Problémy lidské nesnášenlivosti.
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Rovnost a nerovnost. Problémy lidské nesnášenlivosti.
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí; posuzuje vliv používání digitálních technologií na život jedince a na proměnu společnosti	Rozmanitost kulturních projevů. Masová kultura. Prostředky komunikace.
VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání; přistupuje zodpovědně k budování a spravování digitální identity a digitální stopy	Projevy chování. Rozdíly v prožívání, myšlení a jednání. Digitální identita
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Vlast a vlastenectví. Státní svátky. Co nás proslavilo.
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	Vznik, formy a druhy států.
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly.
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu.
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Naše obec. Volby do zastupitelstva.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy	
Projekt: Tradice a svátky.	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí	
Zahrnuto v učivu Naše obec. Volby do zastupitelstva.	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Zahrnuto v učivu Rozmanitost kulturních projevů. Masová kultura. Prostředky komunikace.	

5.10.4. VÝCHOVA K OBČANSTVÍ: 8. ročník

Výchova k občanství	8. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Systém osobních hodnot
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Osobní vlastnosti, dovednosti, schopnosti a charakter
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Osobní potenciál
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Životní cíle a plány
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Adaptace na životní změny
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Osobní rozvoj, vůle a kázeň
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Trh, nabídka, poptávka.
	Tvorba ceny
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Inflace
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	Rozpočet státu. Význam daní.
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	Úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, pojištění, úročení.

Výchova k občanství	8. ročník
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	Orgány právní ochrany. Soustava soudů.
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	Právní řád Trestní právo. ČR.
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Korupce.
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Evropská integrace - podstata, význam, výhody a nevýhody. EU a ČR.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Zahrnuto v učivu Trh, nabídka, poptávka.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace	
Zahrnuto v učivu Životní cíle a plány.	

5.10.5. VÝCHOVA K OBČANSTVÍ: 9. ročník

Výchova k občanství	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Konflikty v mezilidských vztazích. Morálka a mravnost.
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Rovnost a nerovnost. Problémy lidské nesnášenlivosti.
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Listina základních práv a svobod.
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod; v digitálním prostředí přiměřeně uplatňuje svá práva a dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují; rozpoznává protiprávní jednání v digitálním prostředí	Důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající. Základní práva spotřebitele. Styk s úřady.
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	Pracovní poměr - jeho vznik a zánik. Rodinné právo.

Výchova k občanství	9. ročník
VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	Práva a povinnosti spotřebitele. Reklamacie výrobku, služby.
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	Protiprávní jednání. Trestní postižitelnost.
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	Trestní postižitelnost.
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	Porušování předpisů v silničním provozu.
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	Globální problémy včetně válek a terorismu.
VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Řešení lokálních problémů s ohledem na problémy globální.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Zahrnuto v učivu Znaký demokratického způsobu rozhodování a řízení státu. Listina základních práv a svobod.	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát	
Zahrnuto v učivu Právní řád ČR. Trestní právo. Porušování předpisů v silničním provozu.	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity	
Zahrnuto v učivu Řešení lokálních problémů s ohledem na problémy globální.	

5.10.6. VÝCHOVA K OBČANSTVÍ: 6. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Žák:

- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem, ve fyzickém i v digitálním prostředí
- rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
- zapojuje se do veřejného dění ve svém okolí prostřednictvím digitálních technologií
- uvede příklady kladného a záporného dopadu používání digitálních technologií na život jedince ve společnosti

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Žák:

- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním

- formuluje své nejbližší plány
- popíše pravidla, jak přistupovat zodpovědně k budování a spravování digitální identity a digitální stopy

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Žák:

- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
- ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- uvede příklady služeb, které banky nabízejí
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Žák:

- uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
- chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu, i při online nákupu, a uvést příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele v digitálním prostředí
- uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele ve fyzickém i digitálním prostředí
- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání, včetně norem pro digitální prostředí a důsledky protiprávního jednání
- uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Žák:

- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

UČIVO – 6. ročník

Člověk ve společnosti

- naše škola: život ve škole, chování a komunikace ve škole – slušné/nevhodné chování (společná pravidla), školní řád a porušování pravidel chování ve škole, důsledky porušování pravidel, práva a povinnosti žáků, bezpečnost a ochrana zdraví ve škole
- vztahy mezi lidmi: hodnoty přátelství a vztahů – vztahy ve škole (osobní/neosobní vztahy, konflikty v mezilidských vztazích)

Člověk, stát a hospodářství

- rodina, rodinný život - význam, funkce, postavení a role rodinných příslušníků (rodný list, oddací list, úmrtní list), tradice v rodině (oslavy, svátky), domov/bydliště
- rodina, rodinný život – sociální otázky (rovnoprávné postavení mužů a žen)
- rodina, rodinný život – právní otázky (vznik manželství, svatební obřad, oddací list, registrované partnerství, rozvod)

Člověk, stát a právo

- státní symboly, význam, způsoby užívání, projevy úcty
- služby odborné pomoci, pomáhající organizace - možnosti pomoci v krizových situacích

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - *Sociální rozvoj* - mezilidské vztahy - In
- komunikace – In

Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola - In
- občan, občanská společnost a stát- In

Multikulturní výchova - lidské vztahy- In
- etnický původ - In

UČIVO – 7. ročník

Člověk ve společnosti

- pojmy rasismus a xenofobie – jejich projevy, problémy lidské nesnášenlivosti
- minoritní skupiny ve společnosti - jejich kultura, zvláštnosti, názory a zájmy, respekt k minoritním skupinám, k odlišnostem mezi lidmi, rovnoprávnost národnostních menšin
- kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní instituce
- volný čas - aktivní/pasivní zábava, význam sportu, nuda a její negativní důsledky, nevhodné využití volného času

Člověk, stát a právo

- principy demokracie - prvky a fungování demokratické společnosti (volby do zastupitelských orgánů, volba prezidenta)
- právní základy státu - státní občanství ČR, Ústava ČR, složky státní moci a jejich orgány a instituce
- státní správa - zákonodárné orgány a instituce státní správy (obecní a krajské úřady)
- právní řád ČR - orgány právní ochrany, soustava soudů

- lidská práva - základní práva a povinnosti občanů (základní lidská práva, práva dítěte a jejich ochrana, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace)
- protiprávní jednání - porušování právních ustanovení a předpisů, rizika a důsledky protiprávního jednání, trestní postižitelnost (zařízení nápravné výchovy)

Mezinárodní vztahy, globální svět

- evropská integrace - podstata, význam, výhody, Evropská unie a ČR, základní práva občanů ČR v rámci EU, způsoby jejich uplatňování

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - In
- komunikace – In

Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát - In
- formy participace občanů v politickém životě - In

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - jsme Evropané –
In

UČIVO – 8. ročník

Člověk ve společnosti

- chování a komunikace mimo školu – slušné/nepřiměřené chování ve společnosti, porušování společenských norem
- naše obec – Brno: důležité instituce, zajímavá a památná místa, ochrana kulturních a přírodních památek
- pravidla silničního provozu, důsledky nedodržování pravidel silničního provozu, předcházení dopravním nehodám, první pomoc, chování v dopravních prostředcích, bezpečnost a ochrana zdraví v silničním provozu
- hodnoty a význam přátelství, vztahy mezi lidmi, vztahy mimo školu
- sociální rozdíly mezi lidmi, lidská solidarita, pomoc lidem v obtížných situacích, potřební lidé ve společnosti (ohleduplnost ke starým, k nemocným a postiženým lidem)

Člověk, stát a hospodářství

- péče státu o postižené a sociálně slabé občany, sociální péče
- rodina, rodinný život – majetek, vlastnictví, hospodaření s penězi v domácnosti, ochrana majetku
- peníze - formy placení (hotovostní a bezhotovostní platební styk)
- hospodaření - jednoduchý rozpočet domácnosti (hlavní příjmy a výdaje - pravidelné/jednorázové, zbytné/nutné výdaje v hospodaření domácnosti, úspory, zadluženost, splátkový prodej, význam daní)
- banky a jejich služby (bankovní účet, pojištění, úvěry, spoření, hypotéka, úrok)

Člověk jako jedinec

- význam vzdělání v životě člověka
- význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním

- osobní rozvoj – životní cíle a plány, nejbližší plány (krátkodobý plán/dlouhodobý plán, čím bych chtěl být)
- povolání, profese – vlastní možnosti/nemožnosti, co je nutné pro to udělat a znát, zaměstnání mých rodičů

Člověk, stát a právo

- právo v každodenním životě - práva spotřebitele a možnosti obrany při porušení práv spotřebitele
- reklamace výrobků a služeb

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - In

Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát - In

UČIVO – 9. ročník

Člověk ve společnosti

- chování a komunikace mimo školu – předprofesní vzdělávání (slušné/nepřiměřené chování v rámci výběru povolání, porušování společenských norem, bezpečnost a ochrana zdraví při práci)
- mravní principy, morálka a mravnost, pravidla společenského soužití (zásady komunikace mezi lidmi, asertivní chování, konflikty v mezilidských vztazích, výhody spolupráce lidí)
- naše vlast – pojem a vlastenectví, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, státní svátky

Člověk jako jedinec

- význam vzdělání v životě člověka
- předprofesní a profesní příprava, profesní uplatnění po skončení povinné školní docházky, kvalifikace, získání informací
- osobní vlastnosti, dovednosti, schopnosti a zájmy pro výběr vhodné profese
- nabídky OU a SŠ v dosahu mého bydliště, OU, SŠ s možností ubytování
- přihláška na OU, SŠ – potřebné náležitosti
- uplatnění po vyučení, získání zaměstnání, možnosti
- úřad práce – rádce pro vhodný výběr povolání

Člověk, stát a právo

- rodina, rodinný život - postavení a role rodinných příslušníků
- rodina a rodinný život – sociální otázky (sociální politika v ČR, lékařská péče, nemocenské pojištění, podpora v nezaměstnanosti, orgány a instituce zdravotní a sociální péče)
- rodina, rodinný život – právní otázky (zákon o rodině, práva a povinnosti rodičů a dětí, týrané/zneužívané dítě, náhradní rodinná péče)
- rodina, rodinný život – ekonomické otázky

- sociálně patologické jevy - bezpečnost a ochrana zdraví, škodlivé vlivy na prostředí, rozeznávat nebezpečí v digitálním prostředí
- běžná komunikace s úřady – vyřízení osobních záležitostí (občanský průkaz), vhodný způsob požádání o radu

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - *Osobnostní rozvoj* - sebepoznání a sebepojetí – In
- *Morální rozvoj* - hodnoty, postoje, praktická etika- In

Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola- In
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu

rozhodování - In

Multikulturní výchova - princip sociálního smíru a solidarity – In

5.11. Vyučovací předmět: FYZIKA

5.11.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Fyzika je dán obsahem vzdělávací oblasti Člověk a příroda, z níž tento předmět vznikl.

Výuka probíhá v 7. - 9. ročníku jednu hodinu týdně. Předmět je rozdělen na sedm tematických okruhů: Látky a tělesa, Pohyb těles, síly, Mechanické vlastnosti tekutin, Energie, Zvukové děje, Elektromagnetické a světelné děje a Vesmír.

Cílem předmětu je poskytnout žákům základní vědomosti o fyzikálních jevech a jejich použití v praktickém životě, především k osvojení dovedností ochrany zdraví. Cílem je podporovat žáky v hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí, pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy, vytvářet a ověřovat hypotézy a zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislostí a vztahů mezi nimi.

Průřezové témata

2. stupeň: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Fyzika uplatňujeme takové postupy a strategie, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

- žák pracuje s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami
- učitel dává žákovi příležitost pracovat s různými druhy učebního materiálu a učebními pomůckami (učebnice, pracovní sešity, encyklopedie, PC, příslušnými stavebnicemi...) a vede žáka k jejich správnému používání

- žák používá základní pojmy z různých vzdělávacích oblastí
- učitel učí žáka rozlišovat základní pojmy předmětu a pojmy z příbuzných předmětů

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá problémové situace, rozpozná problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení
- učitel vede žáka, aby poznal praktické problémy fyzikálních jevů v praxi a dovedl najít nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

- žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci ostatními lidmi
- učitel učí žáka využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

- žák respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce
- učitel dává příležitost žákovi pracovat společně s ostatními spolužáky (laboratorní práce, pokusy...) a tím jej učí respektování pravidel v kolektivu a svou prací ovlivňovat kvalitu společné práce

Kompetence občanské

- žák chápe nebezpečí rasizmu a xenofobie
- učitel soustavně vysvětluje a opakuje žákovi využití získaných poznatků pro volbu budoucího povolání (vzdělání) a důležitost získání zaměstnání může pozitivně ovlivnit xenofobii a rasismus

Kompetence pracovní

- žák reálně posoudí výsledek své práce i práce ostatních
- učitel vhodně vede žáka, aby reálně dovedl posoudit výsledky své práce i práce ostatních

- žák využívá získané znalosti a zkušenosti a vytváří si představu o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění
- učitel se snaží přimět žáka, aby získané znalosti a zkušenosti daného předmětu využil při představě volby odpovídajícího učebního poměru a měl možnost získat odpovídající pracovní uplatnění

Kompetence digitální

- žák využívá digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- učitel podporuje žáka k využívání digitálních technologií při měření a zpracovávání měřených dat
- učitel vede žáka k tomu, aby při týmové práci, při řešení problému a při diskuzi o výsledcích úloh používal efektivně digitální komunikační prostředky, volil k tomu vhodné nástroje (např. při distančním vzdělávání)
- učitel vede žáka k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládal do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání

5.11.2. FYZIKA: 7. ročník

Fyzika	7. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa; používá digitální měřidla a další nástroje k záznamu a zpracování dat	Tělesa a látky
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa; používá digitální měřidla a další nástroje k záznamu a zpracování dat	Látky pevné, kapalné a plynné
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa; používá digitální měřidla a další nástroje k záznamu a zpracování dat	Stavba atomu, vlastnosti atomů a molekul
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Stavba atomu, vlastnosti atomů a molekul
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Elektronování těles při vzájemném dotyku
F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Magnety Magnetické vlastnosti látek

Fyzika	7. ročník
F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Magnetické pole
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Schematické značky
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Elektrický obvod
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Zásady bezpečného používání elektrických spotřebičů
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa; používá digitální měřidla a další nástroje k záznamu a zpracování dat	Veličiny a jejich měření
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa; používá digitální měřidla a další nástroje k záznamu a zpracování dat	Veličiny a jejich měření
F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Vyhledá hustotu látek v tabulkách Vypočítá hustotu podle vzorce
F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Roztažnost látek Teplota
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa; používá digitální měřidla a další nástroje k záznamu a zpracování dat	Teplota

5.11.3. FYZIKA: 8. ročník

Fyzika	8. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Klid a pohyb tělesa Dráha, čas, rychlost - jednotky Měření rychlosti
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Klid a pohyb tělesa
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Dráha, čas, rychlost - jednotky Měření rychlosti
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Síla a její vlastnosti Druhy sil
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Síla a její vlastnosti Druhy sil
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Druhy sil Měření síly
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Těžiště tělesa
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Tlak a tlaková síla
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Pascalův zákon
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Hydrostatický a atmosférický tlak
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Hydrostatický a atmosférický tlak
F-9-6-05 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	Plošný a bodový zdroj světla
F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude	Optická prostředí

Fyzika	8. ročník
lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	
F-9-6-05 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	Zákon odrazu Lom světla na rozhraní dvou optických prostředí
F-9-6-05 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	Zákon odrazu Zrcadla Lom světla na rozhraní dvou optických prostředí
F-9-6-05 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	Zrcadla Lom světla na rozhraní dvou optických prostředí
F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Optická prostředí Lom světla na rozhraní dvou optických prostředí
F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Optické čočky
F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Optické čočky
F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Rozklad světla
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Síla a její vlastnosti Druhy sil Měření síly

5.11.4. FYZIKA: 9. ročník

Fyzika	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Mechanická práce
F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Mechanická práce
F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Výkon
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Zvuk, zdroje zvuku
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Ultrazvuk, infrazvuk
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Šíření zvuku
F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Vnímání zvuku
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Elektrický proud a elektrické napětí
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Elektrický proud a elektrické napětí
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Elektrický proud a elektrické napětí
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Elektrický proud a elektrické napětí
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Výkon elektrického proudu.
F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Cívka pod proudem v magnetickém poli
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Vodič, polovodič a izolant
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Jaderná energie
	Jaderná elektrárna
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Radioaktivita
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Výhody a nevýhody jaderné energie

Fyzika	9. ročník
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Sluneční soustava a její složení
F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Transformátor
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie

5.11.5. FYZIKA: 7. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání**LÁTKY A TĚLESA**

Žák:

- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas
- používá digitální měřidla a měřicí přístroje, k záznamu naměřených dat a k jejich zpracování používá vhodný počítačový software; při řešení problémů využívá ke komunikaci digitální zařízení a spoje

POHYB TĚLES; SÍLY

Žák:

- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Žák:

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

ENERGIE

Žák:

- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

Žák:

- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Žák:

- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

VESMÍR

Žák:

- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci

- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

UČIVO - 7. ročník

Látky a tělesa

- fyzikální veličiny: délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas – jejich měřidla a jednotky, konkrétní příklady měření z praxe

Pohyb těles; síly

- pohyby těles – těleso v klidu, těleso v pohybu vůči jinému tělesu
- pohyby těles – pohyb rovnoměrný a přímočarý (vztah mezi rychlostí, dráhou a časem) – řešení jednoduchých příkladů
- gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa
- síla a její působení na těleso – konkrétní příklady

Mechanické vlastnosti tekutin

- tlak a jeho zákonitosti v klidných tekutinách - řešení jednoduchých praktických problémů (Pascalův zákon, hydrostatický a atmosférický tlak, Archimédův zákon)

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání – In

Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí - In

UČIVO - 8. ročník

Energie

- výkon, vykonaná práce a čas – vzájemný vztah
- formy energie (pohybová, vnitřní, magnetická, elektrická, jaderná)
- výroba a přenos elektrické energie, elektrárny a jejich druhy
- bezpečné zacházení s vysokým napětím a první pomoc
- obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
- využití energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí – výhody, nevýhody

Elektromagnetické a světelné děje

- elektrické pole – elektrická síla, elektrický náboj, tepelné účinky elektrického proudu
- zdroje elektrického proudu
- vodič/izolant – jejich vlastnosti a rozlišení

- elektrické přístroje a zařízení – zásady bezpečnosti práce, bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními, první pomoc při zasažení elektrickým proudem
- měření spotřeby elektrické energie
- jednoduchý elektrický obvod a jeho sestavení podle návodu (zdroj napětí, spotřebič, spínač)
- magnetické pole – magnetická síla
- druhy magnetů (přírodní/umělé) a jejich využití v praxi

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání – In

Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí - In
- vztah člověka k prostředí - In

UČIVO - 9. Ročník

Elektromagnetické a světelné děje

- vlastnosti světla – zdroje světla (tělesa jako zdroje/nezdroje světla), stín, zatmění Slunce a Měsíce
- šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí
- blesk a ochrana proti němu, první pomoc při zasažení
- čočky – spojky/rozptylky a jejich využití v praxi

Zvukové děje

- nadměrný hluk a jeho vliv na životní prostředí
- nadměrný hluk a jeho vliv na životní prostředí
- nadměrný hluk a jeho vliv na zdraví člověka (jeho škodlivost a ochrana před ním)

Vesmír

- vesmír a sluneční soustava (její hlavní složky)
- pohyby planety Země kolem Slunce, pohyb Měsíce kolem Země
- planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- Země jako vesmírné těleso, Země a její postavení ve vesmíru

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání – In

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá - In

Environmentální výchova - základní podmínky života - In
- vztah člověka k prostředí - In

5.12. Vyučovací předmět: CHEMIE

5.12.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Chemie je dán obsahem vzdělávací oblasti Člověk a příroda, z níž tento předmět vznikl.

Výuka probíhá v osmém a v devátém ročníku jednu hodinu týdně. Předmět je rozdělen na sedm tematických okruhů. Čtyři tematické okruhy Pozorování, pokus a bezpečnost práce, Směsi, Částicové složení látek a chemické prvky a Chemické reakce jsou naplněny v osmém ročníku, další tři tematické okruhy Anorganické sloučeniny, Organické sloučeniny a Chemie a společnost v devátém ročníku.

Cílem vyučovacího předmětu je předat žákům základní vědomosti o chemických vlastnostech látek, vybraných prvcích, sloučeninách, chemických reakcí a jejich využití v praktickém životě, především k osvojení dovedností ochrany zdraví a životního prostředí. Ve výuce jsou zahrnuta laboratorní cvičení a pokusy.

Průřezová témata:

2. stupeň: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu chemie uplatňujeme takové postupy a strategie, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

- žák využívá vhodné naučené metody, strategie učení včetně mnemotechnických pomůcek a jiné pomocné techniky
- učitel umožňuje žákovi využívat naučených metod a pomocné techniky k rozlišení fyzikálních a chemických vlastností látek

- žák používá základní pojmy z různých vzdělávacích oblastí
- učitel učí žáka rozlišovat základní pojmy předmětu a pojmy jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

- žák se nenechá při řešení problému odradit nezdarem

- učitel podporuje žáka a nenechá jej při řešení a nepochopení problému odradit nezdarem

Kompetence komunikativní

- žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- učitel učí žáka využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci (pokusy, laboratorní práce...) s ostatními

Kompetence sociální a personální

- žák respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce
- učitel dává příležitost žákovi pracovat společně s ostatními spolužáky (laboratorní práce, pokusy...) a tím jej učí respektování pravidel v kolektivu a svou prací ovlivňovat kvalitu společné práce

Kompetence občanské

- žák chápe nebezpečí rasizmu a xenofobie
- učitel soustavně vysvětluje a opakuje žákovi využití získaných poznatků pro volbu budoucího povolání a důležitost získání zaměstnání může ovlivnit xenofobii a rasismus

Kompetence pracovní

- žák využívá získané znalosti a zkušenosti a vytváří si představu o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění
 - učitel se snaží přimět žáka, aby získané znalosti a zkušenosti daného předmětu využil při představě volby odpovídajícího učebního oboru a měl možnost získat odpovídající pracovní uplatnění

Kompetence digitální

- žák využívá digitálních záznamů, experimentů a videoexperimentů k práci s obtížně realizovatelnými chemickými pokusy
 - učitel vede žáka ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí

5.12.2. CHEMIE: 8. ročník

Chemie	8. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Zásady bezpečné práce Nebezpečné látky
CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Zásady bezpečné práce Nebezpečné látky
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek; vhodně využívá digitální technologie pro ziskávání, zpracovávání a prezentaci dat o vlastnostech látek a bezpečnosti při manipulaci s nimi, při experimentech volí a používá digitální měřidla	Vlastnosti látek
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky	
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky	Směsi a jejich dělení
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	Roztoky
CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	Částicové složení látek
CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Periodická soustava prvků Prvky
CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Periodická soustava prvků Prvky
CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	Chemická reakce
CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	Chemická reakce
CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí.

Chemie	8. ročník
CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	Voda
CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	Vzduch
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Sloučeniny
	Oxidy
	Halogenidy
	Kyseliny
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Kyseliny
CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Kyselost a zásaditost.
	Stupnice pH
CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Stupnice pH
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Hydroxidy
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Soli
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Soli
CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Periodická soustava prvků
	Prvky
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života	
Zahrnuto v učivu Voda a Vzduch.	

5.12.3. CHEMIE: 9. ročník

Chemie	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo

Chemie	9. ročník
CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Chemické reakce a děje
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Paliva
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Paliva
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Paliva
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Uhlovodíky
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Uhlovodíky
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Deriváty uhlovodíků
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Deriváty uhlovodíků
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	
CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	Tuky
	Cukry
	Bílkoviny
	Vitamíny
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	Hořlaviny

Chemie	9. ročník
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka; na základě poznatků a zkušeností z chemie kriticky hodnotí informace šířené v běžné mezilidské i mediální komunikaci	Chemie a zdraví člověka
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka; na základě poznatků a zkušeností z chemie kriticky hodnotí informace šířené v běžné mezilidské i mediální komunikaci	Chemie a zdraví člověka
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka; na základě poznatků a zkušeností z chemie kriticky hodnotí informace šířené v běžné mezilidské i mediální komunikaci	Chemie a příroda

5.12.4. CHEMIE: 8. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Žák:

- rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- rozpozná přeměny skupenství látek
- využívá digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení dat při zkoumání vlastností látek, chemických procesů a jevů

SMĚSI

Žák:

- pozná směsi a chemické látky
- rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Žák:

- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

CHEMICKÉ REAKCE

Žák:

- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Žák:

- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí

- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Žák:

- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě

CHEMIE A SPOLEČNOST

Žák:

- uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
- zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

UČIVO – 8. ročník

Pozorování, pokus a bezpečnost

- vlastnosti látek (společné/rozdílné) - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost
- zásady bezpečné práce - v běžném životě, práce s běžně používanými nebezpečnými látkami a přípravky
- skupenství látek, přeměny skupenství látek

Směsi

- směsi - různorodé/stejnorodé roztoky, koncentrace roztoku, chemické látky (kyslík, železo, methan)
- voda – druhy a využití (destilovaná, pitná, odpadní), čistota vody, zdroje znečišťování vody
- vzduch - složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva

Částicové složení látek a chemické prvky

- základní chemické prvky - názvy a značky (použití)
- jednoduché chemické sloučeniny - názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin
- kovy a nekovy a jejich vlastnosti

Chemické reakce

- nejjednodušší chemické reakce základních prvků

Průřezová témata:

Environmentální výchova - základní podmínky života - In
- vztah člověka k prostředí -In

UČIVO – 9. ročník

Anorganické sloučeniny

- oxidy - názvosloví, vlastnosti, použití vybraných prakticky významných oxidů, vliv na lidské zdraví nebo životní prostředí
- kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů, vliv na lidské zdraví nebo životní prostředí
- soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, názvosloví, vliv na lidské zdraví nebo životní prostředí
- stupnice pH – orientace na ní, měření pH roztoku (univerzálním indikátorovým papírkem)
- první pomoc při zasažení kyselinou nebo hydroxidem

Organické sloučeniny

- paliva - ropa, zemní plyn, uhlí – jejich využití jako zdroj energie
- paliva - průmyslově vyráběná paliva, produkty průmyslového zpracování ropy (topné plyny a oleje, pohonné hmoty, plasty a pneumatiky)
- přírodní látky - bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny v potravě (příklady)

Chemie a společnost

- prvotní a druhotné suroviny (příklady)
- chemický průmysl v ČR – výrobky, recyklace surovin, rizika v souvislosti se životním prostředím
- průmyslová hnojiva – použití, ochrana životního prostředí a zdraví člověka
- tepelně zpracovávané materiály (stavební pojiva) – vápno, cement, sádra
- plasty – vlastnosti, použití, likvidace, recyklace
- hořlaviny (nebezpečnost)
- léčiva a návykové látky
- význam chemických látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání - In

- *Osobnostní rozvoj* - sebepoznání a sebepojetí - In

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá - In

Environmentální výchova - základní podmínky života - In

- lidské aktivity a problémy životního prostředí – In

- vztah člověka k prostředí -In

5.13. Vyučovací předmět: PŘÍRODOPIS

5.13.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Přírodopis je dán obsahem vzdělávací oblasti Člověk a příroda, z níž tento předmět vznikl.

Výuka probíhá ve všech ročnících 2. stupně 2 vyučovací hodiny týdně. Předmět je rozdělen na osm tematických okruhů: Obecná biologie a genetika, Biologie hub, Biologie rostlin, Biologie živočichů, Biologie člověka, Neživá příroda, Základy ekologie a Praktické poznávání přírody.

Cílem předmětu je získání základních vědomostí o přírodě, přírodních jevech a snaha získané vědomosti aplikovat v běžném životě. Cílem je poskytovat žákům prostředky a metody pro porozumění přírodních faktů a jejich zákonitostí, dát žákům potřebný základ pro pochopení a využívání současných technologií a pomáhat jim lépe se orientovat v praktickém životě. Dát žákům příležitost poznávat přírodu jako systém, který je vzájemně propojen, vzájemně na sebe působí a ovlivňuje se, umožnit žákům porozumět zákonitostem přírodních procesů, uvědomovat si je a následně aplikovat v praktickém životě.

Výuka probíhá v běžných třídách, žáci mohou využít učebnu Informatiky či jiných digitálních zařízení. Hodiny jsou doplněny vycházkami s praktickým pozorováním přírody, cvičeními v přírodě, výlety či exkurzemi, návštěvou hvězdárny, ZOO, Botanické zahrady apod.

Průřezová témata:

2. stupeň: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Přírodopis uplatňujeme takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

- žák pracuje s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami
- učitel nabízí žákovi vhodné učební pomůcky (obrazové publikace, učebnice, pracovní listy, modely a další vhodné učební pomůcky, které jsou ve škole k dispozici)
- žák používá základní pojmy z různých vzdělávacích oblastí
- učitel obohacuje slovní zásobu žáka o základní přírodopisné pojmy
- žák dokáže vyhledávat a využívat informace v praktickém životě

- učitel vede žáka k získávání informací z médií i z výukových programů k porovnávání vlastních zkušeností se získanými znalostmi a jejich uplatnění v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- žák shromažďuje informace na základě vlastního pozorování v okolní přírodě, domácnosti, na základě využívání časopisů, televizních a rozhlasových pořadů, včetně využívání internetu
- učitel podporuje další aktivity při vyhledávání a zpracovávání informací o přírodě

Kompetence komunikativní

- žák se vyjadřuje srozumitelně v ústním projevu a umí vést dialog
- žák rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje
- učitel při výuce uplatňuje formu dialogu, vyžaduje od žáků souvislou odpověď na zadanou otázku, vede žáky, aby vyjadřovali své myšlenky srozumitelně, souvisle a výstižně

Kompetence sociální a personální

- žák hodnotí vzájemnou spolupráci ve skupinách
- učitel využívá různé situace k podporování vzájemné spolupráce
- učitel organizuje práci ve skupinách
- učitel vytváří situace pro vnímání krásy a harmonie přírody

Kompetence občanské

- žák vnímá význam ochrany vlastního zdraví, právo na zdravé životní prostředí
- učitel vede žáka ke vzájemné spolupráci, ohleduplnosti, k vzájemné lidské pomoci při katastrofách, úrazech, nemoci atd.
- žák jedná zodpovědně při ochraně přírody
- učitel vede žáka myslet v souvislostech, chápat ekologické vazby v prostředí a systémové uspořádání v přírodě

Kompetence pracovní

- žák dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí a společenských hodnot a uplatňuje je při pracovních činnostech
- učitel vede žáky, aby si uvědomili vlastní odpovědnost při ochraně životního prostředí, význam ochrany vlastního zdraví i ochrany ostatních organismů

Kompetence digitální

- žák ukládá do svého elektronického portfolia vytvořené výukové materiály a záznamy pro další využití při vzdělávání
- učitel vede žáka k využívání digitálních technologií za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat při zkoumání živé a neživé přírody

5.13.2. PŘÍRODOPIS: 6. ročník

Přírodopis	6. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Vznik života na Zemi
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Základní projevy a podmínky života
P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Vztahy mezi organismy
P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Společenstvo organismů, ekosystém
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Vztahy mezi organismy
P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Bakterie
	Viry
	Sinice
P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Houby s plodnicemi
P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Houby s plodnicemi
	Řasy Lišejníky
P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Houby s plodnicemi
	Společenstvo organismů, ekosystém
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Prvoci

Přírodopis	6. ročník
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Žahavci
	Ploštěnci
	Hlístice
	Měkkýši
	Kroužkovci
	Členovci
	Pavoukovci
	Korýši
	Vzdušnicovci
	Hmyz a jeho proměny
	Blechy, síťokřídlí
	Motýli
	Brouci
	Dvoukřídlí
Blanokřídlí	
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Prvoci
	Žahavci
	Ploštěnci
	Hlístice
	Měkkýši
	Kroužkovci
	Členovci
	Pavoukovci
	Korýši
	Vzdušnicovci
	Hmyz a jeho proměny
	Blechy, síťokřídlí
	Motýli
	Brouci
Dvoukřídlí	
Blanokřídlí	
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Základní projevy a podmínky života
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Vztahy mezi organismy
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Prvoci
	Žahavci
	Ploštěnci
	Hlístice
	Měkkýši
	Kroužkovci
	Členovci
	Pavoukovci
	Korýši
	Vzdušnicovci
	Hmyz a jeho proměny
Blechy, síťokřídlí	

Přírodopis	6. ročník
	Motýli
	Brouci
	Dvoukřídlí
	Blanokřídlí
	Společenstvo organismů, ekosystém
	Člověk a příroda
	Ochrana přírody
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody; zkoumá a popisuje jevy a procesy živé i neživé přírody pomocí digitálních záznamů; používá digitální měřidla, kriticky hodnotí informace v běžné mezilidské i mediální komunikaci	Praktické metody pozorování přírody Buňka
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody; zkoumá a popisuje jevy a procesy živé i neživé přírody pomocí digitálních záznamů; používá digitální měřidla, kriticky hodnotí informace v běžné mezilidské i mediální komunikaci	Praktické metody pozorování přírody
P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Dědičnost a proměnlivost organismů
P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	

5.13.3. PŘÍRODOPIS: 7. ročník

Přírodopis	7. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Strunatci
	Kruhoústí
	Paryby
	Ryby
	Obojživelníci
	Plazi
	Ptáci
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Kruhoústí
	Paryby
	Ryby
	Obojživelníci
	Plazi
	Ptáci
	Savci
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Paryby
	Ryby
	Obojživelníci
	Plazi
	Ptáci
	Savci
	P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
Paryby	
Ryby	
Obojživelníci	
Plazi	
Ptáci	
Savci	
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Kruhoústí
	Paryby
	Ryby
	Obojživelníci
	Plazi
	Ptáci
	Savci
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Kruhoústí
	Paryby
	Ryby
	Obojživelníci
	Plazi
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Kruhoústí
	Paryby
	Ryby
	Obojživelníci
	Ptáci

Přírodopis	7. ročník
	Savci
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Kruhoústí
	Paryby
	Ryby
	Obojživelníci
	Plazi
	Ptáci
	Savci
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Kruhoústí
	Paryby
	Ryby
	Obojživelníci
	Plazi
	Ptáci
	Savci
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Kruhoústí
	Paryby
	Ryby
	Obojživelníci
	Plazi
	Ptáci
	Savci
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Strunatci
	Kruhoústí
	Paryby
	Ryby
	Obojživelníci
	Plazi
	Ptáci
	Savci
P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Stavba rostlin
P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Anatomie a morfologie rostlin
	Kořen
	Stonek
	List
P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Anatomie a morfologie rostlin
	Kořen
	Stonek
	List
P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	Květenství, opylení a oplození
	Semena a plody
	Rozmnožování rostlin
	Fotosyntéza a dýchání
P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	Květenství, opylení a oplození
	Semena a plody
	Rozmnožování rostlin

Přírodopis	7. ročník
	Fotosyntéza a dýchání
P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Přehled systému rostlin
	Mechorosty
	Plavuně a přesličky
	Kapradiny
	Nahosemenné rostliny
	Jednoděložné a dvouděložné rostliny
	Listnaté stromy
	Keře
	Pryskyřníkovité
	Brukvovité
	Růžovité
	Bobovité
	Miříkovité
	Hluchavkovité
	Lilkovité
	Hvězdicovité
	Liliovité
	Lipnicovité
Vstavačovité	
Cizokrajné rostliny	
P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Přehled systému rostlin
	Mechorosty
	Plavuně a přesličky
	Kapradiny
	Nahosemenné rostliny
	Jednoděložné a dvouděložné rostliny
	Listnaté stromy
	Keře
	Pryskyřníkovité
	Brukvovité
	Růžovité
	Bobovité
	Miříkovité
	Hluchavkovité
	Lilkovité
	Hvězdicovité
	Liliovité
	Lipnicovité
Vstavačovité	
Cizokrajné rostliny	

5.13.4. PŘÍRODOPIS: 8. ročník

Přírodopis	8. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů

Přírodopis	8. ročník
	● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Opěrná soustava
	Pohybová soustava
	Trávicí soustava
	Vylučovací soustava
	Dýchací soustava
	Oběhová soustava a imunitní
	Kožní soustava
	Hormonální soustava
	Pohlavní soustava
	Smyslová soustava
	Nervová soustava
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Opěrná soustava
	Pohybová soustava
	Trávicí soustava
	Vylučovací soustava
	Dýchací soustava
	Oběhová soustava a imunitní
	Kožní soustava
	Hormonální soustava
	Pohlavní soustava
	Smyslová soustava
	Nervová soustava
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Opěrná soustava
	Pohybová soustava
	Trávicí soustava
	Vylučovací soustava
	Dýchací soustava
	Oběhová soustava a imunitní
	Kožní soustava
	Hormonální soustava
	Pohlavní soustava
	Smyslová soustava
	Nervová soustava
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	Trávicí soustava
	Dýchací soustava
	Kožní soustava
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Původ a vývoj člověka
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Původ a vývoj člověka

Přírodopis	8. ročník
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Úvod do biologie člověka
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	Vznik a vývin člověka Genetika
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	Vznik a vývin člověka
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	Pohlavní soustava Vznik a vývin člověka
P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	Genetika
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	Nemoci Úrazy
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	Nemoci Úrazy

5.13.5. PŘÍRODOPIS: 9. ročník

Přírodopis	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Minerály Horniny
P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Minerály Horniny
P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Země Vnější geologické děje Vnitřní geologické děje
P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Oběh látek přírodě
P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Podnebí a počasí
P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Podnebí a počasí
P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Přírodní jevy
P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Přírodní jevy
P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	Organismy a prostředí
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	Ochrana přírody a životního prostředí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Zahrnuto v učivu Ochrana přírody a životního prostředí.	

5.13.6. PŘÍRODOPIS: 6. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání**OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA**

Žák:

- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

Žák:

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

BIOLOGIE ROSTLIN

Žák:

- rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Žák:

- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Žák:

- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- popíše vznik a vývin jedince
- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Žák:

- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

ZÁKLADY EKOLOGIE

Žák:

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- objasní základní princip některého ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Žák:

- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
- využívá digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat při zkoumání živé a neživé přírody

UČIVO – 6. ročník

Obecná biologie a genetika

- význam rostlin v přírodě, význam rostlin pro člověka

Biologie hub

- nejznámější houby – jedlé/jedovaté, jejich charakteristické znaky (stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace, první pomoc při otravě houbami)

Biologie rostlin

- anatomie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod), využití rostlin
- fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování
- základní systém rostlin - poznávání zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradorostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin
- hospodářsky důležité rostliny – význam, způsob jejich pěstování
- význam rostlin a jejich ochrana

Praktické poznávání přírody

- praktické metody poznávání přírody – pozorování zástupců rostlin (dřevin, hospodářských, hub, léčivých, chráněných...)

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
- In

Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí - In

UČIVO – 7. ročník

Obecná biologie a genetika

- vznik, vývoj organismů, projevy života a jeho význam, podmínky života (výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, názory na vznik života)
- viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití, jejich vliv na člověka
- význam živočichů v přírodě, význam živočichů pro člověka

Biologie živočichů

- vnější a vnitřní stavba těla, funkce jednotlivých částí těla, funkce jednotlivých orgánů
- vývoj a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů (prvoci, bezobratlí, strunatci)
- základní projevy chování živočichů, způsob života živočichů a jejich přizpůsobení danému prostředí - pozorování v přírodě
- význam a ochrana živočichů v přírodě, význam živočichů pro člověka, zásady bezpečného chování ke zvířatům (hospodářsky významné druhy, chov a péče o vybrané domácí živočichy)

Praktické poznávání přírody

- praktické metody poznávání přírody - pozorování zástupců živočichů (lesních, vodních, domácích, hospodářských, chráněných...)

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - In

UČIVO 8. ročník**Biologie člověka**

- anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgánů a orgánových soustav (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací, řídicí)
- etapy vývoje člověka
- vznik a vývin jedince
- nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy

Praktické poznávání přírody

- praktické metody poznávání přírody – člověk součástí přírody

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí - In
- psychohygienu - In

UČIVO 9. ročník**Obecná biologie a genetika**

- neživá příroda a přírodní děje

Neživá příroda

- nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, praktický význam a využití některých zástupců
- vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny, důsledky

- podnebí a počasí ve vztahu k životu– význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší na živé organismy a člověka

Základy ekologie

- organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organizmy, mezi organismy a prostředím
- ekosystém - základní princip některého ekosystému (přirozený nebo umělý)
- jednoduchý potravní řetězec, jeho podstata, rovnováha v ekosystému
- změny v přírodě vyvolané člověkem a jejich důsledky
- ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, kladný/záporný vliv člověka na životní prostředí, chráněná území

Praktické poznávání přírody

- praktické metody poznávání přírody – pozorování neživé přírody (okolí, ekosystém...)

Průřezová témata:

Multikulturní výchova - kulturní diference (jedinečnost člověka) - In
- etnický původ (rovnocennost) - In

Environmentální výchova - ekosystémy - In
- základní podmínky života - In
- lidské aktivity a problémy životního prostředí - In
- vztah člověka k prostředí - In

5.14. Vyučovací předmět: ZEMĚPIS

5.14.1. Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Zeměpis je dán obsahem vzdělávací oblasti Člověk a příroda, z níž tento předmět vznikl.

Výuka probíhá ve všech ročnících 2. stupně 2 vyučovací hodiny týdně. Předmět je rozdělen na sedm tematických okruhů: Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, Přírodní obraz Země, Regiony světa, Společenské a hospodářské prostředí, Životní prostředí, Česká republika a Terénní geografická výuka, praxe a aplikace.

Cílem předmětu je dovést žáka k ucelené představě o světě opřené o smyslové vnímání a umožnit mu získat zeměpisné znalosti o ČR, Evropě, kontinentech a vesmíru. V tomto předmětu se žák učí pracovat s mapou, porovnávat a zobecňovat nové poznatky s vlastními zkušenostmi a využívat je v praktickém životě. Žák si osvojuje schopnost podílet se svým chováním na ochraně životního prostředí, předcházet a řešit situace ohrožující životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí.

Cílem je podpořit zájem žáka o dění v místě a na zemi, kde žije. Předmět směřuje žáka k tomu, aby byl schopen vnímat pravdivý obraz světa.

Výuka probíhá v běžných třídách, žáci mohou využít učebnu Informatiky či jiných digitálních zařízení. Hodiny jsou doplněny vycházkami s praktickou orientací v terénu a pohybem ve volné přírodě, cvičeními v přírodě, výlety či exkurzemi.

Průřezová témata:

2. stupeň: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Zeměpis uplatňujeme takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

- žák pracuje s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami
 - učitel nabízí žákům dostatek příležitostí aktivně pracovat s mapami a obrazovým materiálem

- žák chápe obecně používané termíny, znaky a symboly
 - učitel umožňuje žákům poznávat základní symboly a značky související s kartografií a topografií

- žák používá základní pojmy z různých vzdělávacích oblastí
 - učitel dostatečně zařazuje hodiny zaměřené na určení pojmů a k vytváření pojmů

- žák využívá vhodné naučené metody, strategie učení včetně mnemotechnických pomůcek a jiné pomocné techniky
 - stálou kontrolou pochopení učiva učitel umožňuje žákům aktivně zpracovat informace v logických celcích, což jim usnadní zapamatování

- žák poznává vlastní pokroky a uvědomuje si problémy, které mu brání v učení
 - učitel začleňuje diferencované činnosti odpovídající individuální výkonnosti žáka

Kompetence k řešení problémů

- žák si vytváří prostor pro samostatnou práci
 - učitel vede žáka kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a obhájit je

Kompetence komunikativní

- žák komunikuje a spolupracuje v rámci skupiny a kolektivu
- učitel vede žáka k výstižnému a souvislému projevu

Kompetence sociální a personální

- žák respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce
- učitel umožňuje žákům pracovat samostatně nebo v malých skupinách, aby měli možnost provádět činnost v kooperaci s druhými
- žák posiluje sociální chování a sebeovládání, je vnímavý k potřebám starých, nemocných a postižených lidí
- učitel zařazuje příležitosti, kdy je nutné vzájemně se dohodnout a pomoci si

Kompetence občanské

- žák chápe nebezpečí rasismu a xenofobie
- učitel důsledně dbá na vzájemnou komunikaci bez ponižování druhých

Kompetence pracovní

- žák využívá získané znalosti a zkušenosti, vytváří si představu o možnostech svého budoucího povolání
- učitel poskytuje žákům dost možností k procvičení látky, zautomatizování dovedností nebo prohloubení získaných znalostí k vytvoření představy o možnostech budoucího uplatnění

Kompetence digitální

- žák se chová a jedná zodpovědně v digitálním světě
- učitel seznamuje žáka s různými možnostmi, jak pracovat s digitalizovanými geografickými údaji

5.14.2. ZEMĚPIS: 6. ročník

Zeměpis	6. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence k učení ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence komunikativní

	● Kompetence sociální a personální ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů; využívá digitální zdroje a prostředky ke sběru a zpracování geografických dat; vytváří digitální tematické mapy	Získávání geografických informací z grafů, diagramů, statistik a dalších zdrojů
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Glóbus a mapa, polohopis, výškopis, legenda a měřítko, druhy map, práce s mapami v tištěné i elektronické podobě
Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Tvar a rozměry Země. Pohyby Země a jejich důsledky-střídání ročních období, délky dne a noci na Zemi, pásmový čas.
Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Tvar a rozměry Země. Pohyby Země a jejich důsledky-střídání ročních období, délky dne a noci na Zemi, pásmový čas.
Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	Přírodní krajinná sféra a její složky Tvary zemského povrchu
Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Atmosféra, hydrosféra, biosféra. Zvětrávání, větrná a vodní eroze, pedosféra a vznik půd. Vnitřní a vnější stavba Země - Litosféra
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu; používá různé digitální nástroje, aplikace a služby pro orientaci v terénu	Určování světových stran, orientace mapy, azimut, situační plánek a pochodová osa.
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Zásady bezpečného pohybu v krajině.
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Glóbus a mapa, polohopis, výškopis, legenda a měřítko, druhy map, práce s mapami v tištěné i elektronické podobě Zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, pásmový čas.

5.14.3. ZEMĚPIS: 7. ročník

Zeměpis	7. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence k učení ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo

Zeměpis	7. ročník
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	Místní region - jeho lokalizace, charakteristika a specifika Brno jako součást Jihomoravského kraje
Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	Charakteristika místního regionu - příroda, hospodářství, obyvatelstvo
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Zeměpisná poloha ČR, rozloha, historický vývoj státního území. Obyvatelstvo a sídla v ČR Hospodářství ČR, cestovní ruch, zahraniční obchod. Přírodní poměry ČR - geomorfologická stavba, vodstvo, podnebí, biota a její změny
Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Postavení ČR ve světě, ČR jako člen mezinárodních organizací
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	Kraje České republiky - přírodní, hospodářské a kulturní poměry
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Ochrana přírody - velkoplošná a maloplošná chráněná území v ČR, chráněné přírodní památky v nejbližším okolí
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	Přírodní a společenské vlivy na životní prostředí. Ochrana přírody. Udržitelnost rozvoje.
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	Typy kulturní krajiny, ekosystémy.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ	
Zahrnuto v učivu Místní region - jeho lokalizace, charakteristika a specifika.	

5.14.4. ZEMĚPIS: 8. ročník

Zeměpis	8. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence k učení ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Rozdělení světa na kontinenty a oceány. Nejvýznamnější makroregiony světa.
Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické	Amerika - poloha, rozloha, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství. Charakteristika

Zeměpis	8. ročník
a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	modelových regionů a států. Perspektivy budoucího rozvoje. Asie - poloha, rozloha, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství. Charakteristika modelových regionů a států. Perspektivy budoucího rozvoje. Afrika - poloha, rozloha, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství. Charakteristika modelových regionů a států. Perspektivy budoucího rozvoje. Austrálie a Oceánie - poloha, rozloha, přírodní poměry, obyvatelstvo a hospodářství. Perspektivy budoucího rozvoje. Antarktida, Arktida, oceány - přírodní poměry, hospodářské využití, hospodářský potenciál.
Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Amerika - poloha, rozloha, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství. Charakteristika modelových regionů a států. Perspektivy budoucího rozvoje. Asie - poloha, rozloha, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství. Charakteristika modelových regionů a států. Perspektivy budoucího rozvoje. Afrika - poloha, rozloha, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství. Charakteristika modelových regionů a států. Perspektivy budoucího rozvoje. Austrálie a Oceánie - poloha, rozloha, přírodní poměry, obyvatelstvo a hospodářství. Perspektivy budoucího rozvoje. Antarktida, Arktida, oceány - přírodní poměry, hospodářské využití, hospodářský potenciál.
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů; využívá digitální zdroje a prostředky ke sběru a zpracování geografických dat; vytváří digitální tematické mapy	Amerika - poloha, rozloha, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství. Charakteristika modelových regionů a států. Perspektivy budoucího rozvoje. Asie - poloha, rozloha, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství. Charakteristika modelových regionů a států. Perspektivy budoucího rozvoje.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí	
Zahrnuto v učivu Amerika - poloha, rozloha, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství. Charakteristika modelových regionů a států. Perspektivy budoucího rozvoje.	

5.14.5. ZEMĚPIS: 9. ročník

Zeměpis	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence k učení ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence komunikativní

Zeměpis	9. ročník
	● Kompetence sociální a personální ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Rozdělení světa na kontinenty a oceány. Evropa - její postavení a význam ve světě.
Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	Evropa - poloha, rozloha, přírodní poměry, obyvatelstvo a hospodářství.
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů; využívá digitální zdroje a prostředky ke sběru a zpracování geografických dat; vytváří digitální tematické mapy	Získávání geografických informací z grafů, diagramů, statistik a dalších zdrojů
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	Obyvatelstvo světa - rozmístění, přirozené a mechanické změny.
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	Sídla - vesnice, město, velkoměsto, aglomerace. Funkce měst.
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	Světové hospodářství. Význam jednotlivých hospodářských odvětví, rozmístění zdrojů surovin na Zemi.
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	Hlavní průmyslové oblasti světa.
Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	Vyspělý a rozvojový svět. Integrace ve světě, mezinárodní organizace - OSN, EU, NATO
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	Ohniska napětí ve světě, změny na mapě světa.
Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Evropa - regionalizace, charakteristika států v jednotlivých regionech, perspektivy budoucího rozvoje, EU
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	Terénní geografická výuka - orientace v terénu, odhad vzdáleností, situační plán, náčrtek pochodové osy. Práce s mapou místní krajiny
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět	
Zahrnuto v učivu Evropa - její postavení a význam ve světě.	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané	
Zahrnuto v učivu Evropa - poloha, rozloha, přírodní poměry, obyvatelstvo a hospodářství.	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá	
Zahrnuto v učivu Evropa - regionalizace, charakteristika států v jednotlivých regionech, perspektivy budoucího rozvoje, EU.	

5.14.6. ZEMĚPIS: 6. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání**GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE**

Žák:

- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii; využívá výhody digitálních map a mapových portálů pro orientaci v terénu
- uvede příklady využití vybraných geoinformačních technologií, využívá vybrané geoinformační technologie v běžném životě

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Žák:

- objasní důsledky pohybů Země
- uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

REGIONY SVĚTA

Žák:

- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Žák:

- uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Žák:

- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

Žák:

- vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE, APLIKACE

Žák:

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, využívá globální polohové systémy, produkty a aplikace satelitního a leteckého snímkování Země pro orientaci v terénu
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

UČIVO – 6. ročník**Geografické informace zdroje dat, kartografie a topografie**

- komunikační geografický a kartografický jazyk - vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy, základní topografické útvary (liniové útvary, plošné útvary, povrchy), hlavní kartografické produkty (plán, mapa, jazyk mapy – symboly, značky, vysvětlivky), druhy map

Česká republika

- Česká republika - zeměpisná poloha, rozloha, sousední státy
- Česká republika - přírodní podmínky, povrch a jeho členitost, vodstvo (podnebí, nerostné suroviny)
- regiony České republiky - krajské členění (charakteristika, hospodářství, přírodní a kulturní zajímavosti), kraj místního regionu
- Česká republika – obyvatelstvo a jeho rozmístění (základní charakteristika, sídelní poměry, rozmístění hospodářských aktivit, kultura a způsob života, národnostní menšiny)

Společenské a hospodářské prostředí

- obyvatelstvo ČR - souvislost přírodních podmínek s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- cestovní ruch a rekreace v ČR - nejznámější oblasti

Průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - jsme Evropané - In
Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí -In

UČIVO - 7. ročník**Česká republika**

- místní region: Brno, Jihomoravský kraj - zeměpisná poloha, základní přírodní, hospodářská a kulturní charakteristika, specifika regionu (důležitá pro jeho rozvoj)
- místní krajina a oblast – charakteristika a lokalizace podle školy nebo bydliště

Společenské a hospodářské prostředí

- obyvatelstvo místního regionu - souvislost přírodních podmínek s funkcí a rozmístěním lidských sídel

- cestovní ruch a rekreace v místním regionu/oblasti- nejznámější místa

Terénní geografická výuka, praxe, aplikace

- cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografická exkurze - orientační body, pomůcky a přístroje, stanoviště, určování hlavních světových stran, pohyb podle mapy, odhad vzdáleností v terénu, jednoduchý náčrtek krajiny
- ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - zásady bezpečnosti ve volné přírodě

Regiony světa

- světadíly a oceány - přiměřená charakteristika
- regiony světa - Evropa: přírodní, kulturní, společenské, politické, hospodářské znaky (poloha, rozloha, přírodní podmínky - povrch, vodstvo, podnebí, významné státy Evropy, obyvatelstvo, náboženství, kultura, hospodářství)

Společenské a hospodářské prostředí

- obyvatelstvo Evropy - souvislost přírodních podmínek s rozmístěním lidských sídel
- cestovní ruch a rekreace v Evropě - nejznámější oblasti

Průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - In

Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí -In

UČIVO - 8. ročník

Regiony světa

- mapa světa - světadíly a oceány
- regiony světa (světadíly) - Asie, Afrika, Amerika, Austrálie a Oceánie, Antarktida a polární oblasti) a oceány - přírodní, kulturní, společenské, politické, hospodářské znaky a jejich charakteristika (poloha, rozloha, přírodní podmínky - povrch, vodstvo, podnebí, významné státy, obyvatelstvo, náboženství, kultura, hospodářství)
- světové regiony - zásadní přírodní a společenské znaky

Společenské a hospodářské prostředí

- obyvatelstvo světa - souvislost přírodních podmínek s rozmístěním lidských sídel
- cestovní ruch a rekreace ve světě - nejznámější oblasti, světová letoviska

Průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět - In

Environmentální výchova - ekosystémy -In
- vztah člověka k prostředí-In

UČIVO - 9. ročník

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

- geografická kartografie a topografie - glóbus, měřítko glóbusu, měřítko a obsah plánů a map, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám, praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě

Přírodní obraz Země

- Země jako vesmírné těleso – tvar, pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období
- systém přírodní sféry - působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a člověka
- utváření zemského povrchu – působením přírodních vlivů (vznik a stavba planety, vnitřní a vnější geologické děje)

Životní prostředí

- krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin, specifické znaky a funkce krajin
- krajina - přírodní a kulturní
- vztah přírody a společnosti - udržitelný život a rozvoj, ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva (důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí)

Terénní geografické praxe a aplikace

- topografie v praxi: praktická orientace v terénu s mapou, geografická exkurze (orientační body, pomůcky, přístroje, stanoviště, určování severu, odhad vzdáleností v terénu, pohyb podle mapy, jednoduchý náčrtek krajiny)
- ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - zásady bezpečného pohybu ve volné přírodě

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj – kooperace a kompetice – In, A
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané - In
Environmentální výchova - základní podmínky života - In
- lidské aktivity a problémy životního prostředí - In, A

5.15. **Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA**

5.15.1. Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova je dán obsahem vzdělávací oblasti Umění a kultura, z níž tento předmět vznikl.

Výuka probíhá ve všech ročnících 1. a 2. stupně s časovou dotací jednu hodinu týdně. Předmět není rozdělen na hlavní tematické okruhy. Obsahem učiva v jednotlivých ročnících jsou Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti a Poslechové činnosti. Rozdělení časové dotace učiva Hudební výchovy je na uvážení vyučujícího, který bude brát ohled na specifické potřeby žáků ve třídě.

Cílem hudební výchovy je rozvíjet u žáků jejich hudebnost a hudební tvořivost, kultivované vystupování, objevovat sebe sama jako svobodného jedince, poznávat a chápat hudební bohatství národní kultury i kultury jiných etnik a národností, vytvořit kladný vztah k hudbě a pozorně jí naslouchat, zaujímat vlastní názor z jejího poslechu a vytvořit si osobní postoj. Cílem je rozvíjet pozitivní vztah k hudebnímu umění a kultuře, rozvíjet tolerantní přístup k hudebním hodnotám současnosti a minulosti, vést žáky k uměleckému citění a vnímání okolního světa, podporovat růst sebevědomí a odolnost vůči trémě formou hudebních vystoupení.

Výuka probíhá v odborné učebně (hudebně) nebo ve třídách formou individuální a skupinové práce. Žáci mohou využívat interaktivní tabuli, která je součástí této učebny, mohou využívat i další digitální zařízení (notebooky, tablety).

Průřezová témata

1. stupeň: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova
2. stupeň: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova uplatňujeme takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

- žák rozumí obecně užívaným termínům v hudební oblasti a umí je vhodně využít
- učitel používá vhodnou odbornou hudební terminologii
- žák se aktivně podílí na hudební interpretaci a využívá všech svých získaných dovedností
- učitel nabízí žákům hudební nástroje, poslechové činnosti a jiné, ve kterých se může žák aktivně uplatnit

Kompetence k řešení problémů

- žák obhájí svůj názor při subjektivním hodnocení umění
- učitel nabízí poslechové činnosti a hudební akce rozličných hudebních žánrů poskytuje možnost kritické diskuze k hudebnímu zážitku

- žák je tolerantní k hudebním zájmům a názorům ostatních
- učitel vede žáky k tomu, aby si uvědomili odlišnost každého z nás a odlišný způsob vnímání stejných věcí

Kompetence komunikativní

- žák se vyjadřuje srozumitelně v ústním projevu a umí vést dialog
- učitel umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce, rozvíjet jejich nadání a talent

- žák se vyjadřuje mimojazykovou komunikací, prostřednictvím hudby nebo dramaturgie
- učitel umožňuje žákům kulturně a umělecky se projevit a prezentovat

Kompetence sociální a personální

- žák respektuje pravidla slušného chování na kulturních akcích
- učitel vytváří příležitosti pro kulturní a společenské vyžití, seznamuje žáky se zásadami a pravidly slušného chování a dbá na jejich dodržování

- žák respektuje názor druhých a má vytvořenou zdravou sebedůvěru při prezentování svých názorů
- učitel umožňuje vyjádření svých pocitů z kulturního prožitku a vede žáky k ohleduplnosti ke druhým

- žák respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce
- učitel vytváří příležitosti pro vzájemnou činnost a tvořivost žáků

- žák je schopen pracovat v týmu a přijímat role a úkoly, které v týmu plní
- učitel podněcuje společné aktivity a společnou hudební tvorbu žáků

Kompetence občanská

- žák se aktivně zapojuje do kulturního dění
- učitel nabízí žákům možnosti aktivní účasti a spolupodílení se na hudebních a divadelních akcích

- žák respektuje a chrání naše tradice, kulturní a historické dědictví
- učitel rozvíjí smysl pro úctu k tradicím, kulturnímu a historickému dědictví

Kompetence pracovní

- žák se umí pohybově vyjádřit při hudbě

- učitel seznamuje žáky se základními tanečními kroky a s pravidly dramatinace dává jim příležitost k hudebnímu vyjádření pohybem
- žák reálně posoudí výsledek své práce i práce ostatních
- učitel umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků

Kompetence digitální

- žák využívá internetových serverů pro poslech hudby
- učitel motivuje žáka k využívání jednoduchých hudebních aplikací
- učitel vede žáka k využívání digitálních technologií při vyhledávání informací a záznamu hudby
- učitel umožňuje žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje a digitální aplikace

5.15.2. HUDEBNÍ VÝCHOVA: 1. - 3. ročník

Hudební výchova	1. – 3. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	Pěvecké dovednosti - dýchání, výslovnost
	Hlasová hygiena
	Rozšiřování hlasového rozsahu
	Intonace
	Vokální improvizace
	Záznam vokální hudby
HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty	Pěvecké dovednosti - dýchání, výslovnost
	Hudební rytmus – 2/4, 3/4 takt
	Grafické vyjádření – nota, notová osnova
HV-3-1-03 využívá jednoduché akustické i dostupné elektronické hudební nástroje k doprovodné hře	Pomocí hudebních nástrojů opakuje motiv
	Improvizace na hudební nástroje
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Pohybový doprovod hudby
	Výrazový tanec - pantomima, improvizace
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Taktování
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Délka, síla, výška tónu v proudu znějící hudby
	Délka, síla, výška, barva tónu
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Rytmus, melodie - ozvěny, hudební hry

Hudební výchova	1. – 3. ročník
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Rozpoznání hry některých hudebních nástrojů
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Hudba vokální vs. hudební nástroj vs. lidský hlas
	Hudební styly a žánry
	Souzvuk a akord
	Sluchové rozlišení jednohlasu a vícehlasu
	Rozlišení hudby vokální a instrumentální
	Hudební výrazové prostředky, kontrast, gradace
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita	
Okruh probrán v rámci učiva Výrazový tanec - pantomima, improvizace.	

5.15.3. HUDEBNÍ VÝCHOVA: 4. - 5. ročník

Hudební výchova	4. – 5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	rozšiřování hlasového rozsahu dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas notový zápis jako opora při realizaci písně
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt orientace v prostoru - reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách
HV-5-1-03 využívá jednoduché akustické i elektronické hudební nástroje či vybrané hudební aplikace k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	hra na hudební nástroje
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby v její zvukové, případně i digitálně vizualizované podobě	hudební styly a žánry
HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace s využitím dostupných akustických i elektronických hudebních nástrojů i hudebních aplikací	intonace, vokální improvizace - durové a mollové tóniny hra na hudební nástroje
HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace s	hra na hudební nástroje

Hudební výchova	4. – 5. ročník
využitím dostupných akustických i elektronických hudebních nástrojů i hudebních aplikací	
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	kvality tónů – délka, síla, barva, výška hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	orientace v prostoru - reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	orientace v prostoru - reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách

5.15.4. HUDEBNÍ VÝCHOVA: 6 - 7. ročník

Hudební výchova	6. – 7. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách, využívá efektivně elektronické nástroje a digitální technologie, tyto aktivity zaznamenává za pomoci dostupných digitálních technologií; orientuje se v digitálním prostředí	Rytmické hry, variace na téma, improvizace a doprovod s využitím rytmických nástrojů. Hra na dirigenta a orchestr Základní akordy, základy hry na strunné nástroje Hudební a pohybová improvizace
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Orchestr - členění hudebních nástrojů.
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Poslechová cvičení, určování hudebních nástrojů
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách, využívá efektivně elektronické nástroje a digitální technologie, tyto aktivity zaznamenává za pomoci dostupných digitálních technologií; orientuje se v digitálním prostředí	Zpěv lidových písní.
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Základy hlasové hygieny a správného dechu.
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Rytmické hry, variace na téma, improvizace a doprovod s využitím rytmických nástrojů.
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Základní pojmy hudební nauky (vlastnosti tónu a rytmus).
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Život a dílo - W. A. Mozart a L. v. Beethoven Život a dílo - A. Dvořák, B. Smetana.
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Hudba a kultura (pravěk, starověk).

Hudební výchova	6. – 7. ročník
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Hudba a kultura (pravěk, starověk, středověk).
HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění; vyhledává v digitálním prostředí originální díla a inspiruje se jimi; respektuje autorská práva	Život a dílo - W. A. Mozart a L. v. Beethoven Život a dílo - A. Dvořák, B. Smetana.
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Balet, výrazový tanec, pantomima
	Základní taneční kroky a rytmus žánrů - lidové tance
	Hudební a pohybová improvizace
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Balet, výrazový tanec, pantomima
	Základní taneční kroky a rytmus žánrů - lidové tance
	Hudební a pohybová improvizace
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Základní akordy, základy hry na strunné nástroje. Nota, délka not a pomlka, délka taktů. Melodie, dynamika, rytmus. Základy notového zápisu.
HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění; vyhledává v digitálním prostředí originální díla a inspiruje se jimi; respektuje autorská práva	Balet, výrazový tanec, pantomima
	Hudební a pohybová improvizace
	Hudba a kultura (středověk)
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy	
Projekt: Tradice a svátky.	

5.15.5. HUDEBNÍ VÝCHOVA: 8 - 9. ročník

Hudební výchova	8. – 9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách, využívá efektivně elektronické nástroje a digitální technologie, tyto aktivity zaznamenává za pomoci dostupných digitálních technologií; orientuje se v digitálním prostředí	Tvorba scénické a filmové hudby, hudba v reklamách
	Doprovod zpěvu na vybrané hudební nástroje nebo na tělo
	Hra na dirigenta a orchestr
	Hudební a pohybová improvizace
	Hudba a kultura (hudební žánry 20. století).

Hudební výchova	8. – 9. ročník
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku, orientuje se v digitálním prostředí	Poslechová činnost - poznávání ukázek z různých období a různých hudebních žánrů.
	Netradiční a nové hudební nástroje
	Nástroje současných hudebních těles
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace, využívá vhodné elektronické nástroje a digitální technologie	Zpěv písní populární hudby
	Doprovod zpěvu na vybrané hudební nástroje
	Zpěv písní české populární hudby 20.století
	Zpěv písní současné české populární hudby
	Doprovod zpěvu nástroji nebo na tělo
	Hudební a pohybová improvizace
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Hlasová hygiena, přednes, pěvecký projev,
	Hra na dirigenta a orchestr
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Muzikál
	Hudební a pohybová improvizace
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Muzikál
	Rytmické hry
	Hudební a pohybová improvizace
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Společenské, moderní a etnické tance
	Hudební a pohybová improvizace
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Společenské, moderní a etnické tance
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku, orientuje se v digitálním prostředí	Základy slovníku hudební terminologie
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Hudba a kultura (hudební žánry 20. století).
	Poslechová činnost - poznávání ukázek z různých období a různých hudebních žánrů.
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Hudba a kultura (hudební žánry 20. století).
	Poslechová činnost - poznávání ukázek z různých období a různých hudebních žánrů.
HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění; vyhledává v digitálním prostředí originální díla a inspiruje se jimi; respektuje autorská práva	Filmová a scénická hudba
	Společenské, moderní a etnické tance
	Hudební a pohybová improvizace
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Zpěv písní české populární hudby 20.století
	Zpěv písní současné české populární hudby
	Muzikál
	Hudba a kultura - Poslechová činnost (světová hudba 20. a 21. století - hudební žánry. Nové formy hudby a jejich propojení s dalším uměním).
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Zpěv písní současné české populární hudby
	Muzikál
	Hudba a kultura - Poslechová činnost (světová hudba 20. a 21. století - hudební žánry. Nové formy hudby a jejich propojení s dalším uměním).

Hudební výchova	8. – 9. ročník
HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění; vyhledává v digitálním prostředí originální díla a inspiruje se jimi; respektuje autorská práva	Tvorba scénické a filmové hudby, hudba v reklamách
	Muzikál
	Hudba a kultura - Poslechová činnost (světová hudba 20. a 21. století - hudební žánry. Nové formy hudby a jejich propojení s dalším uměním).
	Hudební a pohybová improvizace
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference	
Zahrnuto v učivu Hudba a kultura (hudební žánry 20. století).	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy	
Projekt: Tradice a svátky.	

5.15.6. HUDEBNÍ VÝCHOVA: 1. – 3. ročník – minimální výstupy vzdělávání

Žák:

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

UČIVO – 1.-3. ročník

Vokální činnosti

- pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (zpěv jednoduchých písní přiměřeného rozsahu)
- pěvecký a mluvní projev – rytmizace říkadel, zpěv (správné dýchání, zřetelná výslovnost, mluvený/zpívaný hlas)

Instrumentální činnosti

- hra na tělo
- rytmizace - hudební hry

Hudebně pohybové činnosti

- pohybové vyjádření hudby - pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami, pohyb podle jednoduchých rytmických doprovodů, tempové a rytmické změny

Poslechové činnosti

- zvuk – síla zvuku, zvuk hudebních nástrojů, jiné jednoduché zvuky ze života
- hudební výrazové prostředky - rytmus, melodie
- hudba vokální, instrumentální - jednoduché skladby
- hudební styly a žánry - ukolébavka, taneční hudba

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – In

- psychohygienu - In

- Sociální rozvoj - komunikace – In

Multikulturní výchova - kulturní diference – In

- lidské vztahy – A

5.15.7. HUDEBNÍ VÝCHOVA: 4. – 5. ročník- minimální výstupy vzdělávání

Žák:

- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- propojí vlastní pohyb s hudbou
- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování

UČIVO – 4.-5. ročník

Vokální činnosti

- pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (zpěv písní přiměřeného rozsahu)
- pěvecký a mluvní projev – interpretace písní (správné dýchání, zřetelná výslovnost, hlasová hygiena, frázování)
- hudební rytmus – realizace písní
- intonace, vokální improvizace - hudební hry, společné vokálně instrumentální aktivity

Instrumentální činnosti

- hra na hudební nástroje - reprodukce jednoduchých motivů a skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře
- rytmizace, melodizace, hudební improvizace - jednoduchý hudební doprovod na rytmické hudební nástroje, hudební hry

Hudebně pohybové činnosti

- pohybový doprovod znějící hudby - taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- pohybové vyjádření hudby – pohybová improvizace, osobní tvořivý projev, hudebně pohybové hry

Poslechové činnosti

- tón – výška, síla a barva
- hudební výrazové prostředky - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (vzestupná/sestupná)
- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj (základní hudební nástroje v jednoduchých skladbách)

- hudební styly a žánry - taneční hudba, pochodová, ukolébavka, hudba různých skladeb...

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – In

- psychohygiena - In

- **Sociální rozvoj** - komunikace – In

Multikulturní výchova - kulturní diference – In

- lidské vztahy – A

5.15.8. HUDEBNÍ VÝCHOVA: 6. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání

Žák:

- doprovází písně pomocí ostinata
- interpretuje vybrané lidové a umělé písně, s dopomocí využívá vhodné elektronické nástroje i hudební aplikace k doprovodům případně k vlastním zvukovým či hudebním pokusům, za pomoci dostupného hudebního softwaru provádí jednoduché hudební experimenty
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

UČIVO – 6. - 9. ročník

Vokální činnosti

- pěvecký a mluvní projev – hlasový rozsah, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost, mutace, věkové zvláštnosti, individualita zpěvu, společné vokálně instrumentální aktivity, zpěv (interpretace) lidových a umělých písní
- intonace a vokální improvizace – improvizace jednoduchých hudebních forem
- hudební rytmus – rytmus řeči a hudby, rytmické zákonitosti při vokálním projevu
- reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev, vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

Instrumentální činnosti

- hra na vybrané hudební nástroje - nástrojová reprodukce melodií a písní, hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře či počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)
- tvorba jednoduchých doprovodů pro hudební (hudebně dramatické) projevy
- tvorba jednoduchých doprovodů pomocí ostinata

Poslechové činnosti

- orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby - pochopení hudebního díla

- hudební dílo a jeho autor - hudební skladba, hudební/nehudební díla, doba vzniku, život autora, vlastní zkušenost (inspirace, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)
- hudební nástroje symfonického orchestru
- interpretace znějící hudby - slovní charakteristika hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – In

- psychohygienu In

- Sociální rozvoj - komunikace – In

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá – In

Multikulturní výchova - multikulturalita – In

Mediální výchova - fungování a vliv médií ve společnosti - In

5.16. Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

5.16.1. Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova je dán obsahem vzdělávací oblasti Umění a kultura, z níž tento předmět vznikl.

Výuka probíhá ve všech ročnících 1. a 2. stupně s časovou dotací 7 vyučovacích hodin na 1. stupni a 6 vyučovacích hodin na 2. stupni. Předmět není rozdělen na hlavní tematické okruhy. Obsahem učiva v jednotlivých ročnících je Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity a Ověřování komunikačních účinků. Rozdělení časové dotace učiva Výtvarné výchovy je na uvážení vyučujícího, který bude brát ohled na specifické potřeby žáků ve třídě.

Cílem předmětu je seznamovat žáky s výtvarnými a výrazovými prostředky, i s konkrétními výtvarnými technikami, rozvíjet aktivním způsobem vlastní citový prožitek a vést žáky k poznávání okolního světa. Vycházet z tvůrčí činnosti, rozvíjet dětskou fantazii a hledat souvislosti a inspiraci mezi jednotlivými druhy umění i dějinami umění. Cílem je přispívat k rozvoji osobnosti, sebevědomí i sebekritičnosti, k toleranci a sounáležitosti. Přispívat k seberealizaci žáků, kultivovat výtvarný projev žáků a utvářet žebříček uměleckých hodnot. Vést žáky k hledání nových možností výtvarné realizace a k dovednosti svůj výtvarný pohled prezentovat a obhájit.

Výuka probíhá ve třídách, k výuce je možno využít vnitřních i venkovních prostor školy, i mimo školu během vycházky. Výuka je doplňována návštěvami výstav, organizováním výstav a prezentací vlastních výtvarných prací žáků v prostorách školy. Ve výuce jsou mimo jiné uplatňovány metody krátkodobé projektové výuky. Mohou využívat interaktivní tabuli i jiná digitální zařízení (notebooky, tablety).

Průřezová témata:

Na 1. i 2. stupni: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova uplatňujeme takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení:

- žák si osvojuje potřebné dovednosti při práci s různým materiálem
 - učitel podporuje u žáka zvědavost
 - učitel motivuje žáka k dalšímu vzdělávání
 - učitel střídá metody a formy práce přiměřeně k věku a potřebám žáků
- žáka pracuje samostatně i ve skupině
 - učitel uplatňuje individuální přístup ke všem žákům, individuálně zhodnotí osobní pokrok žáka s ohledem na stupeň a rozsah postižení
 - učitel vytváří prostor pro diskusi

Kompetence k řešení problémů:

- žák vnímá problémové situace, rozpoznává problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení
 - učitel vede žáka, aby našel nejvhodnější způsob zpracování výtvarného námětu - pomáhá mu, aby si zvolil vhodnou výtvarnou techniku k jeho zpracování a tak předešel možným vzniklým problémům, vede žáka k hledání různých variant zpracování tématu
- žák se nenechá při řešení problému odradit nezdarem
 - učitel pomáhá žákovi k úspěšnému dokončení vlastní výtvarné činnosti - motivuje ho, povzbuzuje, radí a nedovolí, aby se žák nechal odradit nezdarem
- žák dokáže popsat problém a svěřit se s ním, při řešení složitějších problémů požádá o radu a řídí se jí
 - učitel vede žáka, aby dokázal vyjádřit a formulovat konkrétní složitější problém, společně hledají jeho řešení, učitel sleduje a koriguje jeho plnění

Kompetence komunikativní:

- žák se vyjadřuje srozumitelně v ústním projevu a umí vést dialog
 - učitel podněcuje žáka k srozumitelnému ústnímu projevu při prezentaci výtvarné činnosti i při srovnávání své výtvarné činnosti s druhými, vede s ním dialog o výtvarných činnostech, probírá s žákem jeho vlastní nápad k výtvarné realizaci

- žák rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje
- učitel zadává výtvarné náměty přiměřeně k věku žáka, mluví srozumitelně tak, aby žák téma pochopil a rozuměl mu

- žák vyjadřuje své názory a postoje, umí vhodnou formou obhájit svůj názor
- učitel se zajímá o názor žáka, podporuje ho v jeho slovním srozumitelném vyjadřování, vede žáka, aby dokázal vyjádřit názor na vytvořené dílo (vlastní i cizí), aby dokázal obhájit svou výtvarnou práci, vede žáka k prezentaci vlastního kritického postoje ke svému dílu

Kompetence sociální a personální:

- žák posiluje své sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby
- prostřednictvím výtvarných akcí a prezentacemi výsledků prací žáků učitel upevňuje a posiluje jejich sebevědomí

- žák respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce
- učitel umožňuje žákům práci ve skupině, zadává náměty a výtvarná témata, při kterých žáci spolupracují a učí se chápat pravidla týmové práce, každý žák dostává možnost se aktivně podílet na práci ve skupině, sdělovat si vzájemně své pocity a názory, vzájemně se respektovat, učitel vede žáky k aktivnímu se zapojování v pracovním kolektivu během skupinové práce

- žák rozpoznává nevhodné a rizikové chování, uvědomuje si jeho možné důsledky
- učitel vyžaduje dodržování pravidel a správného chování během organizačních činností, vede žáka, aby rozpoznal vlastní nevhodné chování a zhodnotil jej

Kompetence občanské:

- žák vnímá přírodní krásy a šetrně se chová k nim
- učitel vytváří atmosféru vzájemné důvěry pro vyjádření vlastních názorů a postřehů
- učitel vede žáka k toleranci při hodnocení vlastních výsledků práce s ohledem na individualitu

Kompetence pracovní:

- žák je schopen pracovní výdrže, koncentrace na pracovní výkon a jeho dokončení
- učitel vede žáka ke koncentraci na zadanou výtvarnou činnost, vyžaduje dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínech

- žák reálně posoudí výsledek své práce i práce ostatních
- učitel pomáhá žákovi posoudit, zhodnotit a porovnat výsledek své výtvarné činnosti s ostatními

Kompetence digitální:

- žák získává a vyhledává informace, volí k tomu odpovídající postupy
- učitel seznamuje žáka s uměním v digitálním prostoru

- žák ctí autorská práva v prostředí digitálních médií
- učitel motivuje žáka k využívání vhodných digitálních technologií a aplikací pro inspiraci k výtvarné tvorbě a aktivní práci na výtvarných tématech

- žák se chová zodpovědně v digitálním prostředí
- učitel vede žáka k hledání vhodných postupů k vypracování zadání

5.16.2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA: 1. – 3. ročník

Výtvarná výchova	1. – 3. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Rozlišování a kombinace základních tvarů Rozlišení pojmu kresba a malba
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Pojmenování základních a doplňkových barev a jejich odstínů Rozlišení pojmu kresba a malba
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Ilustrace, seznámení s dětskými ilustrátory
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Porovnávání v umění (architektura, výtvarná díla, kresby)
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Porovnávání v umění (architektura, výtvarná díla, kresby)
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Pohyb těla v prostoru Ilustrace, volná malba, sochařství, komiks, fotografie
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Kresba – pastelky, tužky, voskovky, suchý pastel, tuž, uhel, rudka
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Barva – vodové, anilínové, tempery
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Koláž – textilní, papírová
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje různými prostředky dle svých schopností	3D objekty Film, fotka, komiks, koláž
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Ilustrace, seznámení s dětskými ilustrátory
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	Různé typy materiálů kolem nás

Výtvarná výchova	1. – 3. ročník
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace přímo nebo zprostředkovaně pomocí digitálních technologií zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Individuální a skupinová tvorba na dané téma Projekt na dané téma
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace přímo nebo zprostředkovaně pomocí digitálních technologií zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Individuální a skupinová tvorba na dané téma Projekt na dané téma
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace přímo nebo zprostředkovaně pomocí digitálních technologií zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Individuální a skupinová tvorba na dané téma Projekt na dané téma

5.16.3. VÝTVARNÁ VÝCHOVA: 4. – 5. ročník

Výtvarná výchova	4. – 5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	Barevné kontrasty, proporční vztahy Zaznamenání vzájemných vztahů mezi objekty
VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	Objekty kolem nás Ilustrace, komiks Animovaný film, fotografie
VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	3D objekty Vnímání objektů různými smysly
VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	Vlastní tvorba na základě emocí, prožitků, pocitů a nálad Individuální a skupinová tvorba
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace, postupně si vytváří digitální portfolio vlastní tvorby	Hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama
VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah přímo nebo zprostředkovaně pomocí digitálních technologií vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Prezentace a reflexe vlastní tvorby

5.16.4. VÝTVARNÁ VÝCHOVA: 6. – 9. ročník

Výtvarná výchova	6. – 9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahy; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	Linie, barva, tvar, objem a struktura
	Geometrické obrazce a kompozice
	Záznam stopy, otisk a kontrast
	Horizontála /vertikála, základy lineární perspektivy
	Prostorová a plošná kompozice
	Základní prvky scénografie
	Portrét a možnosti jeho zobrazení-kresba, malba, koláž, fotografie a digitální technologie
	Emoce a jejich vizualizace
	Tělo v prostoru-základy figurální kresby a malby
	Vizuální zpracování děje - komiks, fotografie, video
	Základy grafických technik
	Písmo a jeho specifika v kontextu doby
	Figurální kresba, loutka, plastika, socha, objekt
	Práce s reprodukcí výtvarně-vizuálních děl
Forma a obsah uměleckého díla a jejich přetvoření	
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Linie, barva, tvar, objem a struktura
	Geometrické obrazce a kompozice
	Záznam stopy, otisk a kontrast
	Realismus versus abstrakce
	Interpretace smyslového zážitku
	Prostorová a plošná kompozice
	Základní prvky scénografie
	Tvorba objektu/masky
	Znázornění pohybu
	Ilustrace děje
	Portrét a možnosti jeho zobrazení-kresba, malba, koláž, fotografie a digitální technologie
	Emoce a jejich vizualizace
	Tělo v prostoru-základy figurální kresby a malby
	Vizuální zpracování děje - komiks, fotografie, video
	Základy grafických technik
	Písmo a jeho specifika v kontextu doby
	Figurální kresba, loutka, plastika, socha, objekt
Práce s reprodukcí výtvarně-vizuálních děl	
Forma a obsah uměleckého díla a jejich přetvoření	
Pop-art, land-art, body-art	

Výtvarná výchova	6. – 9. ročník
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Geometrické obrazce a kompozice
	Interpretace smyslového zážitku
	Základní prvky scénografie
	Znázornění pohybu
	Ilustrace děje
	Portrét a možnosti jeho zobrazení-kresba, malba, koláž, fotografie a digitální technologie
	Vizuální zpracování děje - komiks, fotografie, video
	Historie a možnosti tvorby propagačních materiálů, reklama, plakát
VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi, experimentuje	Historie fotografie a filmu, fotografická a filmová kompozice
	Linie, barva, tvar, objem a struktura
	Geometrické obrazce a kompozice
	Záznam stopy, otisk a kontrast
	Realismus versus abstrakce
	Interpretace smyslového zážitku
	Horizontála /vertikála, základy lineární perspektivy
	Prostorová a plošná kompozice
	Základní prvky scénografie
	Tvorba objektu/masky
	Znázornění pohybu
	Ilustrace děje
	Umění románského slohu, gotiky a renesance
	Portrét a možnosti jeho zobrazení-kresba, malba, koláž, fotografie a digitální technologie
	Emoce a jejich vizualizace
	Tělo v prostoru-základy figurální kresby a malby
	Vizuální zpracování děje - komiks, fotografie, video
	Základy grafických technik
	Písmo a jeho specifika v kontextu doby
	Figurální kresba, loutka, plastika, skulptura, objekt
Práce s reprodukcí výtvarně-vizuálních děl	
Forma a obsah uměleckého díla a jejich přetvoření	
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Historie fotografie a filmu, fotografická a filmová kompozice
	Interpretace smyslového zážitku
	Základní prvky scénografie
	Umění románského slohu, gotiky a renesance
	Portrét a možnosti jeho zobrazení-kresba, malba, koláž, fotografie a digitální technologie
	Emoce a jejich vizualizace
	Interpretace barokních a klasicistních děl
	Tělo v prostoru-základy figurální kresby a malby
	Vizuální zpracování děje - komiks, fotografie, video
	Charakteristika výtvarných směrů první poloviny 20. století, koláž, asambláž
	Práce s reprodukcí výtvarně-vizuálních děl
	Forma a obsah uměleckého díla a jejich přetvoření
Pop-art, land-art, body-art	

Výtvarná výchova	6. – 9. ročník
	Historie fotografie a filmu, fotografická a filmová kompozice
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Realismus versus abstrakce Umění pravěku a starověkých kultur Horizontála /vertikála, základy lineární perspektivy Prostorová a plošná kompozice Základní prvky scénografie Tvorba objektu/masky Ilustrace děje Umění románského slohu, gotiky a renesance Portrét a možnosti jeho zobrazení-kresba, malba, koláž, fotografie a digitální technologie Emoce a jejich vizualizace Interpretace barokních a klasicistních děl Tělo v prostoru-základy figurální kresby a malby Vizuální zpracování děje - komiks, fotografie, video Základy grafických technik Figurální kresba, loutka, plastika, sochařství, objekt Charakteristika výtvarných směrů první poloviny 20. století, koláž, asambláž Práce s reprodukcí výtvarně-vizuálních děl Forma a obsah uměleckého díla a jejich přetvoření Historie fotografie a filmu, fotografická a filmová kompozice
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření, vybírá vhodnou formu pro jejich prezentaci i v digitálním prostředí	Linie, barva, tvar, objem a struktura Geometrické obrazce a kompozice Záznam stopy, otisk a kontrast Realismus versus abstrakce Interpretace smyslového zážitku Horizontála /vertikála, základy lineární perspektivy Prostorová a plošná kompozice Základní prvky scénografie Tvorba objektu/masky Znázornění pohybu Ilustrace děje Portrét a možnosti jeho zobrazení-kresba, malba, koláž, fotografie a digitální technologie Emoce a jejich vizualizace Tělo v prostoru-základy figurální kresby a malby Vizuální zpracování děje - komiks, fotografie, video Figurální kresba, loutka, plastika, sochařství, objekt Charakteristika výtvarných směrů první poloviny 20. století, koláž, asambláž Práce s reprodukcí výtvarně-vizuálních děl Forma a obsah uměleckého díla a jejich přetvoření Historie a možnosti tvorby propagačních materiálů, reklama, plakát Pop-art, land-art, body-art Historie fotografie a filmu, fotografická a filmová kompozice
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	

Výtvarná výchova	6. – 9. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita	
Zahrnuto v učivu Vizualní zpracování děje, komiks, fotografie, video.	

5.16.5. VÝTVARNÁ VÝCHOVA: 1. – 3. ročník – minimální výstupy vzdělávání

Žák:

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

UČIVO - 1. - 3. ročník

Rozvíjení smyslové citlivosti

- realizace vlastní tvorby: plošná tvorba, prostorová tvorba, objektová a akční tvorba (samostatné/kombinované výtvarné techniky, tradiční/netradiční výtvarné prostředky)
- prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vlastní tvorbě - linie, barvy, tvary, objemy
- běžná výtvarná produkce

Uplatňování subjektivity

- prostředky pro výtvarné vyjádření osobních zkušeností, prožitků a fantazie - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
- typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, animovaný film, fotografie

Ověřování komunikačních účinků

- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)
- vnímání a srovnávání linií, barev, tvarů a objektů ve výsledcích vlastní tvorby s ostatními pracemi žáků, i s pracemi běžné produkce s dopomocí učitele

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání –
In

- kreativita – In

- Sociální rozvoj – kooperace a kompetice - In

Multikulturní výchova - kulturní diference - In

5.16.6. VÝTVARNÁ VÝCHOVA: 4. – 5. ročník – minimální výstupy vzdělávání

Žák:

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává a třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

UČIVO - 4. - 5. ročník**Rozvíjení smyslové citlivosti**

- realizace vlastního tvůrčího záměru a vlastní tvorby: plošná tvorba, prostorová tvorba, objektová a akční tvorba (samostatné/kombinované výtvarné techniky, konkrétní/abstraktní zpracování, tradiční/netradiční výtvarné prostředky)
- prvky vizuálně obrazného vyjádření a jejich uplatnění ve vlastním tvůrčím záměru – linie, barvy, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná výtvarná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových, vlastních zkušeností, prožitků a fantazie
- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba/běžná výtvarná produkce (fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)

Uplatňování subjektivity

- prostředky pro výtvarné vyjádření osobních zkušeností, prožitků a fantazie - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
- typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama

Ověřování komunikačních účinků

- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací
- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)
- vnímání, srovnávání a hodnocení vlastních výsledků práce s ostatními pracemi žáků, i s pracemi běžné a umělecké produkce s dopomocí učitele

- slovní, neverbální či grafické vyjádření pocitu z vnímání vlastní tvůrčí činnosti, z tvůrčí činnosti ostatních i uměleckého díla

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
– In

- kreativita – In

- Sociální rozvoj – kooperace a kompetice - In

Multikulturní výchova - kulturní diference - In

5.16.7. VÝTVARNÁ VÝCHOVA: 6. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání

Žák:

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru, objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

UČIVO - 6. - 9. ročník

Rozvíjení smyslové citlivosti

- příprava, realizace a prezentace vlastního tvůrčího záměru: plošná tvorba, prostorová tvorba, objektová a akční tvorba (samostatné/kombinované výtvarné techniky, konkrétní/abstraktní zpracování, tradiční/netradiční výtvarné prostředky)
- prvky vizuálně obrazného vyjádření a jejich uplatnění ve vlastním tvůrčím záměru - linie, barvy, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, využití základních výtvarných vztahů a vlastností - uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření

Uplatňování subjektivity

- prostředky pro výtvarné vyjádření osobních zkušeností, představ a myšlenek (pro jejich vyjádření zvolení nejvhodnějších výtvarných prostředků a postupů – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru)

- typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce

Ověřování komunikačních účinků

- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření, verbální vyjádření vlastních postřehů a pocitů
- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, hodnocení a prezentace výsledků vlastní tvorby ve veřejném prostoru
- vnímání, srovnání, popis a hodnocení výsledků vlastní tvorby s tvorbou ostatních, i s pracemi běžné a umělecké produkce, uplatnění běžné a umělecké produkce

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání –
In

- kreativita – In

- Sociální rozvoj – kooperace a kompetice - In

Multikulturní výchova - kulturní diference - In

5.17. Vyučovací předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

5.17.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Obsah vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví je dán obsahem vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, z níž tento předmět vznikl.

Výuka probíhá na 2. stupni v 8. a 9. ročníku s časovou dotací jednu vyučovací hodinu týdně. Předmět není rozdělen na hlavní tematické okruhy. Obsahem učiva v ročnících jsou Vztahy mezi lidmi a formy soužití, Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Hodnota a podpora zdraví a Osobnostní a sociální rozvoj. Rozdělení časové dotace učiva Výchovy ke zdraví je na uvážení vyučujícího, který bude brát ohled na specifické potřeby žáků ve třídě.

Cílem předmětu je poskytovat žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví, vést je ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení. Upevňovat hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjet sociální dovednosti a komunikaci, dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích.

Výuka probíhá převážně ve třídách, žáci mohou využít učebnu Informatiky či jiných digitálních zařízení (interaktivní tabule, notebooky, tablety). Hodiny mohou být doplněny besedami, návštěvami a exkurzemi vybraných zařízení či vycházkami s praktickým doplněním učiva.

Průřezová témata:

2. stupeň: Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Výchova ke zdraví uplatňujeme takové metody a postupy, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

- žák poznává vlastní pokroky a uvědomuje si problémy, které mu brání v učení
- učitel vede žáky k poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů, pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností

- žák dokáže vyhledávat a využívat informace v praktickém životě
- učitel orientuje žáky v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví

- žák chápe obecně používané termíny, znaky a symboly
- učitel vede žáky k chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá problémové situace, rozpozná problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení
- učitel vede žáky k rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a osvojování poznatků a dovedností jim předcházet

Kompetence komunikativní

- žák vhodně komunikuje ve škole i mimo školu
- učitel vytváří situace, ve kterých žák využívá kultivovaného, souvislého a výstižného projevu

- žák využívá různých druhů komunikačních prostředků

- učitel vede žáka k porozumění a formulování obsahu komunikace vlastními slovy
- žák odmítá vše, co narušuje dobré vztahy
- učitel vede žáka k dobrým vztahům, sebeovládání, respektu názorů druhých, vyjádření názorů vlastních
- učitel vytváří pravidla komunikace mezi žáky navzájem a mezi žákem a učitelem

Kompetence sociální a personální

- žák rozpoznává nevhodné a rizikové chování, uvědomuje si jeho možné důsledky
- učitel důsledně vyžaduje odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím a sportem
- žák navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- učitel žákům objasňuje, že sport je jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů
- žák si uvědomuje nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby
- učitel žáky vybízí, aby si uvědomili nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby

Kompetence občanské

- žák chrání své zdraví, uvědomuje si význam zdravého životního stylu, podílí se na ochraně životního prostředí
- učitel vede žáky k dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví, zodpovědnosti a péči o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení

Kompetence pracovní

- žák je zodpovědný za své zdraví
- učitel vede žáka k dodržování hygieny, zdravého životního stylu, rozpoznávat rizika vzniku úrazu
- učitel rozvíjí kreativitu a fantazii žáka, jeho samostatnost aplikovat poznatky v praxi, pracovat s návodem
- žák přemýšlí o svých reálných možnostech k výběru budoucího povolání
- učitel vede žáka k sebepoznání i k sebehodnocení s přihlédnutím k budoucí profesní orientaci
- žák se účastní různých akcí pořádaných školou
- učitel organizuje akce školy, kterých se žák účastní

Kompetence digitální

- žák vyhledává a zpracovává informace prostřednictvím digitálních technologií, dbá na digitální bezpečnost
- učitel vhodně koriguje žáka v komunikaci se svým okolím v digitálním prostředí

- žák si uvědomuje rizika v digitálním prostředí
- učitel žáka seznamuje s bezpečnostními riziky sdílení informací v digitálním prostředí

5.17.2. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: 8. ročník

Výchova ke zdraví	8. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence komunikativní ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity: - kamarádství, přátelství, rodičovství, - rodina, škola vrstevnická skupina.
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí, digitální prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Mezilidské vztahy a komunikace - respektování sebe sama i druhých. Přijímání názoru druhého, rozvíjení schopností komunikace.
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých (i v digitálním prostředí) a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Bezpečné způsoby chování, preventivní a lékařská péče. Chování při úrazu a v situacích ohrožujících život.
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Aktivní podpora zdraví. Režim dne. Tělesná a duševní hygiena - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování. Význam pohybu pro zdraví.
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	Možná zdravotní rizika spojená s nezdravým životním stylem. Životní hodnoty.
VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Zásady zdravého stravování. Potravinová pyramida. Poruchy příjmu potravy.
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Denní režim dospívajícího. Sebepoznání a sebepojetí - vztah k sobě samému, k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí.
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Změny v dospívání. Vztahy ve dvojici. Sexuální dospívání.
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Pravidla bezpečného chování v dopravě. Poskytnutí první pomoci.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí	
Zahrnuto v učivu Denní režim dospívajícího. Sebepoznání a sebepojetí - vztah k sobě samému, k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí.	

5.17.3. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ : 9. ročník

Výchova ke zdraví	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence komunikativní ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - láska, partnerské vztahy, manželství. Morální rozvoj - rozvíjení rozhodovacích dovedností, dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích.
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; rozumí tomu, jak digitální technologie mohou ovlivňovat duševní zdraví a bezpečí	Základní lidské potřeby a jejich hierarchie. Stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti.
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěřá se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Běžné, infekční, civilizační a jiné choroby. Preventivní prohlídky a očkování. Bezpečné způsoby chování - nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitida.
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Psychohygiena - techniky k regeneraci a odolávání stresu, hledání pomoci při problémech.
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví - prevence rizikového sexuálního chování, předčasná sexuální zkušenost. Argumenty pro odložení pohlavního života (přerušování těhotenství). Odpovědnost za sexuální chování (antikoncepce).
VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Fyzická, psychická a sociální závislost. Legální a nelegální návykové látky.
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Reklama a informace. Manipulace médií, vrstevníky, skupinami (sekty). Asertivní komunikace a další komunikační dovednosti. Bezpečné chování na sociálních sítích a internetu.
VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí; nepodílí se na šíření toxického nebo zdraví ohrožujícího jednání	Ochrana člověka za mimořádných událostí, živelné pohromy. Integrovaný záchranný systém. Signály při mimořádných situacích.

Výchova ke zdraví	9. ročník
a přijímá odpovědnost za své jednání v on-line prostředí	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena	
Zahrnuto v učivu Psychohygiena	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy	
Zahrnuto v učivu Vztahy ve dvojici.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika	
Zahrnuto v učivu Morální rozvoj.	

5.17.4. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: 8. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání**Žák:**

- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím; při práci s digitálními technologiemi předchází situacím ohrožující zdraví
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví; v digitálním prostředí vyhledává relevantní informace pro podporu zdraví a adekvátně je vyhodnocuje
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- svěří se se zdravotním problémem
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

UČIVO – 8. ročník**Vztahy mezi lidmi a formy soužití**

- vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství (dobré soužití)
- vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, zájmová skupina

Změny v životě člověka a jejich reflexe

- dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny
- sexuální dospívání a reprodukční zdraví - zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity

Zdravý způsob života a péče o zdraví

- tělesná a duševní hygiena, denní režim - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim

- aktivní podpora zdraví, respekt ke zdravotnímu stavu vlastního/vrstevníků
- výživa a zdraví – zásady zdravého stravování a správné výživy, správné stravovací návyky, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy
- ochrana před nemocemi - přenos nákazy (respirační, získané v přírodě, přenosné potravou, krví, sexuálním kontaktem, bodnutím hmyzu, stykem se zvířaty) a jejich prevence, preventivní a léčebná péče
- ochrana před úrazy - odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, ve škole, v dopravě), základy první pomoci
- zdravotní problém - svěřením se

Hodnota a podpora zdraví

- celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – základní lidské/životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- podpora zdraví - prevence, odpovědnost za své zdraví, podpora zdravého životního stylu

Průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova** - *Osobnostní rozvoj* - sebepoznání a sebepojetí – In
- seberegulace a sebeorganizace – In
- *Sociální rozvoj* - poznávání lidí - In
- mezilidské vztahy – In
- komunikace – In

UČIVO - 9. ročník

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

- stres a jeho vztah ke zdraví - překonávání stresových reakcí, posilování duševní odolnosti
- autodestruktivní závislosti - zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek (alkohol, kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet)
- autodestruktivní závislosti - zdravotní a psychosociální rizika spojená s provozováním hazardních her (násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnutí, trestná činnost)
- skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužití dětí, kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci (sociálně patologické jevy - uplatnění sociálních dovedností)
- formy brutality a násilí - odmítavý postoj ke všem formám
- bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení

- bezpečné chování a komunikace - konfliktní a krizové situace, odborná pomoc, centra odborné pomoci a jejich telefonní čísla
- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnání agresivity
- ochrana člověka za mimořádných událostí - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, odpovědné chování při mimořádných událostech, činnost po mimořádné události (likvidace následků hromadného zasažení obyvatel - praktické užití první pomoci)

Osobnostní a sociální rozvoj

- sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému (zdravé sebevědomí), vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, vědomí vlastní identity, pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy (v kontaktu s vrstevníky)
- seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládnání problémových situací
- psychohygienu – pro předcházení a zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech
- mezilidské vztahy a komunikace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, dialog, efektivní komunikace, kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - *Osobnostní rozvoj* - psychohygienu – In

- *Sociální rozvoj* - mezilidské vztahy – In

- komunikace – In

- *Morální rozvoj* - řešení problému a rozhodovací

dovednosti - In

Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení -In

5.18. Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

5.18.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova je dán obsahem vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, z níž tento předmět vznikl.

Výuka probíhá ve všech ročnících 1. a 2. stupně s časovou dotací dvě vyučovací hodiny týdně. Na 1. stupni má předmět komplexní charakter a vyučování je koedukované. Od 6. ročníku probíhá výuka odděleně – chlapci a dívky. Na 1. stupni Tělesná výchova není rozdělena na hlavní tematické okruhy. Obsahem učiva v jednotlivých ročnících jsou Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a Činnosti podporující pohybové učení. Rozdělení časové dotace učiva Tělesné výchovy je na uvážení vyučujícího, který bude brát ohled na specifické potřeby žáků ve třídě. Na 2. stupni je Tělesná výchova rozdělena na tři tematické okruhy: Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a Činnosti podporující pohybové učení. Rozdělení časové dotace učiva Tělesné výchovy je na uvážení vyučujícího, který bude brát ohled na specifické potřeby žáků ve třídě.

Součástí předmětu Tělesná výchova je Zdravotní tělesná výchova (ZdrTV). Její prvky jsou využívány ve všech ročnících. Obsahem učiva ZdrTV jsou Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení, Speciální cvičení a Všeobecně/Všestranné rozvíjející pohybové činnosti. Rozdělení časové dotace učiva Zdravotní tělesné výchovy je na uvážení vyučujícího, který bude brát ohled na specifické potřeby žáků ve třídě.

Cílem Tělesné výchovy je harmonický rozvoj žáka po stránce tělesné i duševní a vytváření návyku trvale cvičit a sportovat. Rozvíjet tělesnou zdatnost, výkonnost a kulturu pohybového projevu, ovlivňovat zdravotní stav, charakterové i volní vlastnosti (např. sebeovládání, trpělivost, houževnatost, vůli) a odstraňovat psychickou únavu. Cílem je osvojit si praktické dovednosti a návyky, rozvíjet teoretické znalosti (např. pravidla sportovních her) a zájem žáků k pohybovým aktivitám a sportu. Důraz je kladen na aktivní pohybovou činnost a maximální zapojení všech žáků. Cílem je dodržovat daná pravidla a hrát fair-play. Podporovat u žáků vztah ke svému tělesnému i duševnímu zdraví i k celkovému zdravému životnímu stylu. Průběžně žáky seznamovat s dodržováním základních zásad bezpečnosti při pohybových činnostech a vést je k osvojení si základních hygienických návyků při pohybových aktivitách.

Výuka probíhá v prostorách cvičebního sálu, malého vedlejšího sálu, na školním hřišti i v jiných venkovních prostorách v okolí školy, např. v parku nebo na Svitavském nábřeží. Hodiny jsou doplněny cvičeními v přírodě, pobytem v přírodě s turistikou, vycházkami nebo výlety. Pro doplnění učiva žáci mohou využít učebnu Informatiky či jiných digitálních zařízení, např. notebooků či tabletů. Dle možností a podmínek školy a dle zájmu žáků může být výuka Tělesné výchovy doplněna o sportovní turnaje a utkání, o netradiční či jiné sportovní pohybové činnosti.

Průřezová témata:

1. stupeň: Osobnostní a sociální výchova

2. stupeň: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova uplatňujeme takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

- žák poznává vlastní pokroky a uvědomuje si problémy, které mu brání v učení
- učitel dává žákovi příležitost poznávat vlastní pokroky a uvědomovat si i možné problémy bránícímu v plném rozsahu pohybu

Kompetence k řešení problémů

- žák se nenechá při řešení problému odradit nezdarem
- učitel vede žáka ke schopnosti nenechat se odradit nezdarem a kladně ho motivuje k lepšímu výkonu

Kompetence komunikativní

- žák rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje
- učitel učí žáka správně pochopit obsah sdělení a přiměřeně na něj reagovat

Kompetence sociální a personální

- žák posiluje své sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby
- učitel podporuje posilování sebevědomí žáka
- žák respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce
- učitel učí žáka respektovat pravidla práce v týmu a jeho pracovní činností ovlivňovat kvalitu práce
- žák rozpoznává nevhodné a rizikové chování, uvědomuje si jeho možné důsledky
- učitel důsledně vyžaduje dodržování stanovených pravidel, upozorňuje žáky na nevhodné a rizikové chování a jeho možné důsledky

Kompetence občanské

- žák dbá na dodržování školního řádu
 - učitel vede žáka k zodpovědnosti za své jednání
 - učitel podporuje schopnost žáka vyjádřit vlastní názor a postřeh, tyto zároveň usměrňuje
- žák dodržuje pravidla fair-play během sportovních aktivit
 - učitel vede žáka k toleranci a k respektování práv
- žák se účastní akcí školy a aktivně se podílí na jejich organizaci - např. Vánoční besídka, Den otevřených dveří, Den země
 - učitel organizuje cvičení přírodě, turnaje a obdobné akce školy
- žák se chová šetrně k přírodě
 - učitel pěstuje u žáka kladný vztah k přírodě a k šetrnému chování k ní, toto postupně rozšiřuje do celosvětového měřítko
 - učitel vychovává žáka k hrdosti na svou vlast i v oblasti sportu a tělovýchovy

Kompetence pracovní

- žák dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí a společenských hodnot a uplatňuje je při pracovních činnostech
 - učitel vyžaduje dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce

Kompetence digitální

- žák se chová zodpovědně při využívání digitálních technologií v TV a při vyhledávání informací z oblasti sportu
 - učitel motivuje žáka k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti, přičemž žák měří a zaznamenává svůj pohybový výkon a porovnává ho s předchozími výsledky za pomoci digitálních přístrojů
 - učitel seznamuje žáka s různými možnostmi poznávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- žák zaznamenává aktivity do počítače, notebooku, tabletu
 - učitel pomáhá žáku analyzovat pohybové činnosti pomocí videozáznamu

5.18.2. TĚLESNÁ VÝCHOVA: 1. – 3. ročník

Tělesná výchova	1. – 3. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské

Tělesná výchova	1. – 3. ročník
	● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Hygiena, bezpečnost a ochrana zdraví při sportovních činnostech.
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Základní gymnastické prvky – kotoul vpřed, kotoul vzad, skok přes švihadlo, šplh na tyč1.
ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	Správné držení těla, správné zvedání zátěže. Průpravná, relaxační a kompenzační cvičení.
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Základy atletických disciplín – nízký a vysoký start, rychlý běh – 60 m, průpravná cvičení k hodů kriketovým míčkem, skok do dálky. Průpravná, relaxační a kompenzační cvičení.
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Vzájemná komunikace a spolupráce při sportovních činnostech. Základní smluvená gesta, povely, signály a značky.
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Vybrané sportovní hry – průpravná cvičení, hra, jednoduchá pravidla.
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Pohybový režim, intenzita pohybu.
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Sport a volný čas.
ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	Průpravná, relaxační a kompenzační cvičení.
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	Hygiena, bezpečnost a ochrana zdraví při sportovních činnostech. Základní plavecké dovednosti
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Základní plavecké způsoby

5.18.3. TĚLESNÁ VÝCHOVA: 4. – 5. ročník

Tělesná výchova	4. – 5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské

Tělesná výchova	4. – 5. ročník
	● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	Základní gymnastické prvky – kotoul před, kotoul vzad, stoj na rukou, přeskok přes kozu, skok přes švihadlo, šplh na tyči.
TV-5-i-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Základy atletických disciplín – nízký a vysoký start, rychlý běh – 100 m, vytrvalostní běh, hod kriketovým míčkem, skok do dálky, skok do výšky.
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Měření výkonu a posuzování pohybových dovedností.
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky i s využitím digitálních technologií	
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Základní smluvená gesta, povely, signály a značky. Vzájemná komunikace a spolupráce při sportovních činnostech.
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Vybrané sportovní hry – průpravná cvičení, hra, pravidla.
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Vzájemná komunikace a spolupráce při sportovních činnostech. Vybrané sportovní hry – průpravná cvičení, hra, pravidla.
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	Vybrané sportovní hry – průpravná cvičení, hra, pravidla.
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace i v digitálním prostředí	Sport a volný čas.
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti, sleduje změny i s využitím digitálních technologií	Zásady zdravého pohybu a souvislost pohybu a zdravého životního stylu.
ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	Kompenzační cviky a zdravotní tělesná výchova.
ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	Kompenzační cviky a zdravotní tělesná výchova.

Tělesná výchova	4. – 5. ročník
ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	Kompenzační cviky a zdravotní tělesná výchova.

5.18.4. TĚLESNÁ VÝCHOVA: 6.- 9. ročník

Tělesná výchova	6. – 9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Hygiena, bezpečnost a ochrana zdraví při sportovních činnostech. Základy první pomoci při úrazech při sportovních činnostech.
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Základní gymnastické prvky – kotoul před, kotoul vzad, stoj na ruce, přeskok přes kozu, skok přes švihadlo, šplh na tyči, šplh na laně.
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Estetika pohybu a jednoduché gymnastické sestavy. Úpolové hry a aktivity.
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Průpravná a protahovací cvičení. Kompenzační, relaxační, vyrovnávací a jiná zdravotně zaměřená cvičení.
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti a rozšiřuje je do problematiky digitálních kompetencí; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Posilovací a kondiční cvičení.
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Základy atletických disciplín – nízký a vysoký start, rychlý běh – 60, 100 m, vytrvalostní běh, hod kriketovým míčkem, skok do dálky, skok do výšky.
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti a posouvá je do roviny aktivního využití digitálních technologií, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Měření výkonu a posuzování pohybových dovedností.
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Měření výkonu a posuzování pohybových dovedností.
TV-9-3-07 zpracovává naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci, používá digitální technologie k organizaci pohybových akcí a prezentaci výsledku	
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Herní role a funkce při sportovních hrách (hráči, kapitán, rozhodčí apod.)
	Základní smluvená gesta, povely, signály a značky.

Tělesná výchova	6. – 9. ročník
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Vzájemná komunikace a spolupráce při sportovních činnostech.
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech s využitím digitálních technologií	Vybrané sportovní hry – průpravná cvičení, hra, pravidla, taktika.
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny, využívá digitální technologie k evidenci a vyhodnocení dosažených výkonů	Vzájemná komunikace a spolupráce při sportovních činnostech.
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Vybrané sportovní hry – průpravná cvičení, hra, pravidla, taktika. Vzájemná komunikace a spolupráce při sportovních činnostech.
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Základní gymnastické prvky – kotoul před, kotoul vzad, stoj na ruku, přeskok přes kozu, skok přes švihadlo, šplh na tyči, šplh na laně.
	Základy atletických disciplín – nízký a vysoký start, rychlý běh – 60, 100 m, vytrvalostní běh, hod kriketovým míčkem, skok do dálky, skok do výšky.
	Vybrané sportovní hry – průpravná cvičení, hra, pravidla, taktika.
	Turistika a pobyt v přírodě. Základy lyžování.
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Vybrané sportovní hry – průpravná cvičení, hra, pravidla, taktika.
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny, využívá digitální technologie k evidenci a vyhodnocení získaných dat	
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Fair-play přístup a vzájemný respekt a podpora při sportu.
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Rizika dopingu a zneužívání rizikových látek.
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Zásady zdravého pohybu a souvislost pohybu a zdravého životního stylu.
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Turistika a pobyt v přírodě.
ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	Kompenzační cviky a zdravotní tělesná výchova.
ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení, sleduje svůj pohybový režim i úroveň tělesné zdatnosti, s využitím digitálních technologií je vyhodnocuje	

Tělesná výchova	6. – 9. ročník
ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	Kompenzační, relaxační, vyrovnávací a jiná zdravotně zaměřená cvičení.
ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení, sleduje svůj pohybový režim i úroveň tělesné zdatnosti, s využitím digitálních technologií je vyhodnocuje	Kompenzační cviky a zdravotní tělesná výchova.
ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena	
Zahrnuto v učivu Zásady zdravého pohybu a souvislost pohybu a zdravého životního stylu.	

5.18.5. TĚLESNÁ VÝCHOVA: 1. – 3. ročník – minimální výstupy vzdělávání

Žák:

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Žák:

- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy
- zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

UČIVO – 1. – 3. ročník

Činnosti ovlivňující zdraví

- příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení
- zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, průpravná, kompenzační, a relaxační cvičení
- hygiena při Tv – hygiena pohybových činností, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové hry – s různým zaměřením, využití hraček při cvičení, pohybová tvořivost
- základy gymnastiky – průpravná cvičení
- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, vyjádření melodie a rytmu pohybem
- základy atletiky – běh, skok do dálky, hod míčkem
- základy sportovních her – manipulace s míčem či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, hry se zjednodušenými pravidly
- turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu

Činnosti podporující pohybové učení

- komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- zásady jednání a chování – fair play
- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností

Zdravotní tělesná výchova: Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení

- zdravotní oslabení - konkrétní zdravotní oslabení žáka, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení

Zdravotní tělesná výchova: Speciální cvičení

- základy speciálních cvičení - jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením (základní cvičební polohy)

Zdravotní tělesná výchova: Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti

- pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - seberegulace a

sebeorganizace - In

- Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - In

- kooperace a kompetice - A

5.18.6. TĚLESNÁ VÝCHOVA: 4. – 5. ročník – minimální výstupy vzdělávání

Žák:

- chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla, sleduje změny i s využitím digitálních technologií
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Žák:

- zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
- zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

UČIVO – 4. – 5. ročník

Činnosti ovlivňující zdraví

- význam pohybu pro zdraví – pohyb a zdraví, pohybový režim – různé druhy pohybových aktivit, délka a intenzita pohybu, pohyb v denním režimu
- příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po ukončení činnosti a zátěži, cvičení na odstranění únavy, napínací a protahovací cvičení
- zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu (zlepšování tělesné kondice a pohybového projevu)
- hygiena při Tv – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náčiní a pomůcek, základy první pomoci v podmínkách TV

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení

- základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti
- rytmické a koordinační formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou, jednoduché tance
- průpravná úpolová cvičení – přetahy, přetlaky
- základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem
- základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, hry se zjednodušenými pravidly
- turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování (v dopravních prostředcích při přesunu a v přírodě), chůze v terénu, ochrana přírody
- další pohybové činnosti (dle podmínek školy a zájmu žáků)

Činnosti podporující pohybové učení

- komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, reakce na pokyny k provádění pohybové činnosti, smluvené povely a signály
- organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí
- zásady jednání a chování – fair play
- pravidla her a soutěží
- měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů
- zdroje informací o pohybových činnostech

Zdravotní tělesná výchova: Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení

- zdravotní oslabení - konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení), samostatné upozornění na činnost (prostředí), která je v rozporu s oslabením žáka

Zdravotní tělesná výchova: Speciální cvičení

- základy speciálních cvičení - jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením (základní technika speciálních cvičení, korekce vlastního cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele)
- základy speciálních cvičení - jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením (soubor speciálních vyrovnávacích cvičení pro samostatné cvičení v optimálním počtu opakování)

Zdravotní tělesná výchova: Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti

- pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj** - seberegulace a sebeorganizace - In
 - psychohygiena - In
- Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - In
 - komunikace - In
 - kooperace a kompetice - In
- Morální rozvoj - hodnoty, postoje a praktická etika – In, A

5.18.7. TĚLESNÁ VÝCHOVA: 6. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ**

Žák:

- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí, sleduje s využitím digitálních technologií změny svých pohybových dovedností, posoudí je a vyhodnocuje
- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Žák:

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků s využitím digitálních technologií

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Žák:

- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka

- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je i s využitím digitálních technologií
- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Žák:

- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
- vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

UČIVO – 6. – 9. ročník

Činnosti ovlivňující zdraví

- význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců
- zdravotně orientovaná zdatnost - zlepšování a udržování úrovně pohybových schopností, rozvoj základních lokomocí a pohybových dovedností základních sportovních odvětví, kondiční cvičení, manipulace se zatížením, zásady zatěžování, měření úrovně tělesné zdatnosti (jednoduše zadanými testy)
- prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - cílená příprava na pohybovou činnost a její ukončení, základní kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení k překonání únavy
- hygiena a bezpečnost chování při pohybových činnostech - ve známém i nestandardním prostředí (v přírodě a v silničním provozu)
- základní zásady poskytování první pomoci při TV a sportu - v různém prostředí a v klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného
- informace o znečištění ovzduší - vhodná reakce a přizpůsobení pohybové aktivity
- drogy a jiné škodliviny - odmítání návykových látek a jejich neslučitelnost se zdravím a sportem

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové hry – s různým zaměřením, soutěže, netradiční pohybové hry a aktivity, rekreační činnosti
- gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí
- estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, kondiční formy cvičení pro daný věk žáků
- úpoly - základy sebeobrany
- atletika - rychlý běh, vytrvalostní běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) - herní činnosti jednotlivce, pravidla hry, herní kombinace a systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie
- turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce, chůze v mírně náročném terénu, orientace v terénu, ochrana přírody
- další (i netradiční) pohybové činnosti (dle podmínek školy a zájmu žáků)

- sebehodnocení provedení osvojované pohybové činnosti a příčin nedostatků

Činnosti podporující pohybové učení

- komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, terminologie na úrovni cvičence, rozhodčího a diváka, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech, dohoda a spolupráce na jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva, dodržení taktiky
- organizace prostoru a pohybových činností - ve standardních/nestandardních podmínkách, role hráče, rozhodčího a diváka, sledování výkonů a pohybové činnosti, vyhodnocení
- historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, základní olympijské myšlenky a jejich naplňování ve školních podmínkách (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu)
- pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží (společné rozhodování)
- zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech
- měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování

Zdravotní tělesná výchova: Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení

- základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky - základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce zdravotních oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

Zdravotní tělesná výchova: Speciální cvičení

- pravidelná a samostatná speciální cvičení - speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením a jejich optimální provedení
- speciálních cvičení /oslabení podpůrně pohybového systému (A), oslabení vnitřních orgánů (B), oslabení smyslových a nervových funkcí (C)/

Zdravotní tělesná výchova: Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti

- pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - *Osobnostní rozvoj* - seberegulace a sebeorganizace – In

- *Sociální rozvoj* - kooperace a kompetice - In

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět - In

Multikulturní výchova - lidské vztahy – In

Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí - In

Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - In**5.19. Vyučovací předmět: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE****5.19.1. Charakteristika vyučovacího předmětu****Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:**

Obsah vyučovacího předmětu Člověk a svět práce je dán obsahem vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, z níž tento předmět vznikl.

Výuka probíhá ve všech ročnících 1. a 2. stupně s časovou dotací dvě hodiny týdně. Na 1. stupni je předmět rozdělen na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů. Na 2. stupni je realizováno pět vybraných tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Příprava pokrmů, Pěstitelské práce, chovatelství, Provoz a údržba domácnosti a Svět práce. Rozdělení časové dotace jednotlivých okruhů je na uvážení vyučujícího, který bude brát ohled na specifické potřeby žáků ve třídě.

Cílem předmětu Člověk a svět práce je získávat základní manuální zručnost, vytvářet pracovní dovednosti a návyky k různým pracovním činnostem, vytvářet pozitivní vztah k práci, získávat schopnost pracovat v kolektivu, vytvářet odpovědnost za individuální i kolektivní výsledky práce, mít úctu k lidským výtvorům. Dodržovat hygienické a bezpečnostní pravidla při práci, rozvíjet přesnost, jemnou motoriku, systematičnost a vytrvalost při plnění pracovních úkolů. Rozvíjet v žácích uživatelské dovednosti, napomáhat k formování jejich profesní orientace a připravovat žáky k uplatnění v dalším životě a integraci do společnosti. Cílem je seznamovat žáky s různými druhy pracovních činností a vést je k pocitu zažití uspokojení z dobře vykonané práce.

Výuka probíhá v odborných učebnách (dřevodílně, kovodílně, cvičné kuchyňce), ve třídách formou individuální a skupinové práce nebo na školním pozemku či v blízkém okolí školy. Žáci mohou k výuce využívat interaktivní tabuli i další digitální zařízení (notebooky, tablety, mobilní telefony).

Průřezová témata:

1. stupeň: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova
2. stupeň: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- žák využívá vhodné naučené metody, strategie učení včetně mnemotechnických pomůcek a jiné pomocné techniky
- učitel vede žáky ke správným způsobům užívání pracovních materiálů, nástrojů, technik, vybavení a pracovních pomůcek

- žák si uvědomuje význam vzdělání v kontextu s pracovním uplatněním
- učitel nabízí žákům různé pracovní činnosti, které jsou základem k dalšímu profesnímu uplatnění

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá problémové situace, rozpozná problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení
- učitel zařazuje takové metody, při kterých žáci dokáží samostatně volit vhodné pracovní pomůcky k daným činnostem

- žák se nenechá při řešení problému odradit nezdarem
- učitel sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok

Kompetence komunikativní

- žák vyjadřuje své názory a postoje, umí vhodnou formou obhájit svůj názor
- učitel motivuje žáky k tomu, aby vyjádřili své názory a nápady, dokázali je obhájit

- žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- učitel zadává úkoly, které mohou žáci plnit společně a konzultovat společně výsledky práce

Kompetence sociální a personální

- žák respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce
- učitel nabízí žákům kooperativní činnosti

- žák rozpoznává nevhodné a rizikové chování, uvědomuje si jeho možné důsledky
- učitel důsledně vyžaduje dodržování pravidel a vede žáky k uvědomění si důsledků jejich porušování

- žák navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- učitel povzbuzuje žáky ke vzájemnému respektování individuálních schopností a umožňuje diferencované výkony jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- žák chrání své zdraví, uvědomuje si význam zdravého životního stylu, podílí se na ochraně životního prostředí
- učitel vede žáky k ochraně svého zdraví, seznamuje je se zdravým životním stylem a motivuje je k zlepšování životního prostředí

Kompetence pracovní

- žák zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy, rozšiřuje své komunikační schopnosti při kolektivní práci
- učitel vede žáky k používání vhodných metod a postupů při pracovních činnostech

- žák má vytvořen pozitivní vztah k manuálním činnostem
- učitel vytváří příležitosti k prožití úspěchu z vykonané práce

- žák dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí a společenských hodnot a uplatňuje je při pracovních činnostech
- učitel důsledně vyžaduje dodržování pravidel a vede žáky k uvědomění si důsledků jejich porušování

- žák pracuje podle daného pracovního postupu, návodu, náčrtu a orientuje se v jednoduché technické dokumentaci
- učitel zařazuje úkoly, při kterých mohou žáci pracovat podle návodu nebo slovní instrukce

- žák je schopen pracovní výdrže, koncentrace na pracovní výkon a jeho dokončení
- učitel vyžaduje pečlivé dokončování práce s ohledem na individuální možnosti, schopnosti a pracovní tempo jednotlivých žáků

- žák reálně posoudí výsledek své práce a práce ostatních
- učitel umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce a vzájemně hodnotit úspěšnost vykonané práce

- žák má konkrétní představu o pracovních činnostech běžných profesí
- žák využívá získané znalosti a zkušenosti a vytváří si představu o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění
- učitel seznamuje žáky s různými profesemi a umožňuje mu vyzkoušet si různé pracovní postupy směřující k volbě jeho budoucího povolání

Kompetence digitální

- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné i duševní zdraví i zdraví ostatních
- učitel učí žáka, jak jednat eticky při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

- žák chápe význam digitálních technologií jako přínos, a to i pro lidskou společnost
- žák rozvíjí svoji schopnost získávat, vyhledávat informace, volit k tomu postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- učitel radí žáku, jak předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné i duševní zdraví i zdraví ostatních
 - učitel učí žáka, jak jednat eticky při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí
- žák kriticky hodnotí přínos nových digitálních technologií a reflektuje rizika jejich využívání
- učitel seznamuje žáka s novými technologiemi

5.19.2. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE: 1. – 3. ročník

Člověk a svět práce	1. – 3. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	2D, 3D stavebnice
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená (i s využitím digitálních technologií) a zhodnotí výsledky pozorování	Pěstování rostlin
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročnou rostlinu	Pěstování rostlin
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Materiály – různé vlastnosti Lidové zvyky, tradice, řemesla
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy i videonávodu	Pracovní postupy, organizace práce Lidové zvyky, tradice, řemesla
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	Stolování – pravidla, úprava tabule
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	Stolování – pravidla, úprava tabule

5.19.3. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE: 4. – 5. ročník

Člověk a svět práce	4. – 5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní

Člověk a svět práce	4. – 5. ročník
	● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	2D, 3D stavebnice
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, video návodu, jednoduchého náčrtu	2D, 3D stavebnice
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	První pomoc, bezpečnost a hygiena při práci
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování i s využitím digitálních technologií	Pěstitelský pokus s pozorováním a vyhodnocením
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Pěstování rostlin
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Pěstování rostlin
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Výrobky z rozmanitých materiálů, lidové zvyky, tradice, řemesla
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Výrobky z rozmanitých materiálů, lidové zvyky, tradice, řemesla
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Výrobky z rozmanitých materiálů, lidové zvyky, tradice, řemesla
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	Příprava jednoduchých pokrmů
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	Příprava jednoduchých pokrmů
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Upraví tabuli pro stolování
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Příprava jednoduchých pokrmů

5.19.4. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE: 6. – 7. ročník

Člověk a svět práce	6. – 7. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální

Člověk a svět práce	6. – 7. ročník
RVP výstupy	Učivo
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Zhotovení jednoduchých výrobků ze dostupných technických materiálů. Zhotovení vlastních výrobků ze dostupných technických materiálů s použitím různých výrobních postupů.
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost, i s využitím digitální technologie	Tvorba a práce s jednoduchým plánkem.
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku, i s využitím digitální technologie	Jednoduché plánky a pracovní návody.
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí	Práce se základním ručním nářadím.
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Zásady bezpečnosti práce a první pomoci při úrazech.
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu (video návodu), náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	Různé druhy stavebnic.
	Sestavování modelů dle návodu.
	Práce s návodem.
ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	Vytvoření vlastní variace daného modelu.
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	Údržba, montáž a demontáž předmětů a jednoduchých zařízení v běžném životě.
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Bezpečnost práce a první pomoc při úrazech.
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Vybavení kuchyně, základní funkce jednodušších kuchyňských spotřebičů.
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Vybavení kuchyně, základní funkce jednodušších kuchyňských spotřebičů.
	Zásady bezpečnosti a hygieny při práci v kuchyni.
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Příprava jednoduchých jídel a nápojů.
	Příprava složitějších jídel a nápojů.
ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Pravidla slušného chování při stolování.
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Zásady bezpečnosti a hygieny při práci v kuchyni.
	Udržování pořádku a čistoty při práci v kuchyni.
	Vlastnosti a pravidla přípravy a skladování vybraných potravin.
ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	Práce s mikroskopem a lupou.
	Měřicí přístroje a jejich použití.
ČSP-9-6-02 zpracuje protokol (v tištěné i elektronické podobě) o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	Práce s mikroskopem a lupou.
	Měřicí přístroje a jejich použití.
ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	Práce s mikroskopem a lupou.
	Měřicí přístroje a jejich použití.

Člověk a svět práce	6. – 7. ročník
ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	Zásady bezpečnosti při práci.
ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	Základy první pomoci. Pravidla ochrany životního prostředí při práci s laboratorní technikou.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice	
Projekt Třídní pravidla.	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy	
Projekt Tradice a svátky.	

5.19.5. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE: 8. – 9. ročník

Člověk a svět práce	8. – 9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
RVP výstupy	Učivo
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Zhotovení užitkových výrobků z dostupných technických materiálů.
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Práce s technickými výkresy a náčrtu. Pracovní postupy a návody.
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Práce s ručním i elektrickým nářadím a nástroji.
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Zásady bezpečnosti práce a první pomoci při úrazech.
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Práce s technickými výkresy a náčrtu. Pracovní postupy a návody.
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	Různé druhy stavebnic.
	Sestavování modelů dle návodu. Práce s návodem, s náčrtky a technickými informacemi.
ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	Vytvoření vlastního modelu s konkrétním účelem.
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	Údržba, montáž a demontáž předmětů a jednoduchých zařízení v běžném životě.
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Bezpečnost práce a první pomoc při úrazech.

Člověk a svět práce	8. – 9. ročník
ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	Vytvoření vlastního modelu s konkrétním účelem.
ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	Jednoduché chemické experimenty.
ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	Jednoduché chemické experimenty. Seznámení s laboratorní technikou.
ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	Jednoduché chemické experimenty. Seznámení s laboratorní technikou.
ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	Základy první pomoci.
ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	Zásady bezpečnosti při práci s laboratorní technikou. Ochrana životního prostředí.
ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	Digitální technika - počítače, interaktivní technologie.
ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	Digitální fotografování a základy úpravy digitálních fotografií.
ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	Digitální video a základy úpravy digitálního videa.
ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	Využití mobilních technologií - co vše umí mobilní telefon.
ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	Využití mobilních technologií - propojování a sdílení.
ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	Základy bezpečnosti práce a hygieny při využívání digitálních technologií.
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí a využívá k tomu digitální zdroje	Charakter a druhy pracovních činností Odborná, osobnostní a zdravotní způsobilost Spolupráce s regionálními živnostníky, besedy, návštěvy pracovišť
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	Profesní orientace na základě zájmů, schopností a dovedností. Náplň učebních a studijních oborů
ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Přijímací řízení, odvolání, zápisový lístek Návštěva ÚP, konzultace se školním poradenským centrem Pracovní příležitosti v obci (regionu) Způsoby hledání zaměstnání
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce, vytváří a využívá k tomu digitální portfolio	Prezentace své osobní dráhy Nácvik pohovoru u zaměstnavatele
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice	
Projekt Třídní pravidla.	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy	

Člověk a svět práce	8. – 9. ročník
Projekt Tradice a svátky.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace	
Zahrnuto v učivu Profesní orientace na základě zájmů, schopností a dovedností.	

5.19.6. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE: 1. – 3. ročník – minimální výstupy vzdělávání

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Žák:

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy i video návodu

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Žák:

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Žák:

- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- pečuje o nenáročnou rostlinu

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák:

- upraví stůl pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

UČIVO – 1.- 3. ročník

Práce s drobným materiálem

- manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály (tradiční/netradiční materiál)
- manuální dovednosti při práci s jednoduchými pomůckami
- výroba různých předmětů, jednoduchých výrobků
- jednoduché pracovní postupy - práce podle slovního návodu, podle předlohy

Konstrukční činnosti

- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) - jednoduché dovednosti a činnosti

Pěstitelské práce

- pozorování přírody – změny v různých ročních obdobích, popis výsledků pozorování
- nenáročná rostliny – péče o ně

Příprava pokrmů

- jednoduchá úprava stolu
- pravidla správného stolování

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - kreativita - In
- Sociální rozvoj – kooperace a kompetice - In

Multikulturní výchova - lidské vztahy - In

Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí - In

5.19.7. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE: 4. – 5. ročník – minimální výstupy vzdělávání

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Žák:

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Žák:

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu i video-návodu
- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Žák:

- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák:

- uvede základní vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

UČIVO – 4. a 5. ročník**Práce s drobným materiálem**

- práce s různými materiály (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - výroba různých výrobků
- jednoduché pracovní operace a postupy - výroba různých výrobků
- tvořivá činnost dle vlastní fantazie
- pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití, volba vhodných vzhledem k použitému materiálu
- organizace práce - pořádek na pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc při drobném poranění

Konstrukční činnosti

- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) - jednoduchá montáž a demontáž
- práce se slovním návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
- organizace práce - pořádek na pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc při drobném úrazu
- jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin, postupy pro pěstování vybraných rostlin, zpracování půdy, základní péče o rostliny
- pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, zelenina, koření aj.) - pěstitelská pozorování
- ošetřování a pěstování pokojových rostlin
- pracovní pomůcky, nářadí, nástroje a náčiní - volba správného druhu pro pěstitelskou činnost
- organizace práce - zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc při úrazu na zahradě

Příprava pokrmů

- základní vybavení kuchyně
- samostatná příprava jednoduchého pokrmu

- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- organizace práce - pořádek a čistota pracovních ploch, zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc při úrazu v kuchyni
- zásady správné výživy

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - *Osobnostní rozvoj* - seberegulace a sebeorganizace - In

- kreativita - In

- *Sociální rozvoj* – kooperace a kompetice - In

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - In

Multikulturní výchova - lidské vztahy - In

Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí - In

5.19.8. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE: 6. – 9. ročník – minimální výstupy vzdělávání

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Žák:

- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje svoji pracovní činnost
- pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Žák:

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Žák:

- provádí jednoduché operace platebního styku
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák:

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

SVĚT PRÁCE (závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)

Žák:

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách, využívá k tomu i digitální zdroje
- posoudí, i s využitím digitálních zdrojů, své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmu a potřeb, využije vhodné digitální technologie při realizaci týmových pracovních úkolů, ke komunikaci a k prezentaci výsledků pracovních činností

UČIVO – 6.-7. ročník

Práce s technickými materiály

- vlastnosti a druhy materiálů - jejich rozlišování
- správná volba pracovního postupu v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správná volba a užití vhodných pracovních nástrojů a pomůcek
- zvládnutí finálního výrobku dodržáním pracovního postupu
- dodržování technologické kázně, zásad hygieny a bezpečnosti práce, poskytnutí první pomoci při drobném úrazu

Pěstitelské práce, chovatelství

- základní podmínky pro pěstování - vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin (půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy)
- pokojové rostliny a květiny - jejich pěstování a ošetřování v interiéru, jejich využití k výzdobě (základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin, jednoduchá vazba, úprava květin)
- léčivé rostliny, koření - pěstování vybraných rostlin, rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin, jedovaté rostliny
- pracovní pomůcky k pěstitelství, jejich údržba
- chovatelství - základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty (chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty)
- technologická kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnutí první pomoci při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

Příprava pokrmů

- kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu (použití základního kuchyňského inventáře, bezpečná obsluha základních spotřebičů)
- potraviny - výběr, nákup, skladování
- příprava jednoduchých pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů, zásady zdravé výživy
- úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, základní principy stolování, chování a obsluhy u stolu
- zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytnutí první pomoci při úrazech v kuchyni

UČIVO – 8.-9. ročník**Práce s technickými materiály**

- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech

- jednoduché pracovní operace a postupy - jednoduché práce s technickými materiály, technologická kázeň, řešení jednoduchých technických úkolů s vhodným výběrem materiálů
- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - řešení jednoduchých technických úkolů s vhodným výběrem pracovních nástrojů a nářadí
- organizace práce - organizace vlastní pracovní činnosti
- jednoduchá technická dokumentace (technické náčrty, technologické postupy, návody, pracovní postupy) - orientace v nich, práce s jednoduchou technickou dokumentací
- obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci, zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytnutí první pomoci při úrazu

Provoz a údržba domácnosti

- finance domácnosti - rozpočet, příjmy, výdaje, platby (jednoduché operace platebního styku), úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk, hospodaření domácnosti
- provoz a údržba domácnosti - jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti (údržba oděvů a obuvi, úklid domácnosti, čisticí prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace)
- elektrotechnika v domácnosti - elektrické spotřebiče v domácnosti, orientace v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- elektrotechnika v domácnosti - elektrická instalace, elektronika, sdělovací technika, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem
- pomůcky v domácnosti, nástroje, nářadí a zařízení - správné zacházení s nimi, drobná domácí údržba, užití vhodných prostředků při práci v domácnosti
- základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy, poskytnutí první pomoci při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

Svět práce

- trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť a pracovních činností (orientace v nich), požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, orientace v učebních oborech a středních školách
- volba profesní orientace - základní principy, sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace (posouzení svých možností v oblasti profesní a pracovní orientace)
- volba profesní orientace - práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- možnosti vzdělávání - náplň učebních oborů, přijímací řízení (prezentace vlastní osoby při ucházení se o zaměstnání - modelová situace)
- zaměstnání - pracovní příležitost v obci, způsoby hledání zaměstnání, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti

zaměstnanců a zaměstnavatelů, možnosti využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - *Osobnostní rozvoj* - seberegulace a sebe organizace - In

- kreativita - In

- *Sociální rozvoj* - kooperace a kompetice - In

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět - In

Multikulturní výchova - lidské vztahy - In

Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí - In

Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – In

5.20. Vyučovací předmět: Dorozumívací dovednosti

5.20.1. Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Dorozumívací dovednosti byl vytvořen pro posílení předmětu Český jazyk.

Výuka probíhá na 1. stupni v 1. a ve 2. ročníku a na 2. stupni v 6. a 7. ročníku s časovou dotací jednu vyučovací hodinu týdně. Předmět není rozdělen na hlavní tematické okruhy. Obsahem učiva na 1. stupni je řeč, vyjadřování, chování, zrakové a sluchové vnímání, čtení, psaní, pozornost a paměť. Na 2. stupni řeč, vyjadřování, chování, čtení a psaní a pozornost. Rozdělení časové dotace učiva je na uvážení vyučujícího, který bude brát ohled na specifické potřeby žáků ve třídě.

Cílem vyučovacího předmětu je rozvíjení žákových komunikačních dovedností tak, aby se mohl zapojit do společnosti, rozvíjet nejen slovní zásobu, ale zaměřovat se i na rozvoj smyslového a citového vnímání a vyjadřovacích schopností. Učit žáky správnému a srozumitelnému vyjadřování, rozvíjet a kultivovat jazykový projev, vyjadřovat své myšlenky, pocity, potřeby a přání. Klást důraz na schopnost žáka vnímat různá sdělení, adekvátně na ně reagovat, budovat si zdravé sebevědomí a zvládat sociální role, osvojovat si vhodné vzorce pro komunikaci s okolím, učit se pracovat se svými emocemi a být vnímavý vůči ostatním lidem.

Výuka probíhá převážně ve třídách, ale je vhodné využití počítačové či interaktivní učebny. K výuce lze využít mobilní digitální zařízení (notebooky, tablety, interaktivní panel). Hodiny mohou být doplněny besedami, návštěvami a exkurzemi vybraných zařízení či vycházkami s praktickým doplněním učiva.

Předmět vzhledem k jeho motivační úloze není hodnocen na konci pololetí na vysvědčení, hodnocení je průběžné, důraz je kladen na sebehodnocení žáka.

Průřezová témata:

1. stupeň: Osobnostní a sociální výchova

2. stupeň: Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk uplatňujeme takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

- žák pracuje s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami.
- učitel dává žákovi příležitost pracovat s různými druhy učebního materiálu a učebních pomůcek (učebnice, knihy, sešity, pracovní listy, PC apod.) a vede žáka k jejich správnému používání
- žák dokáže vyhledávat a využívat informace v praktickém životě
- učitel vhodnými způsoby vede žáka k samostatnému řešení zadaných úkolů a vyhledávání informací z různých pramenů (orientace v textu, porozumění textu)

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá problémové situace, rozpozná problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení
- při práci s textem učitel vede žáka k hledání a chápání souvislostí mezi jevy
- žák řeší samostatně běžné životní situace a přiměřeně ke svým možnostem překonává životní překážky
- učitel vede žáka k využití vyhledaných informací v praktickém životě

Kompetence komunikativní

- žák se srozumitelně vyjadřuje v ústním projevu a umí vést dialog
- žák rozumí obsahu sdělení přiměřeně na něj reaguje
- učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost, samostatnost a slovní zásobu
- žák využívá tištěné informace k rozvoji vlastních vědomostí, rozumí běžně užívaným textům, záznamům a obrazovým materiálům

- učitel předkládá žákům různé druhy studijních materiálů a vede je k samostatné práci s nimi a k schopnosti jejich využití ve společenském životě
- žák zvládá jednoduchou formu písemné komunikace
- učitel seznamuje žáka se správnou technikou psaní a čtení, ukazuje mu možnosti využití těchto dovedností v praktickém životě, pro komunikaci s ostatními lidmi
- žák vyjadřuje své názory a postoje a umí vhodnou formou obhájit svůj názor
- učitel zadává úkoly umožňující spolupráci s ostatními a tím dává příležitost ke vzájemnému sdělování svých pocitů a názorů

Kompetence sociální a personální

- žák navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- učitel umožňuje žákovi vyjádřit své názory, náměty, sdělit své pocity a zároveň vhodným způsobem motivuje naslouchat názorům a myšlenkám druhých

Kompetence pracovní

- žák dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí a společenských hodnot a uplatňuje je při pracovních činnostech
- učitel vede žáka k podílení se na vhodné úpravě pracovního prostoru a vede jej k dodržování hygienických pravidel při psaní a čtení

Kompetence digitální

- žák dodržuje zásady bezpečné komunikace v digitálním prostředí
- žák využívá vhodných aplikací, pracuje s výukovými programy
- učitel podněcuje žáka k využívání prostředků digitálních technologií

5.20.2. DOROZUMÍVACÍ DOVEDNOSTI: 1. – 2. ročník

ŘEČ, VYJADŘOVÁNÍ, CHOVÁNÍ

Žák:

- přiměřeně reaguje na hlas a intonaci dospělé osoby a spolužáků
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání, dodržuje hlasovou hygienu
- pozná, rozliší a napodobí různé zvuky
- učí se adekvátně situaci vyjádřit souhlas či nesouhlas
- zná jména nejbližších osob a spolužáků
- sděluje svá přání a potřeby verbálním a neverbálním způsobem, sděluje vlastní prožitky a emoce
- uplatňuje zásady společenského styku – pozdrav, poděkování apod.

- uplatňuje zásady společenského chování v kině, divadle, na kulturních a sportovních akcích a na veřejnosti
- rozvíjí verbální projev a zřetelné vyjadřování
- rozvíjí si aktivní i pasivní slovní zásobu
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- odpovídá na otázky celou větou
- reprodukuje jednoduché říkanky a básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými, pohybovými)
- odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí
- zvládá své chování, má pozitivní postoj k sobě i druhým

ZRAKOVÉ A SLUCHOVÉ VNÍMÁNÍ, ČTENÍ, PSANÍ

Žák:

- čte s porozuměním přiměřené texty
- opisuje a přepisuje krátké věty
- poznává funkci s informativními a komunikativními prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, časopisy)

POZORNOST

A

PAMĚŤ

Žák:

- pamatuje si jednoduché říkanky a básně
- udržuje pozornost při poslechu a sledování pohádek a krátkých příběhů či filmů

UČIVO – 1. - 2. ročník

Řeč, vyjadřování, chování

- dechová, artikulační a fonační cvičení
- srozumitelné vyjadřování dle gramatických pravidel
- verbální i neverbální komunikace v různých situacích, kultura mluveného projevu
- sdělování prožitků různými prostředky – řečovými, výtvarnými, hudebními, pohybovými, dramatickými
 - praktický nácvik komunikace v různých situacích – pozdrav, oslovení, omluva, prosba, telefonování, požádání o pomoc, přivolání pomoci
- cvičení sebekontroly, sebeovládání a sebehodnocení
- rozvoj slovní zásoby, vhodné reakce na otázku, žádost, pokyn
- rozlišení vhodnosti a nevhodnosti chování druhé osoby, správná reakce v různých sociálních situacích
- význam slov
 - popis obrázků, popis dějových obrázků, reprodukce dle návodných otázek
- jazykové a řečové hry
- recitace, přednes
- vhodné chování při návštěvě kina, divadla nebo veřejné kulturní akce
- pohybově dramatické hry

Zrakové a sluchové vnímání, čtení, psaní

- cvičení na rozvoj zrakového a sluchového vnímání
- analyticko-syntetická cvičení
- hlasité čtení s porozuměním, technika čtení
 - práce s chybou v textu
- základní hygienické návyky při psaní
- třídění slov podle významu a různých hledisek
- práce s knihami, časopisy

Pozornost a paměť

- naslouchání, poslech přiměřeně dlouhým literárním textům
- přednáší básně a říkanky

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - In

- **Sociální rozvoj** - komunikace - In

5.20.3. DOROZUMÍVACÍ DOVEDNOSTI: 6. - 7. ročník

ŘEČ, VYJADŘOVÁNÍ, CHOVÁNÍ

Žák:

- navazuje kontakty, vede zdvořilý dialog, souvisle se vyjadřuje
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- reaguje patřičně a vhodně při řešení problémů a v nebezpečných situacích
- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh
- vyjadřuje své myšlenky, aktivně naslouchá druhým
- domluví se v běžných situacích
- popíše jednoduché činnosti a děje
- dramatizuje jednoduchý příběh
- podílí se na utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- správně užívá mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)

ČTENÍ**A****PSANÍ**

Žák:

- plynule čte s porozuměním přiměřené texty
- využívá schopnost čtení jako zdroj informací
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- Píše správně a úhledně jednoduchá sdělení
- správně tvoří věty

POZORNOST

Žák:

- udrží pozornost při filmovém nebo divadelním představení
- pracuje s informativními a komunikativními prostředky, se kterými se běžně setkává (encyklopedie, PC, tablet nebo notebook)

UČIVO – 6. - 7. ročník**Řeč, vyjadřování, chování**

- nácvik sociálního chování – navazování kontaktu, zdvořilé vystupování a vedení dialogu
- vhodná verbální i neverbální komunikace v běžných situacích, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, ukončení rozhovoru
- správná intonace, tempo řeči, přízvuk, dýchání
- správné řešení konfliktů a problémů – scénky vztahující se k tématu
- nácvik komunikace v nebezpečných situacích (kyberšikana, návykové látky, automaty, osobní nebezpečí)
- cvičení sebekontroly a sebeovládání k prospěchu vlastnímu i okolí
- chování dle školního řádu, udržování vhodných vztahů ve škole i mimo ni
- vypravování svých zážitků, krátkého příběhu a popis vlastních myšlenek, běžných činností a dějů

Čtení a psaní

- praktické a věcné čtení – pozorné, plynulé, vyhledávací čtení, znalost orientačních prvků, čtení jako zdroj informací
- cvičení na rozvoj písemného projevu, opis a přepis jednoduchých textů
- správná technika psaní, úhlednost, čitelnost, formální úprava textu
- rozvoj gramaticky správného tvoření vět
- rozvoj písemného projevu - psaní vzkazu, zprávy, oznámení, adresy, pozvánky

Pozornost

- udrží pozornost při sledování představení (filmového nebo divadelního)
- práce s encyklopedií, PC, tabletem nebo jiným elektronickým zařízením

Průřezová témata:**Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání**

- In

- Sociální rozvoj - komunikace - In

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků**6.1. Hodnocení**

Hodnocení žáků je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Probíhá během celého školního roku tak, aby žákovi poskytlo zpětnou vazbu, prostřednictvím níž získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede pracovat s tím,

co se naučil, v čem jsou jeho silné a slabé stránky. Hodnocení musí být jednoznačné, srozumitelné, věcné, všestranné, srovnatelné s danými kritérii.

Hodnocení by mělo být pro žáky motivující, nemělo by dělit žáky na úspěšné a neúspěšné, musí se zaměřit na individuální pokrok každého žáka a na splnění předem stanovených požadavků. Žáci jsou cíleně vedeni k sebekontrolě a sebehodnocení a k práci s chybou. Hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka. Velmi důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt.

Veškerá pravidla pro hodnocení prospěchu a chování žáků jsou obsažena ve Školním řádu.

Významným rysem přístupu k hodnocení je posilování kladného vztahu žáků k vlastnímu vzdělávání, oceňování jejich pozitivních projevů, respektování přirozených rozdílů ve způsobu učení i podněcování a podporování jejich individuálních možností rozvoje. Hodnocení žáků by mělo být adresné a komplexní, mělo by se zaměřovat na široké spektrum projevů žáka v oblasti poznávací, činnostní, hodnotové, volní, mělo by probíhat průběžně v celém časovém období. V případě výraznějšího zhoršení prospěchu u žáka jsou informováni zákonní zástupci žáka.

Pro hodnocení výsledků vzdělávání v jednotlivých předmětech na konci každého pololetí používáme klasifikaci známkami ve všech předmětech.

K získávání podkladů pro hodnocení žáků slouží soustavné diagnostické pozorování žáka, soustavné sledování výkonů a pokroku žáka a jeho připravenosti na vyučování, výsledky písemného, ústního, kombinovaného zkoušení, didaktických testů, písemných prací a zkoušek, analýza výsledků činnosti žáka, konzultace s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky SPC a popř. zdravotnických služeb.

Hodnocení chování se odvíjí od dodržování školního řádu a je blíže specifikováno ve školním řádu. Při hodnocení chování žáka se hodnotí chování žáka ve škole, na akcích školy, při účasti na soutěžích, přehlídkách.

Hodnocení prospěchu a chování se řídí těmito zásadami:

- otevřenost k dětem i rodičům, stanovení a vysvětlení jasných kritérií hodnocení
- účast žáků na hodnocení
- hodnocení individuálního pokroku každého jednotlivce
- hodnocení splnění předem stanovených požadavků

Základní pravidla pro použití klasifikace:

- známka z vyučovaného předmětu nezahrnuje žákovo chování
- klasifikujeme pouze probrané a procvičené učivo
- vyváženě hodnotíme vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka
- používáme pět klasifikačních stupňů

- písemné práce, testy apod. jsou včas oznámeny, aby žáci měli dostatek času na přípravu
- významným prvkem procesu učení je práce s chybou, žák má právo dělat chyby – uvědomění si chyby je příležitostí pro zlepšení se
- žák má právo po dohodě s vyučujícím si neúspěšné dílčí hodnocení opravit

Kritéria pro hodnocení:

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů
- schopnost řešit problémové situace
- úroveň komunikačních dovedností
- schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
- změny v chování, v postojích a dovednostech
- míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pociťuje

6.2. Klasifikační stupně:

1 (výborný) – žák ovládá požadované učivo a je schopen samostatně plnit stanovené výstupy z jednotlivých předmětů, dopouští se pouze menších více méně náhodných chyb. Je aktivní, pracuje svědomitě a se zájmem. Dobře chápe souvislosti a uvědoměle uplatňuje získané poznatky při samostatné práci. Vyjadřuje se výstižně, souvisle a poměrně přesně. Je schopen vyhledávat s menší pomocí vhodné zdroje informací a samostatně studovat vhodné texty.

2 (chvalitebný) – žák požadované učivo ovládá, ale dopouští se občas chyb, výstupy plní samostatně nebo s menší nápovědou, uvažuje celkem samostatně. Pracuje svědomitě, dovede uplatňovat vědomosti a dovednosti, ale dopouští se menších chyb. Vyjadřuje se celkem výstižně. S menší pomocí studuje samostatně vhodné texty, případně vyhledává vhodné informace.

3 (dobrý) – žák ovládá požadované učivo s mezerami a požadované výstupy plní s pomocí učitele nebo spolužáků. Dopouští se chyb, které však dokáže s pomocí korigovat. Pracuje částečně samostatně, menší samostatnost projevuje v myšlení, potřebuje kontrolu a pomoc při práci. Ne vždy se vyjadřuje přesně, dává přednost odpovědím na návodné otázky před souvislým vyjadřováním. S menšími obtížemi a pomocí je schopen vyhledat zdroje informací a s návodem s nimi pracovat, případně studovat vhodné texty.

4 (dostatečný) - žák ovládá požadované učivo se značnými mezerami, některé výstupy není schopen splnit vůbec, ostatní plní se značnou pomocí. Není schopen delší samostatné práce, dělá podstatné chyby, které jen nesnadno překonává, myslí nesamostatně a netvořivě, získané poznatky uplatňuje obtížně a se závažnými chybami. O učení má malý zájem a potřebuje stálé podněty. Vyjadřuje se s potížemi, má velké potíže při samostatném studiu, informace vyhledává s velkými obtížemi.

5 (nedostatečný) – žák neovládá předepsané učivo a není schopen plnit jednotlivé výstupy. Získané znalosti a dovednosti nedokáže aplikovat ani s pomocí, nedovede opravit chyby. Vyjadřuje se se závažnými nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti, neodpovídá správně ani na návodné otázky. O učení nemá zájem a pomoc i pobízení jsou neúčinné. Nedovede si vyhledat informace a samostatně studovat.

Nehodnocen – žáka nelze z předmětu hodnotit ani v náhradním termínu

Uvolněn – žák je z výuky některého předmětu uvolněn

6.3. Celkové hodnocení žáka na vysvědčení:

prospěl(a) s vyznamenáním – žák není v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré

prospěl(a) – žák není v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný

neprospěl(a) – žák je v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo není z něho hodnocen na konci druhého pololetí

nehodnocen(a) - žáka nelze hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí